

C:\Users\Plazma\Desktop\311\Burroughs_E_R-Tarzan-18.pdb

PDB Name: Tarzan 18
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Tarzan a leopardí muži

Edgar Rice Burroughs

Bouře

Dívka se neklidně převálila na svém polním lůžku. Vážka, zmítaná silicím větrem, klouzala po střeše stanu. Provazy se počaly trhat, vyvraceny i s kolíky ze země. Schlíplá plachtovina sebou házela ze strany na stranu. Leč ani uprostřed této vřavy se spící dívka neprobudila. Včerejší den byl pro ni hotovým očištěm. Dlouhý, nekonečný pochod rozpálenou džunglí ji velmi vyčerpal. Od chvíle, kdy opustila poslední zastávku železniční trati, se vše, co následovalo, proměnilo v nezměrné utrpení.

Ačkoli již přivykla strážním a útrapám, nervové vypětí bylo nad její síly. Navíc cítila rostoucí nevraživost domorodců, kteří ji byli jedinými společníky na téhle neuvážené a špatně vedené výpravě. Mladá, chatrné tělesné konstrukce, zvyklá na únavu nanejvýše z partie golfu, několika setů tenisu či ranní projížďky na koni, pustila se do tohoto šíleného dobrodružství, nemajíc sebemenší tušení, jaké nesnáze a jaká nebezpečí přinese. Ač od prvního dne přesvědčena, že odvaha nevyváží daň, již za ni bude muset zaplatit, stále na vážkách, zda všeho nechat, než bude pozdě, byla vytrvale štvána dál a dál do hrůzostrašné džungle, až posléze pozbyla naděje, že se odtud vůbec kdy dostane. Jakkoli tělesně slabá, alespoň tu posílila svou pevnou vůli, kterou by jí nyní mohli závidět i legendární rytíři Kulatého stolu.

Jak naléhavá musela být potřeba, jež ji k tomu všemu vedla! Co ji vlastně přimělo opustit blahobyt a pohodlí a odejít do pralesa, kde život je plný nástrah, rizika a únavy? Jaká neodolatelná touha to byla, silnější než pud sebezáchovy, byla-li od samého počátku přesvědčena, že jedinou nadějí, jak přežít, je vrátit se zpátky?

Nelovila - mohla tedy kdykoli zemřít hladu. Nehledala kouzlo života v přírodě s kamerou, ani se nezajímala o vědecký výzkum. Pokud kdy měla o něco podobného zájem, pak výhradně v souvislosti s kosmetikou - ale i ta vzala za své tvář v tvář spalujícímu rovníkovému slunci a zdejším divochům.

Usha, vítř, si pohrával s pralesními velikány a oblohu zavalila těžká mračna. Hlasy džungle postupně umlkaly. Dokonce ani velké šelmy se neodvážily připomenout mocným silám Přírody svou přítomnost. Šlehy blesků protínaly oblohu, ozařující tábor a rozehrávající mezi stany, rozptýlenými v porostu, groteskní hru stínů.

Sám a ospalý, stál na stráží askari, nastavuje záda silicím větrným poryvům. Tábor spal. Spali všichni, až na něho a statného domorodce, který se tiše plížil k příbytku nic netušící dívky.

A pak se bouře rozběhla naplno. Blesk pročísl oblohu, zahřmělo a spustil se déšť. Nejprve v drobných kapkách a pak v mohutných přivalech, jež zaplavily tábor.

Ani únava a vyčerpaní již neudržely dívčin spánek. Probudila se. Ve svitu blesku spatřila muže, který právě vcházel do stanu. Okamžitě ho poznala. Mohutnou, zavalitou postavu předáka domorodců Golata si bylo sotva možno splést s někým jiným.

Dívka se opřela o lokty. "Něco se stalo, Golato?" zeptala se. "Co chceš?"

"Tebe, Kali Bwana," odpověděl muž chraplavým hlasem.

Konečně ona chvíle nadešla! Celé dny se toho děsila. A její strach rostl s tím, jak se chování členů výpravy vůči ní měnilo. Přestali brát vážně její pokyny a v řeči i činech byli stále důvěrnější. Vyčetla to i z Golatových očí. Z pouzdra u lůžka vyňala revolver.

"Odejdi," řekla. "Nebo tě zabiji!"

Místo odpovědi muž přikročil blíž. A tehdy vystřelila.

Směřujíc od západu na východ, hnala se bouře pralesem. Nechávala za sebou stromy vyvrácené z kořenů a neprostupnou spleť polámaných a spadlých větví.

V úkrytu pod jedním z pralesních obrů choulil se muž, chráněn proti poryvům bouře mohutným kmenem. V náručí držel živého tvora, jenž se k němu tiskl, hledaje teplo. Muž na něj občas promluvil, či jej alespoň pohladil po hlavě. Mohlo by se zdát, že jde o děcko, leč nebylo tomu tak. Byla to malá, vyděšená opička. Zrozena do světa velkých, divokých bytostí, kterým tolik chutná měkké opičí maso, propadla zdání, že musí neustále prchat před nebezpečím - skutečným, či smyšleným. Zároveň však nevynechala jedinou příležitost k tomu nepříteli provokovat, neboť věděla, že vždy dokáže uniknout do bezpečí ve větvích. Leč před Ushou, větrem, Arou, bleskem, či Pandem, hromem, nikdo neuteče - a tak nyní prožívala krušné chvíle. Dokonce ani spásná náruč jejího pána, odkud si nejednou troufla vyčinit samotnému Numovi, králi zvířat, neskýtala pocit klidu. S každým zábleskem a zahřměním se znovu přikřčila strachy.

Běsnící bouře dostoupila svého vrcholu. Ozval se praskot stromu, rozetnutého bleskem. Byl to týž, pod nímž našli naši dva poutníci útočiště. Jakmile se pralesní obr počal kácet k zemi, strháváje s sebou své slabší sousedy, muž uskočil stranou. Opičku přitom odhodil do porostu mimo dosah padajícího kolosu. Sám však neměl takové štěstí. Jedna ze silných větví jej udeřila do hlavy. Klesl k zemi a zůstal ležet bez hnutí. Kňučíc a nařikajíc, třásla se opička hrůzou, zatímco větrná smršť se stočila v nových mocných poryvech jiným směrem. Když její nejsilnější záchvěvy pominuly, počala opička hledat svého pána, volajíc na něho v řeči opů. Byla tma. Viděla před sebe sotva na pár kroků. Její pán se neozýval, a to ji naplňovalo strachem a zoufalstvím. A pak ho objevila ležícího pod stromem mlčky a bez známky života.

Nyamwegi, domorodec z osady Tumbai, se vydal do sousední vesnice Kibbu, aby se tu ucházel o jednu z místních krasavic. Jeho příslovečná ješitnost našla tentokrát svůj výraz v okázalém oděvu a pocitu, že svým důvtipem a osobním kouzlem musí na své sousedy zapůsobit. Vychloubal se a chvástal, zapomínaje na čas, až jej náhlý soumrak upozornil, že se zdržel déle, než aby se mohl vrátit bez obav. Vesnici Kibbu dělilo od Tumbaie několik mil temného pralesa. Cesta tu za noci byla plná nebezpečí, z nichž mnohá byla pro Nyamwegiho spojena s nadpřirozenými silami - duchy a demony, kteří měli s lidmi vždy jen ty nejnekalejší úmysly.

Měl raději zůstat v Kibbu, jak navrhovala jeho vyvolená. Byl tu však vážný důvod, proč tak neučinil - důvod, který byl silnější než lichotky jeho milé i pralesní běsi. Bylo to tabu, které naň uvalil tumbaický šaman za sebemenší prohřešek, sotva zjistil, co jej do Kibbu táhne. Za určitou cenu bylo možno tabu zrušit - každá církev kdekoli na světě musí z něčeho žít - leč Nyamwegi neměl nic, čím by se vykoupil.

Pozvolným krokem ubíral se mladý bojovník pralesní stezkou zpátky do Tumbaie. V ruce třímал oštěp a štít. U pasu mu visel těžký nůž. Co ale zmohou takové nicotné zbraně proti nočním přízrakům? Více spoléhal na škapulíř, který nejdnou sevřel v dlaní, modle se k muzimovi, dobrému duchu svých předků. Přemítal o tom, zda by jeho vyvolená podstoupila podobné riziko, a došel k závěru, že nikoli.

Vesnice Kibbu byla asi míli daleko, když Nyamwegiho zastihla bouře. Zpočátku mu snaha dorazit do Tumbaie a strach z nočních přízraků velely pokračovat v cestě navzdory vichru, nakonec však musel vyhledat spásný úkryt. Nalezl jej pod obrovitým stromem, kde zůstal v bezpečí, zatímco hromy burácely a blesky ozařovaly prales. Byl rád, že má alespoň půl cesty za sebou.

Vtom byl kýmsi zezadu uchopen. Cítil, jak se mu do těla zarývají ostré drápy. S výkřikem bolesti a hrůzy se otočil, aby setřásl vetřelce - hrozného, divokého tvora, který nevydal ani hlásku. Na okamžik se mu to podařilo. Když se obrátil, sahaje po dýce, zablesklo se a on spatřil lidskou tvář v leopardí masce. Naslepo se ohnal nožem, a pak byl znovu uchvácen a znovu ucítil smrtící stisk ostrých spárů. Navíc zjistil, že ten, kdo jej napadl, není sám. V záři blesku uviděl další tři postavy. Podle skvrnitých kůží, jež měly na sobě, poznal příslušníky tajného řádu Leopardích mužů. Věděl, že nemá naději.

A tak zemřel Nyamwegi, bojovník z kmene Utenga.

Lovec

Světlo rozbřesku tančilo po vrcholcích stromů nad doškovými střechami osady Tumbai. Náčelníkův syn Orlando vstal ze svého lůžka ze suché trávy a vyšel z příbytku. Bylo třeba vykonat oběť muzimovi, duchu dávného předka, po němž byl pojmenován, aby popřál dobrému lovu. Drže v ruce obětinu, pozůstávající z několika kousků jídla, stál Orlando na místě jako ebenová socha a hleděl k nebesům.

"Můj jmenovče, pojďme na lov společně!" šeptal. Jako by v té chvíli promlouval k dobrému, vysoce váženému příteli.

"Přiveď mi zvěř a zažehnej všechna nebezpečí. Dopřej mi krmě, ó Velký lovče!"

Stežka, po níž se Orlando vydal na lov, byla táž, jež vedla do sousední osady Kibbu. Byla to stará, důvěrně známá cesta - leč bouře včerejší noci udělala své a změnila ji k nepoznání. Spadané stromy přinutily Oranda k několikeré obchůzce neprostupným porostem. Při jedné z nich náhle upoutala jeho pozornost lidská noha, vyčnívající zpod větvoví vyvráceného pralesního velíkána.

Zastavil se a přikřčil. V místě, kde neznámý ležel, se cosi pohnulo. Orlando napřáhl oštěp, připraven k boji. V listoví rozeznal bronzově opálenou pleť bílého muže. A Orlando, syn Lobonga, velkého náčelníka, neznal jediného bělocha, který by byl jeho přítelem.

Porost se znovu zachvěl a pak se zpod labyrintu větví vynořila hlava malé opičky. Sotva její vyděšená očka spatřila člověka, zapištěla a vyskočila do koruny. Po chvíli se znovu objevila, tentokrát šplhající po kmeni jiného stromu, jenž zůstal vichřicí ušetřen. Tady pak usedla na vysokou větev a počala Orandovi pustě lát.

Lovec jí nevěnoval sebemenší pozornost. Dnes nelovil malé opičky. Zaujala jej postava pod stromem a tragédie, o níž se zdála vypovídat ona vyčnívající končetina. Počal se plížit vpřed, rozhodnut nahlédnout pod spleť větví, jež neznámému zakrývala tvář. Zvědavost byla prostě silnější než on.

Uviděl bílého obra, oděného toliko do bederního pásu z leopardí kůže. Jedna z mohutných větví spadlého stromu jej přimáčkla k zemi. Z mužné tváře hleděl pár šedých očí. Ten člověk nebyl mrtev.

Orando viděl v životě jen málo bílých mužů. Vypadali podivně. Nosili zbraně, z nichž vycházel kouř, oheň a železo. Tenhle muž byl oblečen jako domorodci a neměl žádnou ze zbraní, kterých se Orando bál a které nenáviděl. Nicméně byl to běloch, a tedy nepřítel. Co když se odtud dostane a bude ohrožovat Tumbai? Proto syn náčelníka Lobonga musel učinit jediné. Vložil šíp do luku a napjal tětívu. Zabít toho člověka bylo jako zabít malou opičku.

"Stoupni si na druhou stranu," řekl náhle cizinec. "Odtud tvůj šíp mé srdce nezasáhne."

Orando svěsil luk a počal si muže překvapeně prohlížet. Tím, co jej udivilo, nebyla ani tak jeho poznámka, jako skutečnost, že promluvil v řeči Utengů.

"Nemusíš se mě bát," pokračoval muž, všimnuv si, že domorodec je v rozpacích. "Ta větev mě drží pevně. Neublížím ti."

Ani nechci."

Co je to za člověka? Což se nebojí smrti? Většina lidí prosí o život. Možná že tenhle muž si přeje zemřít.

"Jsi raněn?" zeptal se Orlando.

"Myslím, že ne. Žádnou bolest necítím."

"Tak proč chceš zemřít?"

"Nechci zemřít."

"Ale povídal jsi mi, abych tě střelil do srdce. Proč to říkáš, když nechceš zemřít?"

"Vím, že se mě chystáš zabít. Chci mít jistotu, že mě usmrtí první šíp. Proč bych měl zbytečně trpět?"

"Nebojíš se zemřít?"

"Nevím, co máš na mysli."

"Což nevíš, co je strach?"

"Znám to slovo. Ale co má společného se smrtí? Všichni zemřou. Kdybys mi řekl, že musím žít věčně, měl bych strach."

"Jak to, že mluvíš jazykem Utengů?" divil se Orlando.

Muž zavrtěl hlavou. "Nevím," přiznal.

"Kdo jsi?" Orandův údiv se mísil se strachem.

"Nevím."

"Odkud jsi přišel?"

Muž znovu pohodil hlavou. "Nevím."

"Co uděláš, když tě vysvobodím?"

"A nezabiješ mě?" otázal se běloch.

"Ne, nezabiji."

Muž pokrčil rameny. "Co budu dělat? Půjdu něco ulovit, protože mám hlad. Pak si najdu nějaké příhodné místo a vyspím se."

"A nezabiješ ty mě?"

"Proč bych měl? Když jsi nezabil ty mě, nezabiji já tebe."

Bojovník se prodral větrovým k bílému muži. Jedna ze silných haluzí ležela přes jeho natažené tělo a bránila mu uvolnit paže, jakkoli vyzbrojené mohutnými svaly. Pro Oranda nebylo těžké posunout větev tak, aby se cizinec mohl protáhnout ven. O chvíli později již stáli oba muži tváří v tvář před vyvráceným stromem, zatímco malá opička na ně pokřikovala a šklebila se z bezpečí kdesi nad nimi.

Orando začal pochybovat, zda učinil dobře. Nedovedl si vysvětlit, co jej vedlo k podobnému počínání. Nicméně jakýsi vnitřní hlas mu našeptával, že to bylo moudré. Přesto měl kopí stále připraveno a nespouštěl bílého obra z očí.

Muž vyprostil zpod stromu své zbraně - luk a oštěp. Přes jedno rameno si pověsil toulec se šípy, přes druhé lánový provazec. A za pas vetkl nůž.

Když byl hotov, obrátil se k Orandovi.

"Teď půjdeme na lov," řekl domorodec.

"Kam?"

"Vím, kde se pasou divocí vepři a kam uléhají za horka," vysvětlil Orando.

Když hovořili, Orando měřil svého společníka ostrým pohledem. Všiml si jeho ušlechtilých rysů a urostlé postavy.

Mohutné svaly, vlnící se pod bronzovou pokožkou, podobnou svým odstínem kůži domorodců, vyvolávaly představu mrštnosti a síly. Hustá plavá kštice lemovala pohlednou tvář, z níž shlížel pár laskavých šedých očí. Levou skráň přetínala purpurově zbarvená jizva. Končila na čele, zpola překryta chomáčem vlasů. Muž vraštil obočí, usilovně přemýšleje. Jako by se snažil upomenout na něco, co zapomněl. Ale co to bylo, nevěděl.

Orando vykročil na stezku, vedoucí k osadě Kibbu. Za ním kráčel jeho neznámý společník, tak tiše, že se domorodec musel co chvíli otočit, aby se přesvědčil, že ho bílý muž neopustil. Korunami stromů je následovala malá opička, vytrvale vřeštící a štěbetající.

Náhle Orando zaslechl za sebou cizí hlas, který připomínal dospělou opici. Otočil hlavu a k svému překvapení zjistil, že ony zvuky vycházejí z hrdla muže, kráčejícího za ním. Orando se dal do smíchu. Ještě nikdy neviděl člověka, který by tak dokonale dokázal napodobit opičí skřeky. To bylo opravdu zábavné!

Orandova veselost však neměla dlouhého trvání. Smích mu odumřel na rtech, když spatřil malou opičku, jak seskočila z větve bělochovi na záda, a slyšel, jak oba vydávají tytéž zvuky, jako by spolu rozmlouvali. Co je to za člověka, který nezná strach, hovoří řečí opic, a zároveň neví, kdo je a odkud přišel? Na tuhle otázku hledal domorodec marně odpověď. Do jeho mysli se vtíralo temné podezření. Byl tento tvor vůbec normálním smrtelníkem?

Svět Orandovy fantazie byl plný tajemných a mocných bytostí, jež nikdo nikdy nespasil, které však velice ovlivňovaly život každého viditelného jedince. Byli tu démoni, jež by sotvakdo spočítal, a duchové zemřelých, kteří plnili jejich příkazy. Tito démoni a duchové se tu a tam vtělili do živého člověka a počali ovládat jeho myšlení, chování i řeč. Na pravém břehu řeky, jež protékala osadou Tumbai, přebýval například démon, kterému vesničané po léta přinášeli obětiny. Přijal podobu krokodýla, ale nikoho tím neoklamal. Jediný, kdo se s ním mohl doopravdy utkat, byl starý šaman. Náčelník totiž starci pohrozil smrtí, nevypudí-li démona zaříkadly či amulety, jež měly vesničany chránit před jeho smrtícími čelistmi. Nebylo proto divu, že Orando choval značné pochybnosti o stvoření, jež mu bezhlučně kráčelo v patách.

Náčelníkova syna se zmocnil neklid. Zároveň tu však bylo něco, co jeho obavy tišilo - snad vědomí, že se k onomu cizímu tvorovi zachoval přátelsky. Bylo možná štěstím, že ho nezabil! Ba co víc, bylo to dílem osudu! Teď už Orando věděl, proč se neznámý nebojí smrti - vždyť jako démon je nesmrtelný! Černý lovec nevěděl, má-li se radovat nebo bát. Přátelství s démonem mohlo být užitečné, ale mělo i svou stinnou stránku. Nikdo nikdy neví, co se démonům honí

hlavou - a jistě to nebude nic dobrého!

Orandovy hlubokomyslné úvahy byly náhle přerušeny nečekaným pohledem, jenž se mu naskytl. Na stezce přímo před jeho očima leželo zohavené tělo válečníka. Lovce okamžitě poznal svého přítele a druha Nyamwegiho. Jak ale zemřel? Cizinec přistoupil blíž. Sehnul se a prohlédl tělo, obrátiv je na záda. A tehdy uviděl hluboké stopy po ocelových drápech.

"Leopardí muži," pronesl chladným hlasem, jako by se s něčím podobným setkával zcela běžně.

Orando byl silně rozrušen. Že jde o Leopardí muže, jej napadlo již ve chvíli, kdy svého mrtvého přítele uviděl, neodvažoval se však svou domněnku vyslovit. Hluboko v mysli měl vryt strach z tohoto tajného společenství a jeho kanibalských rituálů. Viděl příznačné zohavení těla, zbaveného určitých částí, jež měly posloužit při některém z hrůzných obřadů.

Tyto obřady se ostatním domorodcům jevily dvojnásob děsivými, neboť o jejich charakteru se mohli pouze dohadovat - nikdo, kdo byl jejich svědkem a nebyl zároveň členem sekty, nezůstal naživu. Orando se otřásl. Leč nyní již cítil více hněv než hrůzu. Nyamwegi byl jeho přítel. Od dětství vyrůstali spolu. Orandovo srdce volalo po pomstě. Chtěl ničemům splatit za jejich hrozný čin - ale co zmůže jeden proti mnoha? Bezpočet stop v porostu kolem nešťastníkovy těla dokazoval, že Nyamwegiho napadla celá horda.

Cizinec, opřen o kopí, lovce mlčky sledoval. Z jeho tváře četl hněv a zlobu.

"Tys ho znal?" zeptal se.

"Byl to můj přítel," zněla odpověď.

Cizinec mlčel. Pak se otočil a zamířil na stezku. Orando váhal. Možná že jej démon opouští. Snad to tak bude lepší. Ale tehle démon se k němu nechová zle! Dokonce vzbuzuje důvěru a pocit bezpečnosti! A pak - to už je něco přátelít se s démonem a dokonce ho přivést ukázat do vesnice!

Orando se vydal za svým společníkem.

"Kam jdeš?" zeptal se, sotva ho dostihl.

"Potrestat ty, co zabili tvého přítele."

"Ale těch je mnoho," namítl Orando. "Zabijí nás."

"Jsou čtyři," upřesnil cizinec. "A zabijí já je!"

"Jak víš, že jsou čtyři?" nechápal domorodec.

Muž ukázal na stezku. "Jeden je starý a napadá na nohu. Druhý je vysoký a štíhlý. Zbylí dva jsou mladí. Mají lehký krok, byť jeden z nich je urostlý a statný."

"Tys je viděl?"

"Viděl jsem jejich stopy. To stačí."

Orando byl jako u vytržení. Takového stopaře ještě neviděl! Možná je to proto, že to není normální smrtelník! Ta myšlenka Oranda vždy znovu vyděsila. Ale zároveň jej zbavila váhavosti. Ne, už nemůže couvnout!

"Alespoň zjistíme, kam šli," řekl. "Můžeme je sledovat do jejich vesnice. Pak se vrátíme do Tumbaie, kde žije můj otec náčelník. Vyšleme rychlé běžce do země Watengů. Válečné bubny svolají bojovníky kmene Utenga. Vyrážíme proti Leopardím mužům a pomstíme krev smrti Nyamwegiho."

Cizinec jen cosi zamručel a přidal do kroku. Orando, pokládáný svými soukmenovci za dobrého stopaře, občas šlépěje vůbec neviděl.

Bílý obr se však ani jednou nezastavil, ba ani nezaváhal. Domorodý bojovník si toho všiml a jeho obdiv vůči neznámému stále rostl, jakkoli doprovázen posvátnou hrůzou. Měl teď dost času přemýšlet. A čím více přemýšlel, tím více nabýval přesvědčení, že ten, kdo jej vede stezkou Leopardích mužů, nemůže být normální člověk. Je-li ovšem démonem, pak je démonem pozoruhodným a zvláštním, neboť jediným slovem či posunkem nenaznačil, že by měl zlé úmysly. A tak se v Orandově hlavě zrodila myšlenka, podobná světlu, které náhle zazáří v naprosté tmě. Není-li cizinec lidskou bytostí, pak musí být duchem jeho předka, po němž on sám dostal jméno - jeho muzimem!

V té chvíli černocha opustil veškerý strach. Byl tu přece jeho přítel a ochránce! Byl tu jeho jmenovec, kterého ráno prosil o pomoc při lovu a kterého si naklonil dlaní plnou jídla. Náhle Orando zalitoval, že dar nebyl větší. Není jediná hrst potravin pro tak mocnou bytost málo? Ale možná že muzimové jedí méně než normální smrtelníci! To se zdálo pravděpodobné - vždyť Tito tvorové jsou pouhými duchy. Orando si ovšem vzápětí vzpomněl, že než vyprostil svého společníka zpod stromu, ten mu oznámil, že se chystá na lov, protože má hlad. Je ještě spousta věcí, které o muzimech neví! Proč si tím tedy lámat hlavu?

Stačí, že tohle je prostě jeho muzimo! Orando přemýšlel, zda také opička, jež si hověla na muzimově rameni, je duchem. Možná je to duch Nyamwegiho! Což ti dva nejsou přátelé, tak jako byli Nyamwegi a on? Ano, ta malá opička je převtělený Nyamwegi!

Orando se rozhodl ověřit své domněnky přímo u bílého obra.

"Muzimo!" oslovil jej.

Cizinec se otočil a rozhlédl se. "Proč voláš muzima?" divil se.

"Volal jsem tebe, muzimo!" opáčil černoch.

"Tak mě nazýváš?"

"Ano."

"Co chceš?"

Teď bylo Orandovi jasné, že se nemýlil. Je šťastný muž! Jak mu budou jeho soukmenovci závidět!

"Proč jsi na mě volal?" nechápal cizinec.

"Myslíš, že jsme Leopardím mužům nablízku?" odpověděl Orando otázkou, neboť ho v tom okamžiku nic jiného nenapadlo.

"Doháníme je," řekl Muzimo. "Ale vítr vane špatným směrem. Nerad stopuji s větrem v zádech, neboť ten může prozradit pronásledovaným, že jim jsem na stopě."

"Co budeme dělat?" ptal se Orando. "Mě vítr neuposlechne, ale možná ty bys mohl poručit, aby vanul opačně."

"Ne," potřásl hlavou cizinec. "Ale mohu vítr oklamat. Často to dělám. Když lovím proti větru, mohu jít po zemi a o víc se nestarat, protože Usha o mně může říci jen těm, co jsou za mnou. Když ale lovím po větru, putuji po větvích stromů a Usha nese moji stopu kořisti nad hlavou. Kroužím kolem ní a Usha, vítr, sestoupí k mému nosu a prozradí mi, kde je. Pojd'!"

A cizinec se vyhoupl do koruny nejbližšího stromu.

"Počkej!" zarazil jej Orando. "Neumím cestovat po stromech!"

"Jdi tedy po zemi a já půjdu po stopě Leopardích mužů ve větvích."

Orando chtěl cosi dodat - pochyboval totiž o moudrosti tohoto plánu - leč bílý obr zmizel v listoví i s malou opičkou, jež se mu usadila na ramenou.

"Asi jsem ho viděl naposledy," uvažoval nahlas Orando. "Až to řeknu ve vesnici, neuvěří mi. Budou si myslet, že Orando je velký lhář."

Stežka Leopardích mužů pokračovala přímo před ním. Nebylo by těžké po ní jít. Co ale čeká jednoho muže v boji proti čtyřem? Nic jiného než smrt! Leč Orando neměl v úmyslu se vrátit. Možná že se vrahům Nyamwegiho nebude moci pomstít - může však alespoň zjistit, kde jsou, a pak na ně vytáhnout s bojovníky svého kmene.

Neúnavně tedy kráčel dál, ukrájí míli za mílí, a přemýšlel o tom, co se onoho dne událo. Na svého muzima myslel tak usilovně, že zcela zapomněl na vše ostatní. Podobné dobrodružství dosud nezažil! Snad byl na svého ducha dokonce pyšný. Každý muzimův počinek se mu nesmazatelně vryl do paměti. A také zvláštní světlo v jeho šedých očích, neklid a snaha se na cosi upamatovat. Nač vlastně? Možná že na předchozí pozemský život. Muzimo jistě lituje, že je pouhým duchem, a touží žít znovu jako člověk! Žít, bojovat a milovat.

Pohřížen do podobných myšlenek, nevnímal nic kolem sebe. Dokonce ani stopu těch, které sledoval. Kaluže, jež tu zanechal včerejší liják, dosud nevyschly a v blátě zůstaly zřetelné otisky. Orando jim nevěnoval pozornost, jakkoli byl svými soukmenovci pokládán za znamenitého stopaře. A tak se stalo, že si vůbec nevšiml, jak čerstvé nyní šlépěje jsou. Hlína na okrajích prohlubní se dosud hroutila dovnitř. Věru, je dobré soustředit mysl na jedinou věc, ovšem ona mysl musí být přizpůsobivější než Orandova. Příliš dlouho snít v divoké džungli se nevyplácí!

Dospěl k nevelké planině a ani nezaznamenal, že v porostu se cosi hýbe. Kdyby tomu bylo naopak, jistě by si od té chvíle počínal mnohem obezřeleji. Neviděl čtyři zlověstných očí, které jej pozorovaly zpoza houštiny. Sotva dorazil do půli mýtiny, spatřil to, co měl dříve tušit. Čtyři pestře odění válečníci vyskočili z úkrytu a vyřítili se přímo proti němu.

Ještě nikdy Orando, syn Lobongův, na vlastní oči neviděl obávané Leopardí muže. Jakmile však jeho zrak spočinul na čtveřici útočníků, nemohl o jejich totožnosti pochybovat. A pak se na něj vrhli.

Mrtví, kteří mluví

Když dívka vystřelila, Golato vykřikl bolestí, otočil se a vyrazil ze stanu, drže se za pravou ruku. Kali Bwana vstala, oblékla se a připjala pás s náboji a pouzdro s revolverem. Na další spánek nemohlo být ani pomyšlení! Zbavila se Golata, ale jsou tu jiní, z nichž šel stejný strach jako z něho. Rozsvítla lucernu a usedla na stoličku, pušku na kolenou. Čekala, zda ji bude ještě někdo obtěžovat, leč nestalo se. Noc se nekonečně vlekla a dívka počala klímat.

Když se probudila, bylo slunce již vysoko. Bouře dávno skončila. Kolem byla spousta bláta a plachtovina stanu byla notně promáčená. Dívka vyšla ven a zavolala sluhu, aby připravil lázeň a snídání. Viděla, jak nosiči chystají náklad. Viděla Golata s ovázanou rukou. Pak zahlédla svého sluhu, jenž její rozkaz ignoroval a dál si balil svůj vak. Znovu naň zavolala, tentokrát zvýšeným hlasem.

"Neslyšel jsi, že tě volám, Imbo?! Proč jsi nepřišel a nepřipravil mi koupel a snídání?"

Chlapík cosi vzdorovitě zavrčel a svěsil hlavu. Golato, tváře se rozmrzele, jen mlčky přihlížel. Ostatní černoši ustali v práci a sledovali dění. Ani jedno oko nepůsobilo přátelským dojmem.

"Odpověz, Imbo!" pokračovala dívka. "Proč jsi neposlechl?"

"Golato je náčelník," zněla odpověď. "On dává rozkazy. Imba poslouchá Golata."

"Imba poslouchá mě!" opravila jej Kali Bwana. "Golato už nedává rozkazy!"

Vyňala z pouzdra revolver a namířila proti Imbovi.

"Připrav lázeň! Včera v noci byla tma. Neviděla jsem dobře, a tak jsem Golata střelila jen do ruky. Příště budu mířit přesněji. A teď jdi!"

Imba vrhl tázavý pohled na Golata, leč ten zůstal netečný. Byla tu nyní nová Kali Bwana a domorodec byl zmaten. Imba tedy zamířil ke stanu své paní. Ostatní černoši si počali mezi sebou cosi šeptat.

Kali Bwana konečně našla odvahu vzít osud do svých rukou, leč bylo již pozdě. Sémě vzpoury a nespokojenosti bylo zaseto a neustále klíčilo. Jakkoli se teď mohla cítit vítězem, nakonec skončí jako poražený. Ať tak či onak, sluha připravil koupel a posléze i snídání. Při ní viděla, jak nosiči chystají zavazadla na cestu, ač její stan nebyl dosud stržen a ona nevydala jediný rozkaz k odchodu.

"Co to má znamenat?!" zeptala se, míříc přímo do středu hloučku mužů. Tentokrát neoslovila Golata, nýbrž jeho zástupce, jemuž měla být svěřena úloha nového předáka.

"Vracíme se," odpověděl tázaný.

"Nemůžete se vrátit a nechat mě tu samotnou," namítla dívka.

"Můžete jít s námi," připustil černoš. "Ale starat se o sebe budete sama!"

"Nic takového!" vykřikla dívka, neskrývající hněv. "Dohodli jsme se, že půjdete se mnou, kam já budu chtít! Odložte zavazadla a počkejte, dokud nedám rozkaz na cestu!"

Muž váhal. Dívka na něho mířila revolverem. A tehdy zasáhl Golato. Doprovázen několika askartí, vykročil přímo proti ní.

"Mlč, ženo!" zavrčel. "A vrať se do svého stanu. Jdeme domů. Kdybys byla na Golata milá, nestalo by se to. Ale tys nebyla, a tohle je tvůj trest. Pokusíš-li se nás zastavit, muži tě zabijí. Můžeš s námi, ale žádné rozkazy! Teď rozkazuje Golato!"

"Nepůjdu s vámi!" rozhodla dívka. "A jestli mě opustíte, víte, jaký trest vás stihne, až dorazím k železnici a vše povím komisaři!"

"Nikdy se tam nedostaneš," odpověděl Golato. Pak se obrátil k nosičům a zavelel k odchodu.

S bušícím srdcem sledovala dívka, jak muži opouštějí tábor a mizí v pralese. Mohla jít za nimi, leč hrdost byla silnější než strach, a tak setrvala na místě. A pak - s touhle bandou darebáků by stejně nebyla v bezpečí! Chtěla pokračovat v cestě za vytčeným cílem. Snad to byla pouhá zatvrzelost. Ale ať to bylo cokoli, byla rozhodnuta splnit své předsevzetí, i kdyby ji to mělo stát život.

Otočila se a zamyšlená zpátky ke svému stanu. Našla tu skrovný zbytek zásob. Co bude dělat? Nebyla s to jít dál, ale vracet se nechtěla. Zbývalo jediné řešení. Zůstat tady, postavit malý tábor a vyčkat, až dorazí pomoc. To však mohlo trvat celé měsíce...

Věřila, že její safari se nemůže vrátit do civilizace bez ní, aniž by to vzbudilo podezření. Rozběhne se vyšetřování, při němž se některý z nevědomých nosičů jistě podřekne. Bude uspořádána pátrací výprava, složená ze spolehlivých lidí. Snad se doberou pravdy, jakkoli se je Golato bude snažit přesvědčit, že je mrtva. Byla to nepatrná naděje, ale k ní se nyní zcela upnula. A dokud bude doufat, má šanci, že bude zachráněna.

Prohlédla zásoby, které tu muži zanechali, a zjistila, že s nimi vydrží sotva měsíc. Snad se jí podaří něco ulovit. Bude-li zároveň s potravinami rozumně hospodařit, mohla by tuto lhůtu prodlužovat takřka neomezeně. Ale hlad nebude tím jediným, čemu bude v džungli vystavena. Byla tu spousta šelem, proti nimž byla zcela bezmocná. Byli tu nepřátelští domorodci. A hrozba smrtící horečky - té se obávala snad nejvíce. Pokusila se myslet na něco jiného. Jak postavit tábor, odnést vše nezbytné do stanu a vybudovat trnový zátaras proti šelmám, které se v noci vydávají za kořisti. Práce byla úmorná a vyžadovala časté přestávky. Během nich psala do deníku, kde se ani slovem nezmínila o potížích či strachu, který cítila. Místo toho popisovala události posledních dní. Tak zabíjela čas, bezmocná proti osudu, snad ještě horšímu, než si dokázala představit.

Když se čtyři muži v leopardí kůži vrhli na Oranda, vzpomněl si napadený na zohavené tělo svého mrtvého přítele. Cítil, že ho čeká podobný úděl. Vzdát se však nehodlal. Byl to bojovník, který ví, co je jeho povinností. Ti muži byli vrah jeho druha a nepřáteli jeho kmene. Byl si jist, že zemře. Ale nejdříve pomstí Nyamwegiho! Nepřítel ještě pozná sílu hněvu bojovníka kmene Utenga!

Leopardí muži byli již téměř u něho. Chopil se kopí a hodil. Jeden z útočníků klesl s výkřikem k zemi, zasažen ostrým hrotem Utengovy zbraně. Orlando měl věru štěstí, že Leopardí muži využívali k boji toliko ocelových drápů, a nikoli oštěpů či luků. Oběť, určená pro některý z obřadů, musela zahynout výhradně jejich vlastními rukama, opatřenými dlouhými pařáty. Hnání bezuzdným fanatismem, riskovali smrt, jen aby získali vytouženou trofej. Snad jen díky tomu měl Orlando nepatrnou naději, že vyvázne.

Tri zbylí muži utvořili půlkruh, připravující se k smrtícímu útoku. Chovali se jako šelmy, jež ztělesňovali, tiše a úskočně. Schylovalo se k tragédii. Náhle bylo zlověstné ticho přerušeno křikem malé opičky z větví vysokého stromu na kraji mýtiny. Ozýval se kdesi za Orandem. Orlando viděl útočníky, šklebíci se mu přímo do tváře. Pak uslyšel výkřik. Ohlédl se a to, co spatřil, jej naplnilo radostí z nenadálého obratu událostí. Pod ocelovými pažemi jeho muzima skončil svůj život další Leopardí muž! Následoval skřek, při němž se Orandovi zjezily vlasy na skráních. Hleděl před sebe, sleduje poslední dva Leopardí muže, jak se řítí přímo na něho s napřaženými spáry a vyceněnými zuby.

Vše, co následovalo, bylo dílem okamžiku. Větranci již byli na dosah. A tehdy se na jednoho z nich zpoza Oranda vrhla mohutná postava. Byl to opět muzimo. Z úst se mu draly hrůzostrašné zvuky. Ty vyděsily čtvrtého útočníka natolik, že se bleskurychle otočil a dal se na útěk do pralesa, ponechávaje kořist jejímu osudu.

Orlando byl konečně volný. Mohl teď pomoci svému muzimovi, který bojoval s posledním z Leopardích mužů, ale pak jej napadlo, že ten, kdo vládne nadpřirozenou silou, žádnou pomoc nepotřebuje. Jedna z muzimových ocelových paží uchopila protivníka za zápěstí, druhá kolem krku. Zvolna, leč neúprosně jako sama Smrt, drtil bílý obr svou oběť, zbavuje ji posledních záchvěvů života. Odpor Leopardiho muže slábl, až posléze jeho tělo zcela znehybnělo. Vítěz vstal a odhodil je stranou. Chvilí stál mlčky, hledě na ně zmateným pohledem. Pak na mrtvolu nakročil, zvolna a jakoby ve snu. V tom okamžiku se náhle dostal do jakéhosi divokého vytržení. Obrátil tvář k nebesům a vydal pronikavý skřek. Orandovi se roztrásla kolena. Něco podobného již kdysi slyšel hluboko v pralese a věděl, že je to vítězný pokřik opiho samece. Proč však jeho muzimo vydává skřeky šelmy? Byla to stejná záhada jako muzimovo převtělení. Orlando dosud nikdy o existenci muzimů nepochyboval. Každý člověk má svého muzima - lidského muzima, vyznačujícího se lidskými znaky. V životě neslyšel, že by duchové předků křičeli jako lev či opí samec. Byl zmaten. Znamená to, že jeho muzimo je zároveň muzimem jakéhosi mrtvého lva a zesnulého veleopa? A je-li tomu tak, co když se náhle změní v šelmu a vrhne se na něj?

Hleděl na svého muzima podezíravě, leč divoký výraz z mužovy tváře záhy ustoupil výrazu klidu a pohody. Orlando viděl malou opičku, jež sledovala bitku z bezpečí na stromě, jak seskakuje svému ochránci na rameno. Pln vzrušení přistoupil k muži blíž.

"Muzimo," oslovil jej. "Přišel jsi včas a zachránil Orandovi život. Ten teď patří tobě."

Bílý obr mlčel. Zdál se zaskočen. Do jeho očí se vrátil podivný, zmatený lesk.

"Už si vzpomínám," řekl po chvíli. "I tys mi zachránil život. Bylo to dávno."

"Bylo to dnes ráno, Muzimo."

Bílý obr potřásl hlavou a přiložil si dlaň na čelo. "Dnes ráno," opakoval. "Ano, šli jsme na lov. Mám hlad. Pojďme něco ulovit."

"Nebudeme pronásledovat uprchlého Leopardího muže? Můj otec by jistě rád věděl, kde mají vesnici, aby za nimi mohl vytáhnout do boje."

"Nejprve si pojďme promluvit s mrtvými," opáčil Muzimo. "Uvidíme, co nám řeknou."

"Ty dokážeš mluvit s mrtvými?!" zděsil se Orando.

"Mrtví nemluví pomocí slov," uklidnil jej Muzimo. "Ale jejich vzezření často prozradí víc. Tenhle," a ukázal na tělo muže, který jeho rukou zemřel jako poslední, "je ten větší z obou. Tam leží vysoký štíhlý mladík a ten s tvým kopím v těle je chromý stařec. Tihle tři nám říkají, že ten, kdo uprchl, je menší z obou mladších mužů."

Pak ještě jednou důkladně prohlédl mrtvoly, věnuje přitom velkou pozornost zbraním a ozdobám a vyprazdňuje obsah jejich vaků. Zvláště jej zaujaly amulety. Ve vaku, který měl při sobě stařec, našel několik částí lidského těla.

"Teď není pochyb, že tito muži zabili Nyamwegiho," mínil Orando. "Ty části těla patří jemu."

"Nikdy o tom nebylo pochyb," dodal Muzimo. "Tohle mi mrtví říkat nemuseli."

"Co ti řekli, Muzimo?"

"Jejich zuby mi řekly, že požívají lidské maso. Jejich amulety a vaky mi řekly, že osada, kde žijí, leží na břehu velké řeky. Jsou to rybáři. Bojí se Gímly, krokodýla, víc než kohokoli jiného. Podle ozdob, zbraní a jizev vím, k jakému patří kmeni a kde bydlí. Nemusím pronásledovat mladého bojovníka. Jeho mrtví přátelé mi prozradili, kam šel. Teď se můžeme vydat na lov. A pak do vesnice Leopardích mužů."

"Ráno, než jsem odešel z naší vesnice, jsem se modlil, abys mě ochránil," řekl Orando. "A jestli mi teď přivedeš zvěř, má modlitba se naplní beze zbytku."

"Zvěř chodí, kam se jí zachce," opáčil Muzimo. "Nemohu ji přivést. Mohu ale tebe zavést k ní. Až budeme blízko, mohu ti ji nadehnat. Pojďme!"

Otočil se a vyrazil po stezce, na níž sledovali Leopardího muže. Orando kráčet za ním, nespouštěje z očí ani jeho, ani ducha Nyamwegiho, jenž mu seděl na rameni.

Putovali asi půl hodiny, když vtom se Muzimo zastavil.

"Pohybuj se tiše a opatrně," vyzval svého společníka. "Zachytil jsem pach Wappi, antilopy. Půjdu napřed po větvích a přiblížím se k ní z druhé strany. Až mě ucítí, vyběhne přímo proti tobě. Připrav se!"

Jen domluvil, zmizel Muzimo v hustém listoví. Orando zůstal ohromen. Byl pyšný na svého muzima, jakým se nemůže pochlubit žádný z jeho soukmenovců. Přál si, aby lov brzy skončil a on se mohl vrátit do Tumbaje a těšit se z obdivu a závidí vesničanů. Být synem náčelníka bylo něčím podobným jako být synem zaříkavače. Ale mít muzima, kterého je vidět a s kterým je možno mluvit či dokonce lovit, to je důvod ke slávě, jaké sotva dosáhne kterýkoli jiný smrtelník! Náhle byly Orandovy radostné myšlenky přerušeny slabým zvukem, který se ozval ze směru pochodu. Byl ledva slyšet, ale citlivým ušima pralesního lovce neunikl. Člověk z města by jej stěží zaslechl - a kdyby, nevěděl by, co znamená. Pro Oranda byl stejně srozumitelný jako pro civilizovaného člověka popsání listu papíru. Prozradil mu, že se blíží zvíře s kopyty. Bylo dosud za ohybem stezky. Orando sevřel pevněji oštěp a ustoupil za kmen přilehlého stromu, který jej dokonale kryl. Tady zůstal stát bez hnutí, podoben ebenové soše. Věděl, že pohyb a pach jsou nejvýraznějšími znaky jakékoli kořisti.

Vítr vanul směrem k němu, vylučuje tak možnost, že zvíře zachytí jeho výpary. A pokud zůstane v klidu, čtvernožec tudy projde až k dosahu jeho kopí. O chvíli později již spatřil jedno z nejvzácnějších afrických zvířat - okapi. Dosud nikdy je neviděl, neboť se vyskytovalo dále na západ od území Utengů. Nohama a trupem se podobalo žirafě, leč krátkým krkem připomínalo více antilopu.

Orando byl rozrušen. Náhle byla na dosah spousta jídla - vždyť zvíře bylo větší než kráva. V žilách se mu rozbouřila krev. Jakkoli navenek zůstal klidný. Nesmí teď nic pokazit! Každý pohyb musí být dokonale promyšlen. Útok na stezku, a pak nářek oštěpem - dva pohyby, splynouší v jeden.

Okapi se otočila a dala se na útěk. Orando se nehýbal. Odnikud se neozval jediný zvuk. Co tedy zvíře tak náhle vyplašilo? Orando byl rozhněván. Vyskočil na stezku, aby po okapi hodil oštěpem. Doufal, že ji ještě zasáhne. Než se ale napřáhl, stal se svědkem čehosi překvapujícího. Ze stromu skočila okapi na hřbet mohutná postava. Byl to Muzimo. Z hrdla se mu vydral pronikavý skřek. Orando stál na stezce jako u vytržení. Viděl, jak zvíře podkleslo pod vahou divoké lidské šelmy. Než se vzpamatovalo, uchopila je svalnatá paže kolem krku. V příští chvíli blýskl vzduchem nůž a zaryl se mu do tepny. Z rány vytryskl proud krve. A pak Orando uslyšel vítězný křik opiho samce. Odkudsi zdáli zazněla odpověď lva.

"Pojďme se najíst," řekl Muzimo, odděluje z těla několik porcí.

"Ano, pojďme se najíst," opakoval Orando souhlasně.

Muzimo mu hodil kus masa. Pak usedl a počal kořist trhat silnými, bílými zuby. Opečené maso bylo pro lidi z města, nikoli pro divokého lesního boha, který se tak vracel zpět do dob, kdy lidé ještě neovládali umění rozdělat oheň.

Orando váhal. Dával přednost jídlu, připravenému na ohni, zároveň však nechtěl před Muzimem vypadat změkčile. Přemýšlel jen chvíli. Pak usedl vedle svého opatrovníka a dal se do jídla. Pralesní bůh zvedl zrak. V očích mu zaplálo divoké světlo a z hrdla se vydralo pronikavé zavrčení. Orandovi v té chvíli připomínal lva, jehož někdo vyrušil z hostiny. Raději si poněkud odsedl. A tak dva muži hodovali v majestátním tichu džungle, přerušovaném občas pouze hlubokým, varovným mručením bílého obra.

Čaroděj Sobito

Před záplatovaným, rozedraným stanem seděli dva muži. Museli vzít zavděk holou zemí, neboť neměli židle. Oděv, jenž měli na sobě, byl na tom ještě hůře než jejich stan. Kolem ohně nedaleko nich se choulilo pět domorodců. Šestý pak

připravoval jídlo u nevelkého ohniště za stanem.

"Už toho mám dost," ulevil si starší muž.

"Tak proč se na to nevykašleš?" opáčil mladší, sotva dvacetiletý.

"A k čemu? Abych se vrátil do Států zase jako špinavý pobuda? Tady mám alespoň sluhy! Slouží, i když si ze mě nic nedělají. Ale něco tu přece znamenám! A na to jsem čekal. Ale co ty? Nechápu, že se chceš dál potloukat touhle Bohem zapomenutou pustinou, kde tě nečeká víc než mouchy a horečka! Jsi mladý. Máš život před sebou a svět je ti otevřený!"

"K čertu!" zvolal mladší. "Mluvíš, jako by ti bylo nejméně sto let! A to ti ještě není třicet!"

"I ve třiceti může být člověk u konce," filosofoval starší. "Se vším je třeba začít daleko dřív. Znáš takové, co byli po třicítce dávno za vodou. Třeba můj otec..."

Náhle zmlkl. Zřejmě ztratil chuť pouštět se do důvěrností.

"Myslím, že doma bychom na tom byli oba stejně," poznamenal mladší s úsměvem.

"Ty nebudeš nikdy správným tulákem, Kide," opravil jej starší. A pak se i on dal do smíchu.

"Čemu se směješ?" nechápal mladší.

"Vzpomněl jsem si, jak jsme se seznámili. Je to asi rok. Snažil ses mě přesvědčit, že jsi drsný chlap z chicagské galerky. Byl jsi dobrý herec."

Kid se ušklíbl. "Mé herecké umění mě stálo po čertech námahy," dodal. "Ale řekni mi, Old Timere, copak ty sis nedělal bláznů? Je pravda, že když jsi promluvil, člověk by si myslel, že ses narodil v pralese a vychovaly tě opice, ale já jsem tě prohlédl hned. Řekl jsem si: Kide, ten chlap je buď z Yale, nebo z Princetonu."

"Ale na nic ses neptal. A to se mi na tobě líbilo."

"Ani ty ses neptal. Snad proto jsme spolu vždycky vycházeli. Lidé, co se pořád ptají, mohou být milí, ale za čas začnou jít ostatním na nervy."

"To je fakt. Ale stejně je zvláštní, že se dva chlapi dají dohromady, jsou spolu skoro rok, a jeden o druhém nic neví. Jako kdyby si nevěřili."

"Já to tak neberu," odvětil Kid. "Zkrátka jsou věci, o kterých chlap prostě mluvit nemůže"

"To vím," přitakal Old Timer. "Jednou z nich je třeba to, proč jsme tady. Pokud jde o mě, byla v tom ženská. Proto je nemůžu vystát."

"Nesmysl!" oponoval mladší z mužů. "Vsadil bych se, že se chytíš první sukně, kterou uvidíš. I když nemám co vsadit."

"Nebudeme mít co jíst, ani nikoho, kdo by nám uvařil, jestli se na nás štěstí neusměje," podotkl starší. "Vypadá to, jako by se všichni sloni v Africe vytratili neznámo kam."

"Starý Bobolo tvrdil, že je tu najdeme, ale mám za to, že je to lhář."

"Taky mám ten dojem," potvrdil Old Timer.

Kid si ubalil cigaretu. "Chtěl se nás zbavit, nebo lépe řečeno zbavit se tebe."

"Proč mě?"

"Nelíbilo se mu, jak po tobě jeho dcera házela očima. Prostě na tebe ženské berou."

"A to jsem od chvíle, co jsme tady, žádnou neměl," upozornil starší muž.

"Říkáš ty," nevěřil mladší.

"Kide, jsi jako malý kluk! Ty sám o nich pořád mluvíš. Změňme téma. Zapomeneme na ženské a budeme se bavit o tom, co dál. Musíme něco udělat. Pokud naši milí černoši brzy neuvidí aspoň kousek slonoviny, opustí nás. Vědí stejně dobře jako my, že bez slonoviny nebudou peníze."

"A co máme dělat? Začít vyrábět umělé slony?"

"Jít dál a hledat. Domorodci nám nepomohou. Musíme si pomoci sami. Vezmeme si každý tři muže a zásoby na několik dní. Vydáme se různými směry, a to by v tom byl čert, aby někdo z nás nenašel sloní stopu!"

"Jak dlouho to bude ještě trvat, než nás chytí?" zeptal se Kid.

"Dělám to dva roky, a ještě mě nesbalili," odpověděl Old Timer. "A nechci, aby k tomu někdy došlo. Viděl jsi někdy jejich vězení?"

"Nezavírají tam bělochy, že ne?" zajímal se Kid.

"Ale ano. Krádež slonoviny je rozzuří víc než co jiného."

"Nemám jim to za zlé," řekl Kid. "Je to černý obchod."

"To vím taky!" vybuchl Old Timer. "Ale člověk musí jíst, ne? Kdybych znal lepší způsob, jak obstarat živobytí, nebudu obchodovat se slonovinou. Nemysli si, že mě tahle práce nějak bere a že jsem na sebe pyšný! To tedy ne! Snažím se raději na to nemyslet a zapomenout, že jsem kdy byl slušný člověk. Jsem pobuda, říkám ti, špinavý pobuda. Ale i pobudové lpějí na životě. Sám Bůh ví, proč to tak je. Často jsem měl namále, ale vždycky jsem se oklepal. Kdybych měl dost odvahy, nebo kdyby měl někdo jiný rozhodnout, co se mnou, budu dávno bradou vzhůru. Vypadá to, že sám ďábel nade mnou drží ochrannou ruku, než přijdu do pekla."

"Nech toho vychloubání," popíchl jej mladší muž. "Nejsem o nic lepší než ty. I já musím jíst. Dost řečí, a do práce!"

"Takže s tou smrtí ještě počkáme," uzavřel Old Timer.

Muzimo stál mlčky se založenými rukama uprostřed živě diskutujících vesničanů v osadě Tumbai. Na rameni mu seděl duch Nyamwegiho. Také on divoce vřeštěl. Snad bylo dobře, že domorodci nerozuměli tomu, co má na jazyku. Častoval je těmi nejhoršími nadávkami, jaké kdy džungle slyšela. A protože se na Muzimově rameni cítil v bezpečí, vyzýval je k boji, slibuje, co všechno jim provede, pokud okamžitě neodejdou.

Jestliže duch Nyamwegiho ponechával vesničany zcela netečnými, nebylo tomu tak v případě Muzimově. Zaujal je od prvních Orandových slov. Měli z něho strach, který s každým dalším slovem ještě sílil. Držel je v uctivé vzdálenosti od

této záhadné bytosti z jiného světa. Jen jeden se tvářil pochybovačně. Byl to zdejší šaman. Cítil, že by nebylo dobré připustit jakýkoli zázrak, který není jeho dílem. Ať už byly jeho pocity jakékoli - možná že to byl týž strach jako u jeho soukmenovců - skrýval je pod maskou nezájmu, chtěje zachovat pro svůj stav náležitou důstojnost.

Pozornost, kterou všichni věnovali neznámému, jej zneklidňovala a dráždila. Aby ji znovu upoutal na sebe, přistoupil směle k Muzimovi. V tom okamžiku duch Nyamwegiho pronikavě vypísl a přikrčil se za zády svého opatrovníka. Nyní se vesničané obrátili na kouzelníka - a právě to si přál. Vypjal hrud' a počal se před duchem Orandova předka naparovat. A nakonec jej oslovil.

"Říkáš, že jsi muzimo Oranda, syna Lobongova. Ale jak víme, že tvá slova jsou pravdivá? Říkáš, že tahle malá opice je duch Nyamwegiho. Jak víme, že je to tak?"

"Kdo jsi, starý muži, že mě vyslýcháš?" zeptal se Muzimo.

"Jsem Sobito, kouzelník."

"Říkáš, že jsi Sobito, kouzelník. Ale jak vím, že tvá slova jsou pravdivá?"

"Každý ví, že je to tak."

Stařec byl rozčarován. Zjistil, že byl zatlačen do obrany - a to se mu nelíbilo.

"Zeptej se, koho chceš," pokračoval. "Všichni mě znají."

"Dobrá tedy," souhlasil Muzimo. "A ty se zeptej Oranda, kdo jsem já. On jediný mě zná. Neřekl jsem, že jsem jeho muzimo. A neřekl jsem, že tahle opice je duch Nyamwegiho. Neřekl jsem, kdo jsem. Neřekl jsem nic. Nezáleží mi na tom, co si myslíš. Ale trápí-li tě otázka mého původu, zeptej se Oranda."

Otočil se a měl se k odchodu, opouštěje Sobita v domnění, že cizinec sem přišel proto, aby jej zesměšnil před jeho soukmenovci.

Fanatický a bezohledný zařikávač představoval ve vesnici Tumbai velkou moc. Celá léta upevňoval mezi venkovany svůj vliv. Dokonce ani sám Lobongo, náčelník kmene, nebyl tak mocný jako Sobito, který využíval pověřivosti a strachu divochů. Ti se neodvážili cokoli mu odepřít. Ač naklonění Lobongovi, byli závislí na Sobitovi, kterého se báli a kterého nenáviděli. Ve skrytu duše je těšilo, že Orandův muzimo se ho nezalekl. Když ale šaman přišel mezi ně a mluvil o Muzimovi s opovržením a prezíravostí, toliko naslouchali, neodvažující se byt' jediným slovem vyjádřit své pocity. Před náčelníkovou chatrčí se shromáždili bojovníci, aby vyslechli Orandův příběh. Nebylo to poprvé, tentokrát však musel být vyprávěn do nejmenších podrobností, a navíc před samotným náčelníkem a radou starších. A tak Orando znovu vypověděl, co se mu přihodilo. Jeho činy byly stále odvážnější a počínání Muzimovo stále záhadnější. A sotva skončil, vyzval náčelníka a jeho bojovníky, aby svolali všechny Utengy z přilehlých osad a vydali se pomstít Nyamwegiho. Zároveň slíbil, že Muzimo je povede do vesnice Leopardích mužů.

Zatímco mladíci nadšeně přitakávali, starci seděli mlčky. Vždy tomu tak bylo - mladí chtěli válku, starší mír. A Lobongo byl již stařec. Byl hrdý, že jeho syn je odhodlán bojovat, sám však boj odmítal. A tak i on zůstal zticha. Ne tak Sobito. Jeho zloba vůči Muzimovi dostala nový podnět. Trestnou výpravu rozhodně odmítal. Měl k tomu více důvodů - a alespoň jeden z nich musel zůstat tajemstvím, neboť jeho prozrazení by znamenalo konec. Vyskočil na nohy, pln hněvu.

"Kdo to tu tak hloupě žvaní o válce?" zvolal. "Mladí muži! Co vědí o válce? Myslí jen na vítězství. Zapomínají, že existuje i porážka. Zapomínají, že pokud napadnou cizí osadu, napadne jednou ona nás. Co získáme, budeme-li válčit s Leopardími muži? Kdo ví, kde leží jejich vesnice? Musí to být daleko odtud. Proč bojovat? Protože byl Nyamwegi zabit? Byl již pomstěn. Řeči o válce jsou jen hloupé tlachání. Kdo s ním začal? Možná že sám cizinec, který si přeje, abychom měli potíže!" A vrhl po Muzimovi nenávisným pohledem.

"Kdoví proč? Možná že Leopardí muži vyslali jednoho ze svých řad, aby nás vyprovokoval k válce. A pak budou všichni naši bojovníci přemoženi a zabiti. Tak se stane. Zanechte hloupých řečí o válce!" pokračoval.

Orando se vztyčil. Nelíbilo se mu, co starý čaroděj říká. Byl rozzloben. Rozzloben proto, že kouzelník zpochybnil jeho muzima. Ale strach z mocného starce byl silnější než hněv. Kdo by se odvážil otevřeně oponovat někomu, kdo je spolčen se silami temnot? Nepřátelství vůči takovému člověku by mohlo znamenat smrt!

Orando však byl statečný bojovník a poctivý muž, který v sobě nezapřel budoucího náčelníka. Sobitovy nářázky nemohl přehlížet.

"Sobito mluvil proti válce," začal. "Staří vždy mluví proti válce. A je-li někdo starý, má na to právo. Orando je dosud mladý. Kdyby i on mluvil proti válce, byly by to jen plané řeči, neboť mladí muži vždy touží projevit statečnost, aby upoutali pozornost žen. A teď máme k válce důvod. Nyamwegi byl zabit. Byl to statečný bojovník a dobrý přítel. I když jsme potrestali tři jeho vrahy, není dosud pomstěn. Musíme bojovat proti Leopardím mužům, jinak si budou myslet, že Utengové jsou zbabělci. A kdykoli se jim zachce obětín, dojdou si pro ně k nám. Sobito řekl, že možná vyslali špeha, aby nás vlákal do pastí. Mezi námi je jediný cizinec - Muzimo. Ale Muzimo nemůže být přítelem Leopardích mužů. Orando na vlastní oči viděl, jak dva z nich zabil. Viděl, jak další uprchl, protože se bál Muzimovy síly. Kdyby byl Muzimo jeho přítelem, neutíkal by!"

Jsem Orando, syn Lobongův. Jednoho dne se stanu náčelníkem. Nevedl bych své bojovníky do nesmyslné války. Půjdu do vesnice Leopardích mužů a budu s nimi bojovat, aby věděli, že Utengové nejsou staré baby. Muzimo půjde se mnou. Možná že se najde několik statečných mužů, kteří se k nám přidají. Domluvil jsem."

Několik mladých bojovníků vyskočilo a zadupalo na znamení souhlasu. Pak se ozval jejich válečný pokřik a kopí se výhruzně vztyčila. Jeden z nich počal tančit v kruhu, vyskakuje do výšky a mávaje oštěpem.

"Takhle budu zabíjet Leopardí muže!" volal.

Jiný přiskočil a tasil nůž. "Vyříznu náčelníkovi Leopardích mužů srdce!" sliboval. Pak uchopil cíp látky a počal jej trhat zuby. "A pak ho sním!"

"Boj! Boj!" volali ostatní. Poté se dali do divokého křepčení. Ozářena slunečními paprsky, jejich kůže se leskla potem a

tváře křivily divoké grimasy.

Lobongo vstal. Hlubokými, vážnými slovy utišil tančící bojovníky. Jeden po druhém umlkali. Nakonec utvořili zástup za Orandem.

"Několik mladých mužů chce bojovat," řekl. "Ale boj nebude snadný. Není jich mnoho. Jsou časy na válku a jsou časy na mír. Musíme zvážit, je-li teď vhodný čas pro válku. Jinak na jejím konci bude jen porážka a smrt. Než rozhodneme, musíme se poradit s duchy zemřelých náčelníků."

"Čekají, až k nám budou moci promluvit," upozornil Sobito. "Zůstaňte tiše, až s nimi budu rozprávět."

Zatímco hovořil, utvořili kolem něho jeho soukmenovci kruh. Kouzelník vyňal z váčku několik drobných předmětů a rozprostřel je kolem sebe. Pak požádal o pár suchých haluzí a hrst listů a zažehl malý oheň. Přikryl jej čerstvými listy, takže plamen vydával hustý kouř. Sehnul, opisoval čaroděj svým tělem podivné křivky, oči upřeny na sloupec dýmu, stoupající ve spirále vzhůru. V jedné ruce držel váček z kůže jakéhosi malého hlodavce, ve druhé hyení ocas, svinutý do smyčky. Postupně zrychloval krok, až nakonec počal křepčít kolem ohniště v divokých skocích. Jeho zrak přitom zůstal upřen na kouřový oblak. Při tanci cosi mumlal. Tu a tam vyrazil nesrozumitelný výkřik, vyvolávající děs přihlížejících.

Náhle ustal, poklekl a hodil do ohně hrst jakéhosi prášku, který vyňal z měšce. Pak počal hyení oháňkou kreslit do prachu podivné geometrické obrazce. Nakonec zavřel oči a zvedl hlavu k nebi, jako by pozorně naslouchal. V posvátném mlčení učinili bojovníci několik kroků vpřed. Všude bylo cítit napětí. Sobito se je pokusil prodloužit co nejdéle. Konečně otevřel oči a s vážnou tváří počal obcházet kruh přihlížejících. Ještě chvíli vyčkával a pak promluvil. "Kolem nás je spousta duchů," řekl. "Všichni jsou proti válce. Ten, kdo se pustí do boje s Leopardími muži, zemře. Nikdo se nevrátí. Duchové se hněvají. A nejvíce na Oranda. Promluvil ke mně jeho skutečný muzimo. Také on se hněvá. Orando by se měl mít na pozoru. To je vše. Mladí muži by neměli chodit do války proti Leopardím mužům."

Bojovníci, kteří stáli za Orandem, hleděli na náčelníkova syna tázavými pohledy. Z výrazu jejich tváří byly patrné pochybnosti. Pak počali jeden po druhém od Oranda odstupovat.

Orando se otočil k Muzimovi. "Jestli Sobito mluvil pravdu, nejsi můj muzimo!" řekl.

Ta slova zněla jako výzva.

"Jak to Sobito ví?" opáčil Muzimo. "Také bych mohl zapálit oheň a mávat hyením ocasem. Mohl bych kreslit do písku znamení a sypat prach do ohně. Mohl bych říci cokoli, abys mi věřil, stejně jako Sobito. Ale to všechno nic nedokazuje. Věříš-li ve vítězství, musíš vytáhnout proti Leopardím mužům. Jen boj sám ukáže, zda uspěješ. Sobito o tom nic neví."

Šaman se roztrásl hněvem. Dosud nikdo se neodvážil zpochybnit jeho moc. Vesničané věřili v neomylnost svého kouzelníka tak bezmezně, že v ní nakonec uvěřil i on sám. Zvedl varovně prst a oslovil Muzima.

"Jsi lhář," řekl. "Tvůj jazyk je jako jazyk hada. Rozhňeval jsi mé kouzlo. Nic ti nepomůže. Jsi ztracen. Zemřeš!"

Pak na okamžik ustal, neboť v jeho úskočné mysli se zrodil nový nápad.

"Ledaže bys odešel a víc se nevrátil," dodal.

Nepamatuje si ničeho ze své minulosti, Muzimo vskutku věřil, že je duchem Orandova předka. Přijal vše, co mu náčelníkův syn navykládal, jako skutečnost. Nebál se Sobitových hrozeb. Vždyť je nesmrtelný! Jak by ho mohl čarodějův fetiš zabít? Nikdo nemůže zabít ducha!

"Neodejdu!" rozhodl. "Nemám ze Sobita strach."

Vesničané zůstali jako přimrazení. Ještě nikdo se k Sobitovi nechoval tak, jako Orandův muzimo! Čekali, že ta záhadná bytost bude přímo před jejich očima ztrestána, ale nic takového se nestalo. Co teď udělá Sobito? Prohnaný čaroděj cítil, že události počínají nabírat nežádoucí směr. Překonal strach z bílého obra a rozhodl se k protiútok.

Mávaje hyení oháňkou, vykročil proti Muzimovi.

"Zemřeš!" opakoval. "Nic tě nezachrání! Než potřetí vzejde měsíc, zemřeš! Mé kouzlo tak rozhodlo!"

Bílý muž stál se založenými rukama a s úsměvem na rtech.

"Jsem Muzimo," řekl. "Jsem duch Orandova předka. Sobito je pouhý člověk. A jeho kouzlem je obyčejná hyení oháňka."

Zatímco hovořil, přikročil k šamanovi a vytrhl mu fetiš z ruky.

"Takhle učiní Muzimo se Sobkovým kouzlem," oznámil a vmetl oháňku do ohně před očima ušaslých vesničanů.

Hnán bezuzdným hněvem, ztratil Sobito hlavu a skočil po Muzimovi, svíraje v ruce dýku. Kolem úst měl pěnu a skřípal zuby. Byl teď ztělesněním zloby a posedlosti. Leč Muzimo byl na něco podobného připraven. Bronzově opálené paže sevřely útočníkovi zápěstí a zbavily jej zbraně. Pak Muzimo zvedl šamana do výšky a zatočil jím nad hlavou, jako by to bylo pírk.

Vesničanů se zmocnila hrůza. Ten, kterého pokládali za modlu, se ocitl v rukou záhadného cizince. Něco podobného bylo nad jejich chápání. Byli jako u vytržení. Snad bylo dobře, že Sobito nebyl právě oblíbenou modlou!

Muzimo se obrátil k Orandovi. "Mám ho zabít?" zeptal se.

Orando byl zděšen stejně jako jeho soukmenovci. Letitou víru v čarodějovu nadpřirozenou moc nebylo možno překonat v jediné chvíli. Bylo tu však ještě něco, co ovládalo náčelníkova syna. Byl pouhým člověkem. Muzimo byl jeho muzimem. A on byl pyšný na to, jak neohroženě si duch jeho předka počíná. Nicméně šaman zůstane šamanem! A tak se mu nezdálo moudré pokoušet osud.

Vykročil vpřed. "Ne," odpověděl. "Nezabíjej ho."

Na větvi nedalekého stromu tančila malá opička.

"Zabij ho! Zabij ho!" vřeštěla. Duch Nyamwegiho byl velmi krvelačný!

Muzimo mrštil Sobitem o zem.

"Není dobrý," řekl. "Žádný čaroděj není dobrý. Ani jeho kouzlo není dobré. Kdyby bylo, jistě by Sobita ochránilo! Sobito neví, o čem mluví. Jsou-li mezi Utengy stateční bojovníci, půjdou s Orandem a Muzimem do války proti

Leopardím mužům!"

Mezi mladíky vypukl nadšený hlahol. Sobito využil zmatku, zvedl se a zamířil ke své chatrči. Když se ocitl mimo dosah nebezpečného obra, otočil se.

"Připravím mocné kouzlo," zvolal. "Dnes v noci bílý muž, který si říká Muzimo, zemře!"

Obr učinil několik kroků vpřed a v té chvíli se dal Sobito do běhu. Když mladíci viděli, že šamanova kouzla pozbývají účinku, počali se radit o válce. Starší muži přestali mluvit o míru. Nenáviděli Sobitu a báli se ho. Ulevilo se jim, když zjistili, že jeho moc je zlomena. Zítřka se možná budou znovu bát, ale dnes - snad poprvé v životě - cítili, že jsou volní a svobodní. Náčelník Lobongo válku odmítal, leč pod tlakem Oranda a dalších mladíků dal nakonec trestné výpravě své pozhnání. Do okolních vesnic byli vysláni verbíři, aby získali dobrovolníky. Zároveň počaly přípravy k noční slavnosti.

Protože náčelník odmítl poslat do boje všechny muže, válečné bubny tentokrát mlčely. Zpráva o trestné výpravě se však rychle šířila džunglí. Ještě do večera přibyla do Tumbaie řada odvážlivců, ochotných připojit se k dvacítkce zdejších bojovníků. Ti nešetřili sebechválou před svými družkami, které zatím připravovaly jídlo a kvas, neboť hody byly nezbytnou součástí oslav.

Z Kibbu přišlo deset mladých válečníků včetně bratra Nyamwegiho snoubenky, a spolu s nimi i Lupingu, který ji tajně miloval a byl ochoten nasadit život, aby se proslavil. Na ubohého Nyamwegiho myslel snad jediný - Orando.

Muži mluvili o válce a chrabrých činech. Nejedno slovo padlo i o Sobitově nezdaru, neboť tato událost se záhy roznesla okolím. Šla od úst k ústům celou vesnicí. A hltali ji zejména muži ze sousedních osad. Muzimo se stal slavnějším než sám šaman. Na záhadného cizince pohlíželi všichni s úctou a strachem, jakkoli měli jisté pochybnosti. Byli zvyklí, že duchy nikdy nikdo neviděl. Věděli, že jich je všude ve vzduchu plno, ale bylo něco zcela jiného, když jeden z nich stanul přímo před nimi. Zejména Lupingu byl zmaten. Od Sobita nedávno vymohl kouzlo, jímž měl dosáhnout lásky milované dívky. A nezaplatil věru málo! Rozhodl se šamana vyhledat a zjistit, jak se věci doopravdy mají. Možná že to, co slyšel, není pravda! A pak - měl ještě jeden důvod, proč se s kouzelníkem sejít. Důvod neméně důležitý než ten první.

Protože nechtěl být viděn, vytratil se z hlavní ulice a zamířil do Sobitova příbytku. Tady našel starého šamana, jak klečí na podlaze, obklopen svými fetiši. Nádobu s lektvarem olizovaly plameny ohně, v jehož záři se odrážely divoké rysy kouzelníkovy tváře. Lupingu měl sto chutí se otočit a zmizet dřív, než jej stařec vůbec spatří.

Dlouho seděli v šamanově chatrči. Mluvili tiše a důvěrně, s hlavami blízko u sebe. Když Lupingu odcházel, odnášel s sebou zázračný amulet. Od téhle chvíle jej žádný nepřítel nepřemůže! V duchu již osnoval plán, který jej naplňoval stejnou měrou strachem, jako radostným vzrušením.

"Nevychovanec!"

Dlouhé dny samoty. Nekonečné noci strachu. Beznaděj a výčitky, tak naléhavé, že působily větší bolest než tělesné útrapy. Jen odhodlané srdce drželo dívku při zdravém rozumu od chvíle, kdy ji její doprovod opustil. Jako by to byla již celá věčnost!

Dnes se jí alespoň vydařil lov. Skolila mladého kance. Zvuk výstřelu dolehl k uším bílého muže, který se překvapeně zastavil. Jeho tři společníci ustali v brebentění.

S námahou zbavila divočka vnitřnosti, aby nebyl tak těžký, až ho povleče do svého tábora. Jakkoli neměla sil, musela jít! Celé hodiny se potýkala s představou, že úlovek nedonese. Často musela zastavit, aby si odpočinula. Nakonec, zcela vyčerpaná, dovalila kořist před vchod do stanu. Bude stát mnoho úsilí, než ji připraví k požití! Pouhé pomýšlení na něco podobného ji děsilo. Dosud nikdy před touto šílenou výpravou nic takového nedělala. Věděla, že musí kance stáhnout, maso naporcovat, opéci a vyudit. Ani tak zřejmě dlouho nevydrží, ale jak s ním naložit lépe, nevěděla. Nicméně vytrvá, a byť holýma rukama, bude bojovat o přežití, seč jí síly stačí! Byla slabá a nezkušená a měla strach. Leč v drobném těle bilo velké srdce! Ač cítila, že nemá valnou naději, nevzdávala se.

Jakkoli unavena, počala zvíře stahovat z kůže. Náhle upoutal její pozornost jakýsi pohyb na samém konci mýtiny, kde tábořila. A pak spatřila čtyři muže. Zjistila, že ji pozorují. Jeden byl běloch, zbylí tři byli černoši.

Vyskočila na nohy, pociťujíc závrať z myšlenky, že jí svítá nová naděje. Muži nyní kráčeli přímo k ní. Sotva si je prohlédla blíž, naděje jako by se počala vytrácet. Ještě nikdy neviděla tak zanedbaného bělocha. Jeho špinavý oděv byl samý cár. Muž byl neoholen a klobouk tak bylo možno nazvat jen proto, že ho měl na hlavě. Tvář vyhlížela nepřívětivě a odpudivě. Očima podezíravě těkal po tábořišti. Pár kroků před dívkou se zastavil a svažil obočí, zdržev se pozdravu.

"Kdo jste?" zeptal se rovnou. "Co tu děláte?"

Tón jeho hlasu nezněl nijak přátelsky. Dosud nikdy se s něčím podobným u bělocha nesetkala. Musí zareagovat odpovídajícím způsobem! Zvedla bradu a přeměřila neznámého chladným pohledem. Horní ret se jí zkrivil v pohrdavém úsměšku. Od rozedraných vysokých bot až po sežmoulanou pokrývku hlavy na něm neshledala nic vábného. Kdyby ji byl oslovil jinak, snad by se ho bála, teď však měla více zlost než strach.

"Do toho vám nic není," řekla a odvrátila tvář.

Muž zbrunátněl, maje na jazyku peprnou odpověď. Leč opanoval se a jen se na dívku díval. Byla mladá a půvabná, jakkoli špinavá a zbrocená potem a krví. Jak by asi byla krásná, kdyby byla upravena, jak náleží! Měla šedomodré oči, dlouhé řasy a pohlednou tvář. Dlouhé zlaté vlasy jí splývaly ve vlnách po šíji a měly takřka platinový nádech.

Již celé dva roky neviděl Old Timer bílou ženu. Možná že kdyby byla stará, vychrtlá a bezzubá, choval by se k ní zdvořileji. Ale sotva zjistil, že je mladá a hezká, vzpomněl si na všechna příkoří, jímž byl kdysi vystaven od podobné dívky, a probudila se v něm nenávisť vůči ženám, již v sobě po dva roky nosil.

Chvilí stál mlčky. Byl rád, že se ovládl. Alespoň dokázal potlačit hněv a zdržet se příkrých slov. Ne že by měl náhle ženy raději, ale oceňoval dívčinu kurážnou odpověď.

"Nic mi do toho není," řekl, "ale možná že bude. Není obvyklé vidět v těchto končinách osamělou bělošku. Jste sama, ne?"

"Byla jsem sama," opravila jej. "A ráda bych zůstala."

"Chcete říci, že nemáte nosiče ani společníky?"

"Tak nějak."

Protože odvrátila tvář, neviděla, jak se mu ulevilo. Kdyby tomu bylo naopak, jistě by počala být opatrnější, jakkoli se jí jeho obava netýkala. Strach z přítomnosti jiných mužů nebyl ničím víc než strachem podloudného obchodníka se slonovinou.

"A nemáte žádný dopravní prostředek?" pokračoval.

"Žádný."

"Jistě jste do těchto končin sama nepřišla. Co se stalo s ostatními?"

"Opustili mě."

"Ale co vaši bílí společníci?"

"Žádné jsem neměla." Otočila se k němu, tváříc se dál odměřeně.

"Přišla jste do vnitrozemí bez jediného bělocha?!" Tón jeho hlasu prozrazoval, že jí příliš nevěří.

"Ano."

"Kdy vás vaši lidé opustili?"

"Před třemi dny."

"Co hodláte dělat? Tady sama zůstat nemůžete. A nevím, jak chcete jít dál bez nosičů."

"Byla jsem tu tři dny sama. Mohu tu zůstat dál, dokud..."

"Dokud?"

"Nevím."

"Co tu ale proboha děláte?"

Ucítila nový záchvův naděje. "Hledám jistého muže," odpověděla. "Možná že jste o něm slyšel. Možná dokonce víte, kde je."

Hlas se jí chvíl nedočkavostí.

"Kdo je to?"

"Jerry Jerome." Zvedla k němu zrak, doufajíc v příznivou odpověď.

Zavrtěl hlavou. "O tom jsem nikdy neslyšel."

Naděje v jejích očích znovu pohasla. Zdálo se, že se dá do pláče. Old Timer počal ztrácet trpělivost. Proč musí ženské vždy ronit slzy? Byl zatvrdělý vůči podobným slabostem, a jeho hlas zněl stroze.

"Co budete dělat s tímhle masem?" zeptal se.

Vytřeštila oči překvapením. Slzy pominuly a nahradily je blesky hněvu.

"Jste hrozný člověk!" řekla. "Ráda bych, abyste opustil můj tábor a nechal mě na pokoji."

"Nic takového neudělám!" opáčil muž.

Pak se otočil ke svým společníkům a cosi jim v jejich mateřštině sděloval. Muži vykročili a chopili se dívčina úlovku.

Ta na ně hleděla překvapena i rozezlena. Vzpomněla si, co jí stálo námahy, než divočáka dovlekla do tábora. A teď by ji měl o něho někdo připravit? Ta myšlenka ji podráždila. Vyňala z pouzdra revolver.

"Řekněte jim, ať ho vrátí!" zvolala. "Nebo je postřelím! Je to můj úlovek!!!"

"Jen vám ho pomohou připravit," vysvětloval Old Timer. "To jste přece chtěla, ne? Nebo si ho chcete vycpaného postavit k posteli?"

Jeho sarkasmus ji dráždil, ale zároveň si uvědomila, že měl zřejmě opravdu dobrý úmysl.

"Chtěla jsem maso vyudit," řekla. "Není pro mě snadné sehnat něco k jídlu."

"To nebudete muset," opáčil. "O to se postaráme my."

"Jak to myslíte?"

"Myslím tím, že půjdete s námi do mého tábora. Nemůžu za to, že jste tady. Nevíte si rady jako všechny ženské. Ale nenechal bych v džungli samotnou ani bílou krysu, natož pak bílou ženu."

"A co když nebudu chtít jít?" vzdorovala.

"Neptal jsem se, co si o tom myslíte," zavrčel. "Prostě se mnou půjdete. Jestli máte nějaký mozek, ještě mi budete děkovat. Bylo by příliš od vás očekávat, že máte také srdce. Jste jako všechny ostatní - sobecká, hašteřivá a nevděčná."

"Ještě něco?"

"Ano. Chladná a vypočítavá."

"Nemáte o ženách valné mínění, že?"

"Jste docela bystrá."

"Co se mnou uděláte, až mě odvedete do svého tábora?"

"Jestli dám dohromady pár lidí, dostanu vás z Afriky, jak nejrychleji to bude možné."

"Nechci z Afriky! Nemáte právo mi rozkazovat. Přišla jsem splnit určitý úkol a neodejdu, dokud se tak nestane."

"Jestli jste sem přišla hledat toho svého Jeroma, pak je mou povinností vůči němu vyhnat vás odtud, než ho najdete."

Hleděla naň upřenými zraky. Takového muže dosud nepotkala! Podobná otevřenost byla čímsi neobvyklým. Ten člověk zřejmě není při smyslech! Slyšela, že podobní lidé se často dopouštějí násilí, a rozhodla se změnit taktiku.

"Možná máte pravdu," řekla. "Půjdu s vámi."

"To už zní líp," opáčil. "Hned je všechno jasnější. Vrátime se do mého tábora, jakmile tu něco vyřídím. Bude to zítra či pozítří. Jeden z mých chlapců tu na všechno dohlédne - vaření a tak. Nechci být obtěžován žádnou ženou. Nechám vás

na pokoji a vy necháte na pokoji mě. Nechci s vámi ani mluvit."

"To bude oboustranně prospěšné," ujistila jej, nikoli bez jisté podrážděnosti. Jako ženy, zvyklé, že se jí muži vždy dvořili, se jí podobná slova, byť vyřčená z úst pochybného individua, poněkud dotkla.

"A ještě něco," dodal. "Můj tábor je na území náčelníka Bobola. Kdyby se mi cokoli stalo, mí lidé vás tam dovedou. Můj společník by se o vás postaral. Stačí mu říci, že jsem vám slíbil, že vás dopravím na pobřeží."

Pak ji opustil, věnuje se budování tábořiště. Zavolal jednoho ze svých kumpánů, aby mu pomohl vztyčit stan a připravit večeři. Dalšímu přikázal, aby se postaral o mladou ženu.

Dívka ze svého příbytku viděla, jak sedí u ohně a pokouje se z dýmky. Hleděla naň s opovržením, ujišťujíc se, že je nejhorším člověkem, s jakým se kdy setkala. Zároveň však musela připustit, že jeho přítomnost ji naplňuje pocitem bezpečí, jaké od chvíle, kdy vstoupila na africkou půdu, nepoznala. I tenhle podivín je lepší než nikdo! Ale - byl to vůbec podivín? Až na zpupné chování vypadal normálně. Jako neotesanec, který nemá rád ženy. Byla to záhada a záhady vždy přitahují. A tak, jakkoli cítila opovržení, nedokázala myslet na nic jiného. Jistě by byla překvapena, kdyby tušila, že i on jí má plnou hlavu, ačkoli se všemožně snaží podobné myšlenky zapudit.

Zahlédl ji v kouři své dýmky. Byla opravdu půvabná! Viděl její dlouhé řasy, lemující pár hlubokých modrošedých očí. Viděl dokonale vykrojené rty, zlaté vlasy a nádhernou postavu.

"K čertu!" zaklel. "Proč na ni musím pořád myslet?!"

Nazítí časně ráno opustil tábor, bera s sebou dva muže. Třetího, ozbrojeného puškou, nechal s dívkou, aby ji chránil. Právě procítala, když odcházel. Nevěnoval jí však jediný pohled.

"Nevychovanec!" ulevila si šeptem.

Old Timer měl náročný den. Marně hledal stopu nějakého slona. A nenarazil ani na domorodce, kteří by mu k němu ukázali cestu. Byl zklamán, že nemá slonovinu, ale to nebylo to hlavní, co ho trápilo. Myslel na dívku. Celý den se snažil vypudit z mysli její obraz, ale marně. Všude ho pronásledoval. Když se konečně rozhodl vrátit, nemohl se zbavit neklidu, který ho hnál vpřed. Naposledy byl s bílou ženou před dvěma roky, a nyní mu sám Osud přivedl do cesty další, ještě krásnější stvoření. Co mu ale ženy kdy učinily dobrého?

"Udělal ze mě hlupáka," mnil. "Zničily mi život. Všechny jsou mi zavázány za to, co mi kdysi jedna z nich provedla! A tahle teď splatí jejich dluh! Proboha, ale vždyť je tak hezká! A patří mi! Našel jsem ji a zůstane se mnou, dokud se mi neznalíbí! Pak ji nechám jít svou cestou. Uvidíme, jak si poradí! K čertu, ty její rty! Dnes v noci bude moje! Tak je to správné! Konečně i já budu odměněn. Mám právo na trochu štěstí. A zatraceně si ho zasloužím!"

Slunce se sklánělo k západu, když dorazil k místu, odkud měl mítinu na dohled. Tím prvním, čemu věnoval pozornost, byl dívčín stan. Jeho šedozelené plátno jako by v sobě skrývalo tajemství. Chránilo dívku a zároveň ji tajilo před světem. A bylo jediným obdivovatelem jejich půvabů. Pohled na ně rozněcoval fantazii a opíjel jako víno. Muž přidal do kroku, touže dívku sevřít v náručí.

Vtom zjistil, že před stanem cosi leží, a v té chvíli jej opanovala zlá předtucha. Dal se do běhu, následován svými dvěma společníky. Zanedlouho se mu naskytl hrozný výjev. Na zemi tu našel znetvořené tělo dívčina strážce. Obrovité tesáky v něm zanechaly četné rány. Zdálo by se, že muž se stal obětí některé z šelem, leč způsob, jakým bylo tělo zohaveno, potvrdzoval strašnou skutečnost, že tento zločin spáchal člověk!

Sklonění nad domorodcem, černoši neskrývali hrůzu, vzápětí potlačenou hněvem.

"Leopardí muži, bwana," řekl jeden.

Se strachem vstoupil Old Timer do stanu, obává se toho, co zde nalezne. Sotva rozhrnul závěs, zachvátila jej hrůza. Dívka uvnitř nebyla! Chtěl na ni zavolat v naději, že je někde nablízku. Ale pak si uvědomil, že nezná její jméno, a pak - bylo by to asi stejně zbytečné. Zůstala-li dívka naživu, je teď v moci strážcových vrahů.

Touha po ženě se rázem změnila v zášť vůči jejím únoscům. Zapomněl, že on sám s ní nezacházel vlídně. Snad to byla dívčina bezmocnost a zoufalství, co ho k ní připoutalo. Nemyslel teď na nic jiného než na její vysvobození a pomstu. Únava dlouhého a těžkého dne byla v tom okamžiku zapomenuta.

Bylo již pozdě odpoledne, nicméně muž se rozhodl neztrácet čas. Černoši pohřbili svého mrtvého druha, naložili do vaků vše nezbytné a vedeni bílým bwanou vyrazili po stopě Leopardích mužů.

Zrádce

Bojovníci kmene Watenga nebyli Orandovou výzvou do zbraní příliš nadšeni. Byly války a války. Boj proti záhadným a obávaným Leopardím mužům nikoho nelákal. Bylo pro to hned několik důvodů. Již samo jméno sekty vyvolávalo hrůzu i u těch nejstatečnějších mužů. A bylo i dobře známo, že toto tajné sdružení, jež se rekrutovalo z různých kmenů, a tudíž jeho členem mohl být i dlouholetý přítel, odsoudilo každého svého protivníka k smrti. A jaká to byla smrt! Proto nebylo divu, že z několika tisíc nájezdníků získal Orlando sotva stovku těch, kteří byli ochotni vzít do ruky zbraň. Dokonce i mezi nimi se ráno vyskytlo několik, které v průběhu noci přemohl strach. Snad k tomu přispěly i následky opojení těžkým pivem. Není příjemné jít do války s bolením hlavy!

Orando procházel mezi bojovníky, posedávajícími kolem ohňů, na nichž se připravovala snídaně. Řeč vázla a smích se vytratil. Sebejistota předešlé noci byla ta tam. Válka byla smrtelně vážnou věcí! Možná že až muži ukojí hlad a žízeň, půjdou do boje s úsměvem a písní na rtech.

Orando se rozhlížel kolem. "Kde je Muzimo?" ptal se.

Nikdo však Muzima neviděl. A zmizel i duch Nyamwegiho. Vypadalo to jako špatné znamení. Kdosi poznamenal, že Sobito měl možná pravdu. Muzimo je ve spojení s nepřítelem! Ale - kde je sám Sobito? Také o něm nikdo nevěděl.

Šaman vstával vždy časně a nikdy při snídani nechyběl. Orando se vydal do jeho příbytku a zeptal se na něho jedné z žen. Sobito zmizel!

Jakmile se tahle zpráva roznesla, hovor ožil. Mnozí připomínali nepřítelství mezi kouzelníkem a Muzimem. Možná že

Muzimo zemřel ještě před úsvitem. Někteří soudili, že je to Sobito, kdo zemřel. Ale byli i tací, kteří tvrdili, že na Sobitově zmizení není nic neobvyklého. Vždyť nejednou zůstal mimo vesnici i několik dní! V takovém případě pak vyprávěl, že trávil čas rozpravou s duchy a démony z onoho světa, odkud sám čerpá svou zázračnou moc.

Lupingu, bojovník z Kibbu, soudil, že špatných znamení je příliš a že by se neměli pouštět do války. Zároveň se snažil přemluvit bojovníky, aby se vrátili do svých osad. Orlando je však hned nato označil za zrádce a dezertéry. Starci a ženy by se jim jistě vysmáli! Příliš mluvili o válce a příliš se holedbali! Nepůjdou-li do boje, ztratí tvář!

"Ale kdo nás povede do osady Leopardích mužů? Teď, když tě Muzimo opustil?" vyzvídal Lupingu.

"Nevěřím, že mě opustil," nesouhlasil Orlando. "Odešel, aby se poradil s duchy. Vráť se a povede nás!"

Jako by zaslechl Oranova slova, seskočil náhle ze stromu bílý obr a zamířil rovnou k bojovníkům. Byl to Muzimo. Přes rameno nesl mrtvou antilopu. Na ní seděl duch Nyamwegiho a pištěl, snaže se upoutat pozornost. Měl pocit, že je opravdový hrdina.

"Jsme velcí lovci!" volal. "Podívejte se, co jsme ulovili!"

Nikdo kromě Muzima mu nerozuměl, ale to duchu Nyamwegiho nikterak nevadilo. Vždyť sám nevěděl, že je tomu tak.

Domníval se, že ho všichni berou vážně, a byl na sebe náležitě pyšný.

"Kdes byl, Muzimo?" ptal se Orlando. "Někteří říkali, že tě Sobito zabil."

Muzimo pokrčil rameny. "Slova nezabíjejí," prohlásil. "A Sobito zná jen slova."

"Ty jsi zabil Sobitu?"

"Neviděl jsem ho od chvíle, kdy slunce ulehlo včerejší noci ke spánku."

"Ve vesnici není," vysvětloval Orlando. "Možná že..."

"Byl jsem na lovu. Vaše jídlo není dobré. Vaříte je na ohni."

Usedl, opřev se o kmen stromu. Pak odřízl porci z úlovku a pustil se do jídla. Tu a tam výstražně zavrčel. Bojovníci mlčky přihlíželi, držíce se stranou. Když skončil, vstal a protáhl se. Jeho pohyby připomínaly Simbu, Iva.

"Muzimo je připraven," řekl. "Jsou-li připraveni i Utengové, můžeme vyrazit."

Orlando shromáždil své bojovníky. Vybral předáky a udělil pokyny na cestu. To zabralo spoustu času, neboť o ničem nesmělo být rozhodnuto bez všeobecného souhlasu. Na plánu výpravy se podíleli všichni, ať se jich týkala, či ne.

Muzimo stál tiše stranou. Byl zmaten. Kdo jsou ti lidé? A kdo je on sám? Jsou si navzájem podobní, a přesto tuší, že kromě barvy pleti se od něho liší i čímsi jiným. Také duch Nyamwegiho se všem podobal, nicméně i zde byl jakýsi propastný rozdíl!

Muzimo svažtil čelo. Pokoušel se oživit paměť, jež by mohla být klíčem k rozuzlení celé záhady. Leč nedařilo se mu to. Cítil, že existuje jakási minulost, ale byla zahalena mlhou. Vybavil si toliko události od chvíle, kdy jej Orlando vyprostil zpod velkého stromu, který na něj za bouře spadl.

Přemýšlel o sobě a došel k závěru, že kdysi a kdesi musel prožít spoustu věcí. Ptal se Oranda na jeho minulost a zjistil, že mladík si pamatuje vše, co se mu přihodilo od dětství, a to do nejmenších podrobností. Muzimo pak si pamatoval jen to, co se událo během několika posledních dní. Nakonec usoudil, že je opravdu duchem. Zřejmě je u nich takový stav mysli něčím zcela obvyklým!

Když dospěl k tomuto nezvratnému důkazu své spirituální podstaty, poněkud se mu ulevilo. Se založenýma rukama stál mlčky stranou, přehlížeje své okolí. Valnou pozornost nevěnoval dokonce ani duchu Nyamwegiho, který mu seděl na rameni a pronikavě pištěl.

Konečně domorodci vytvořili bojový šik. Doprovázení dovádějící drobotinou a pokřikujícími ženami vydali se na cestu za velkým dobrodružstvím. Jen Lupingu si tu a tam neodpustil narážku, zpochybňující zdar výpravy.

Tři dny putovali, vedeni Orandem a duchem jeho předka. Nálada bojovníků byla skvělá, jako by už dosáhli cíle.

Lupingu byl umlčen výsměchem ostatních. Všichni vypadali svěží a spokojení. Muzimo jim oznámil, že osada Leopardích mužů leží nedaleko a že příštího rána půjde sám napřed, aby vše prozkoumal.

Od úsvitu byli již všichni nedočkaví, neboť Orlando je bez ustání burcoval do boje, připomínaje, že duch Nyamwegiho i jeho vlastní muzimo nad nimi bdí a dovedou je k vítězství.

Právě seděli u snídaně, když kdosi zjistil, že Lupingu zmizel. Marně jej hledali po celém táboře. Domnívali se, že uprchl ze strachu před nepřítelem. Rázem se stal terčem opovržení pro svou zbabělost. Rozhořčené hlasy sílily. A zatím Muzimo a duch Nyamwegiho ubírali se tiše pralesem k osadě Leopardích mužů.

Se smyčkou kolem krku, byla dívka napůl vedena a napůl vlečena džunglí. Urostlý domorodec kráčet po jejím boku, drže v ruce volný konec provazu. Vpředu šel stařec a vzadu ještě jeden mladík. Všichni byli oděni do leopardí kůže. Z jejich temen se hrůzně šklebily dovedně vypreparované leopardí hlavy. Na prstech měli nasazeny kovové drápy a z úst jim svítily dvě řady ostře sbroušených zubů. Tváře měli divoce pomalované. Nejděsivěji vyhlížel stařec. Byl to předák celé skupiny. Zbylí dva toliko plnili jeho příkazy.

Dívka nerozuměla tomu, co říkají. Neměla nejmenší tušení, jaký osud ji čeká. Ač jí dosud neublížili, nezdálo se, že tohle dobrodružství skončí dobře. Mladík, který ji vedl, se na ni tu a tam osopil, když klopýtla či ztratila krok, jinak ji však nechal na pokoji. Nicméně sám vzhled únosců v ní vyvolával ty nejhorší představy, umocněné vzpomínkou na znetvořenou mrtvolu jejího černého strážce.

A tehdy si připomněla bílého muže, který ji černochovi svěřil. Bála se ho a nevěřila mu. Chtěla se ho zbavit. Teď si ale přála být zpátky v jeho táboře. Neupínala se k němu, jen jej pokládala za méně nebezpečného než tyto divochy. Měla ho za nevychovance, jednoho z nejhorších, jaké kdy potkala. Nicméně v ní probouzel zvědavost. Jeho angličtina nesvědčila o tom, že by byl negramotný. Oděv a způsob chování však napovídaly, že žil mezi spodinou. Ač se tomu bránila, stále na něho musela myslet. Zůstával pro ni nevysvětlitelnou hádankou.

Celé dva dny ji únosci vláčeli pralesem. Cestou neminuli jedinou vesnici a nepotkali živou duši. Následujícího večera

náhle dorazili k velké osadě, která stála na břehu řeky a byla obehnaná palisádou. Těžké brány, tvořící vchod, byly zavřeny, ačkoli slunce ještě nezapadlo. Když přišli blíž a prokázali se, bylo jim po krátké rozmluvě mezi starcem a stráží dovoleno vstoupit.

Baštou Leopardích mužů byla vesnice, jejímž starostou byl Gato Mgungu, náčelník kdysi nejsilnějšího z místních kmenů, který se postupně stále zmenšoval, až mu nezůstalo víc než jediná osada. Gato Mgungu byl ovšem zároveň hlavou sekty. Toto postavení mu dávalo větší moc, než jaké požívali náčelníci okolních kmenů a osad, byť nyní mnohem početnějších. Tajný řád, jemuž stál v čele, tvořili lidé z mnoha kmenů a vesnic. Gato Mgungu vyžadoval naprostou oddanost, umocněnou přísnými a nemilosrdnými pravidly a zákony. V každé vesnici v okruhu sta mil měl své stoupence, kteří ho informovali o činnosti jiných náčelníků a kteří museli zabít každého, třeba i člena vlastní rodiny, když o něm vůdce sekty rozhodl.

Všichni obyvatelé osady Gato Mgunga byli členy tajného společenství. V jiných vesnicích byli jeho přívrženci neznámí, nejvýše je jejich soukmenovci mohli z příslušnosti k obávanému a nenáviděnému řádu podezírat. Pokud byl někdo skutečně odhalen jako Leopardí muž, čekala ho náhlá, tajemná smrt. Syn byl schopen zabít vlastního otce, zjistil-li, že je členem sekty, ovšem učinil tak v ústraní, neboť měl strach z kruté pomsty.

Na tajných místech, ukrytých v hloubi neprostupné džungle, "scházeli se Leopardí muži ke svým divokým rituálům. Jen výjimečně se shromáždili v Mgungově osadě, v jejímž sousedství stál chrám Leopardího boha. Teď právě byla vesnice plná bojovníků a také menšího počtu žen a dětí, které zvědavě hleděly na dívku, vlečenou hlavní ulicí.

Ženy, podobné divokým harpyjím, by ji snad byly roztrhaly na kusy, nebýt strážců, kteří si museli klestit cestu oštěpy. Teprve když promluvil stařec, neskrývaje přitom svůj hněv, ženy se uklidnily a stáhly do pozadí. Zlostné a nenávidné pohledy však provázely zajatkyni na každém kroku. Kdyby padla některé z žen do rukou, sotva by vyvázla životem! Únosci vedli dívku kordonem bojovníků do velké chatrče, před kterou seděl starý krabatý černoch s mohutným břichem. Byl to sám Gato Mgungu, vůdce Leopardích mužů. Jakmile spatřil přichozi, a zejména bílou dívku, jeho krevi podlitá očka, ukřtá v houští černých brv, se rozzářila. Pak poznal starce a oslovil jej.

"Přinesl jsi mi dárek, Lulimi?" zeptal se.

"Lulimi přinesl dárek," přitakal stařec, "ale ne pro samotného Gato Mgunga!"

"Co tím myslíš?" zamračil se náčelník.

"Přinesl jsem dar všem Leopardím mužům i Leopardímu bohu."

"Gato Mgungu se o své otroky nedělí!" zavrčel náčelník.

"Nepřivedl jsem otrokyni," vysvětlil Lulimi. Bylo zřejmé, že se náčelníka příliš nebojí. A proč také, jsa jedním z nejváženějších mužů klanu?

"Proč jsi tedy přivedl tuto bílou ženu do mé vesnice?" hřmál náčelník.

Kolem se zatím utvořil půlkruh zvědavců, natahujících krky, aby viděli zajatkyni a slyšeli všechno, o čem starci spolu hovoří. Lulimi byl nyní středem pozornosti, a to bylo jeho největší radostí. Lulimi byl kněz.

"Před třemi dny jsme byli v lese daleko od vesnice Gato Mgunga a daleko od chrámu Leopardího boha," začal.

Posluchači zbystřili pozornost.

"Byla tmavá noc. Lev a leopard byli nablízku. Rozdělal jsem velký oheň, abychom je zahnali. Držel jsem první hlídku. Ostatní spali. Náhle jsem zpoza ohniště spatřil dvě zelené oči. Planuly jako rozžhavené uhly. Blížily se, a já dostal strach. Nemohl jsem se ani hnout. Nemohl jsem vykřiknout. Jazyk mi v ústech zdřevěněl. Ty strašné oči byly čím dál blíž. A pak jsem uviděl obrovitého leoparda, největšího, jaký se tu kdy objevil. Myslel jsem, že mě dny jsou sečteny a že v příští chvíli zemřu. Čekal jsem, že leopard na mě skočí, ale neučinil tak. Místo toho otevřel tlamu a promluvil."

Lulimi na okamžik ustal, čekaje na odezvu. Mezi přítomnými to zašumělo úžasem.

"Co ti řekl?" zeptal se Gato Mgungu.

"Řekl mi: „Jsem bratr Leopardího boha. Ten mě pověřil, abych vyhledal Lulimiho, neboť mu důvěřuje. Lulimi je velký muž, statečný a velmi moudrý. Nikdo neví tolik co on."

Gato Mgungu se zatvářil pochybovačně.

"Leopardí bůh vyslal svého bratra tři dny cesty, aby ti řekl právě tohle?"

"Řekl mi víc, mnohem víc. Něco mohu opakovat, o ostatním musím pomlčet. Jen Leopardí bůh, jeho bratr a Lulimi směji znát ony věci."

"Co to vše má společného s bílou ženou?" nechápal náčelník.

"To hned poznáš," odsekl Lulimi. Neměl rád, když ho někdo přerušoval.

"Když mě bratr Leopardího boha oslovil a poptal se po mém zdraví, vyzval mě, abych šel příštího dne na jisté místo, kde najdu bílou ženu. Bude v džungli s černým mužem. Poručil mi muže zabít a ženu odvést do chrámu jeho bratra, aby se tu stala nejvyšší kněžkou. A já tak učiním. Dnes v noci odvedu bílou ženu do chrámu Leopardího boha. Domluvil jsem."

Chvilí bylo mrtvé ticho. Gato Mgungu se netvářil nijak spokojeně. Lulimi byl mocný kněz, k němuž ostatní vzhlíželi s bázní. A touto historkou jeho vážnost jistě ještě vzrostla! Gato Mgungu to dobře věděl. Byl to prohnáný starý lišák, který dokázal předvídat věci budoucí. Věděl, že Imigeg, nejvyšší kněz, je velmi starý a že Lulimiho sotva přežije. Lulimi osnoval svůj plán stát se veleknězem celá léta. A teď jej může dovést ke zdárnému konci!

Gato Mgungu věděl, že právě velekněz - ať už jím bude kdokoli - může pomoci jeho autoritě i pokladnici. Proto se nyní snažil dát najevo, že je starci nakloněn, jakkoli věděl, že Lulimi je lhář a jeho historka bohapustý výmysl. Jednou se ale stane Imigegovým nástupcem a náčelník si byl vědom, že má příliš dobrou paměť.

Oči všech byly nyní upřeny na oba hlavní aktéry děje. Konečně náčelník promluvil.

"Slyšeli jsme Lulimiho příběh," začal. "Všichni Lulimiho známe. Ve své vesnici je velkým kouzelníkem. V chrámu Leopardího boha není po Imigegovi váženějšího kněze. Není tedy nic divného, že s ním rozmlouvala nadpřirozená

bytost. Gato Mgungu je pouhý bojovník. Nehovoří s bohy a démony. To není úkolem náčelníka. To smějí toliko knězi. Všem, co Lulimi řekl, věříme. Odvedeme tedy bílou ženu do chrámu. Leopardí bůh a Imigeg budou jistě vědět, zda leopard z džungle mluvil pravdu, nebo ne. Nejsou má slova moudrá, Lulimi?"

"Gato Mgungu hovoří vždy moudře," odpověděl kněz. Byl spokojen, neboť očekával, že náčelník se postaví proti němu. A tak o divčíně osudu rozhodli dva intrikáni, světský a duchovní, využívající prostoduchosti svých soukmenovců.

Zatímco probíhaly přípravy k slavnostnímu pochodu do chrámu, dorazil k bránám osamělý bojovník, lapaje po dechu. Tady byl zastaven, a když se prokázal tajným znamením řádu, byl vpuštěn dovnitř. U brány se hned rozpředla živá debata. Na všechny otázky však přicházel odpovídal, že musí mluvit s náčelníkem ve velmi naléhavé záležitosti. A tak byl předveden na místo určení.

Zde opět učinil tajný posunek leopardího klanu.

"Jakou zprávu přinášíš?" ptal se Gato Mgungu.

"Pár hodin pochodu odtud se chystá oddíl bojovníků kmene Utesiga, vedený Orandem, synem Lobongovým, k útoku na vaši vesnici. Přicházejí pomstít Nyamwegiho z Kibbu, který byl zabit členy našeho řádu. Pošleš-li proti nim ihned své muže, mohou se skrýt po cestě a Utengy pobít."

"Kde leží jejich tábor?"

Přicházel popsal místo do nejmenších podrobností. Když skončil, Gato Mgungu vyzval své předáky, aby shromáždili armádu a vytáhli proti vetřelci.

Pak se obrátil ke zvědovi.

"Dnes zvítězíme nad nepřítelem," řekl. "A ty budeš sedět po boku Gato Mgunga a jíst ty nejvybranější lahůdky."

"Nemohu zůstat," opáčil donašeč. "Musím se vrátit, odkud jsem přišel, abych nebyl podezírán ze zrady."

"Kdo jsi?" otázal se Gato Mgungu.

"Jsem Lupingu z Kibbu v zemi Watenga," zněla odpověď.

Zajatkyňě

Ač nerozuměla ničemu, o čem je řeč, z toho, co následovalo po příchodu neznámého posla, dívka pochopila, že se cosi chystá. Viděla, jak se bojovníci po zuby ozbrojují. Doufala, že ti, proti nimž se chystají, přicházejí, aby ji osvobodili. Rozum byl proti, leč tonoucí se stébly chytá, přamálo dbaje jeho hlasu.

Když bojová jednotka opustila vesnici, pozornost všech se znovu upřela k zajatkyňi. Lulimi se tvářil významně. Udílel rozkazy na všechny strany. Dvacet mužů, vyzbrojených oštěpy, štíty a pádly, vytvořilo dívčinu eskortu. Vedení starým knězem, prošli branou a zamířili dolů k řece. Tady dívku naložili do velké lodice, kterou pak tiše odrazili od břehu, tušíce, že nepřítel je nedaleko. Tentokrát nezpívali a nehartusili, jak bylo jejich zvykem. Beze slova zabořili pádla do vody a zamířili po proudu. Drželi se přitom pevniny na téže straně, kde ležela osada Leopardích mužů.

Ubohá Kali Bwana! Šnali jí smýčku z krku a počali k ní být uctivější. Což nebude velekněžkou chrámu Leopardího boha? Ona však o ničem takovém nevěděla. Strnule zírala na zelený porost, lemující břehy. Kam ji odvázejí? Jaký krutý osud ji čeká? Ticho a spěch jejich únosců ji zneklidňovaly. A pak si vzpomněla na to, jaký rozruch vyvolal příchod cizince a jak horečně se všichni počali připravovat k válce. To v ní vyvolalo domněnku, že ji odvázejí z dosahu útočníků, kteří přišli, aby ji osvobodili. Kdo ale zorganizoval podobnou výpravu? Kdo věděl o tom, co se jí přihodilo? Jen onen záhadný muž v otrhaných šatech! Ale proč by ji právě on chtěl vysvobodit? Co by z toho měl? Vždyť to byl jen ubohý vyvrženec lidské společnosti! A neměl s sebou víc než dva muže! Jeho tábor byl několik mil od místa, kde ji našel. Za tak krátkou dobu sotva mohl sehnat posily! Navíc si nedokázala představit, že by takový otrapa dokázal komukoli velet v boji. Ale naděje umírá poslední. V podobné situaci je člověk ochoten věřit v zázrak.

Kanoe zatím urazila asi dvě míle. Pádla se s pravidelností hodinového kyvadla bořila do vln. Náhle plavidlo zpomalilo a nabralo směr ke břehu. Přímě před sebou dívka spatřila ústí zátoky. Vzápětí lodice vplula do jejich klidných vod. Břeh tu lemovaly mohutné stromy. Hustá síť lián a divoké révy se vinula mezi větvemi, obrostlými mechem, či splývala volně porostem, končíc kdesi pod hladinou. Byl to úchvatný pohled, jakkoli se ve vzduchu vznášel přízrak tajemna a smrti. Ticho a vůně tlející květeny dívku omamovaly. Měla pocit, že pod krásnou maskou okolní přírody se skrývá cosi děsivého a nevýslovně krutého.

Přímě před nimi sklouzlo z pahýlu do klidné vody obrovité slizké tělo. Byl to krokodýl. Jak kanoe projížděla sešefelou zátokou, dívka viděla, že řeka je plná těchto divokých ještěřů, jejichž přítomnost jen umocňovala její strach a bezútěšnost.

Snažila se povznést pokleslou mysl nadějí na záchranu. Vždyť se dostala z vesnice! Snad bylo v té chvíli štěstím, že nevěděla, jaký osud ji čeká, a že k němu vede právě tahle zátoka. K chrámu Leopardího boha se totiž jinudy dostat nedalo. A cestu znali jen členové řádu. Žádná jiná lidská bytost o ní neměla tušení.

Kanoe urazila několik dalších mil, když dívka spatřila na pravém břehu mohutnou stavbu s doškovou střechou. Protože během posledních měsíců neviděla větší příbytek než nízké chatrče domorodců, rozměry této budovy ji překvapily.

Byla takřka dvě stě stop dlouhá a padesát široká. I výška stavby byla značná. Její hlavní vchod byl přímě ve směru, jímž přijížděla lodice. Přes celý obvod se táhla prostorná veranda. Základy pak stály na masivních pilířích. Ač o tom dívka neměla tušení, byl to chrám Leopardího boha, jehož velekněžkou se měla zanedlouho stát.

Sotva loď připlula k budově, vyrazil z ní celý zástup mužů. Lulimi vstal a cosi zavolal na jednoho z nich, stojícího na kolonádě. Snad to bylo tajné heslo. Muž okamžitě odpověděl a vzápětí kanoe přirazila ke břehu.

Několik zvědavců hned obklopilo Lulimiho a dívku. Stařec vedl zajatkyňi po chrámovém schodišti k širokému vchodu, lemovanému po obou stranách četnými řezbami, a dále do pološera, jež vládlo uvnitř. Ocitli se v rozlehlé místnosti, zakončené krovky střešních trámů. Na sloupech, podpírajících stavbu, visely podivné masky, a dále štíty, oštěpy, dýky a dokonce lidské lebky. Na podlaze stály vyřezávané modly. Některé měly podobu lidského těla se zvířecími hlavami.

Řezba však byla natolik hrubá, že dívka nevěděla, jaká zvířata vlastně představují. Možná leoparda, usoudila. Na vzdálenějším konci komnaty stálo zvýšené pódium. Byla to široká plošina z navršené a udusané hlíny. Nad ní byl ještě jeden, menší výstupek, pokrytý zvířecími kožemi. Uprostřed se tyčil těžký sloup s lidskou lebkou. Dívka mu věnovala jen letmý pohled. Připomenout si jej měla až mnohem později...

Když ji Lulimi vedl k pódiumu, z otvoru ve zdi vyšel jakýsi stařec a zamířil jím v ústřety. Měl odpudivý zevnějšek, umocněný nevlídným pohledem, jímž dívku měřil. Sotva rozeznal Lulimiho, objevilo se mu v očích světlo poznání.

"To jsi ty?" zamumlal. "Ale proč s sebou přivádíš bílou ženu? Je to snad oběť?"

"Poslouchej, Imigegu," zašeptal Lulimi, "a přemýšlej. Vzpomeň si na svou věštbu."

"Jakou věštbu?" nechápal velekněz. Byl již velmi starý a paměť mu selhávala.

"Kdysi dávno jsi řekl, že po tvém boku jednou usedne před tvář Leopardího boha bílá kněžka. Nyní se tvé proroctví naplnilo. Tady je bílá žena, kterou přivedl Lulimi, jak jsi předpověděl."

Imigeg si nedokázal vzpomenout, že by kdy cosi podobného vyslovil - prostě proto, že tak nikdy neučinil. Lulimi byl úskočný intrikán, který znal Imigega lépe než on sám. Věděl, že velekněz rychle ztrácí paměť. A věděl také, že je na sebe náležitě hrdý. Proto zcela jistě nepopře něco takového, jako je věštba.

Lulimi měl nepochybně své důvody, proč protěžovat bílou velekněžku. Co přesně si od toho sliboval, těžko říci, ale myšlenkové pochody kněží se mnohdy liší od myšlenkových pochodů normálních smrtelníků. Snad chtěl především podepřít svou autoritu. A pokud tomu tak bylo, pak jeho úsilí bylo korunováno úspěchem. Imigeg spolkl návnadu se vším všudy. Dmul se pýchou nad vlastní důležitostí.

"Imigeg hovoří s duchy a démony," pravil. "Prozradí mu vše. Budeme-li mít obětinu pro Leopardího boha, bílá žena se stane velekněžkou."

"To se skutečně velmi brzy," doplnil Lulimi.

"Jak to víš?" nechápal Imigeg.

"Navštívil mě můj muzimo a řekl mi, že bojovníci Gato Mgunga se vydají do boje a přinesou mnoho lidského masa pro všechny."

"Dobrá," opáčil rychle Imigeg. "Právě to jsem včera prorokoval svým kněžím."

"Stane se tak dnes v noci," pokračoval Lulimi. "Nyní je třeba připravit bílou ženu."

Na ta slova Imigeg zatleskal a předstoupilo několik nižších hodnostářů.

"Odved'te ženu," poručil velekněz, "do komnaty kněžek. Stane se nejvyšší kněžkou řádu. Řekněte ostatním, ať ji připraví. A také že Imigeg je činí odpovědnými za její bezpečnost."

Jeden z kněží vedl dívku vchodem na konci pódia do chodby, z níž ústila řada místností. Před dveřmi jedné z nich se zastavil a vstrčil dívku dovnitř, aby vzápětí sám vstoupil. Ocitli se v prostorné komnatě, plné žen, oděných do bederních roušek. Téměř všechny byly mladé. Jen jedna byla stará a bezzubá, a právě ji průvodce oslovil.

"To je nová velekněžka Leopardího boha," oznámil. "Imigeg přikazuje, abyste ji připravily na slavnost. Jestli se jí cokoli stane, ponese te následky. A všechny víte, jak se Imigeg umí hněvat."

"Nech ji u mě," řekla stařena. "Sloužila jsem v chrámu po mnoho dešťů, a dosud jsem Leopardího boha nenakrmila."

"Jsi stará a tuhá," zavrčela jedna z mladších žen.

"Ale ty ne!" odsekla stařena. "Dej si proto dobrý pozor, ať nerozhněváš Imigega a Mumgu! A ty," pokynula knězi, "můžeš jít. Bílá žena bude s Mumgou v bezpečí."

Když muž opustil komnatu, ženy obklopily svou novou společnici. Z očí jim sršela nenávist. Ty mladší jí počaly trhat šaty. Vrážely do ní, cosi vzrušeně vykřikující. Neublížily jí však víc než několika škrábanci.

Kali Bwana nevěděla, proč ji dovedli právě sem. Chování jejích společnic jí bylo záhadou. Měla pocit, že ji zabijí. Jejich divoké tváře, vyčeněné zuby, zlostné hlasy a nenávistné pohledy v ní vyvolávaly představu bájných harpyjí. O moci, z níž mají posvátnou hrůzu, nevěděla. Vnímala toliko jejich zlobu a hrubé zacházení.

Postupně ji zbavily oděvu, až tu stála téměř nahá. A pak počaly o jednotlivé svršky zápasit. Tehdy ji nechaly na pokoji a ona měla dost času prohlédnout si své vězení. Byla to ložnice a jídelna zároveň. Podél jedné ze stěn se táhla slaměná lůžka. V rohu byl hliněný krb, přímo pod otvorem ve střeše, kudy vycházel kouř. Ten se však většinou držel pod vysokým stropem, neseným těžkými trámy, a naplňoval místnost vůní spáleniště. Na podlaze stálo několik hrnců. Byly tu i hliněné džbány, dřevěné truhlice, proutěné koše a kožené vaky, rozvěšené po stěnách. Na věšácích, zaražených do zdi, zdobené množstvím ornamentů, visely náhrdelníky z lidských či leopardích zubů, kovové náramky, pokrývky hlavy a náprsní krúně, a také spousta oděvů z leopardí kůže. Vše v místnosti prozrazovalo, že jde o příbytek primitivních divochů.

Sotva skončily bitku o dívčiny svršky, ženy znovu obrátily pozornost k zajatkyni. Stará Mumga ji oslovila, leč Kali Bwana jen potřásla hlavou, naznačující, že nerozumí. Pak ji ženy přivlekly k jednomu ze zatuchlých lůžek, přistavily hliněný džbán a dvě mladé dívky ji počaly natírat jakýmsi olejem, zavánějícím po žluklém masle. Nepočínaly si přitom nikterak něžně, takže kůže bílé ženy byla brzy samá podlitina. Poté následovala zeleně zbarvená tekutina s vůní zetlelého listí, která páčila jako oheň.

Když byla tato svérázná kúra skončena, ženy dívku oblékly. Celá ceremonie byla provázána vzrušenou diskusí a kněžky často odbíhaly k Imigegovi pro radu. Několik částí oděvu pak přinesly odjinud. Konečně byly se svou prací spokojeny, a Kali Bwana, zvyklá na pařížskou módu, tu stála oděna jako dosud nikdy v životě.

Kolem pasu měla roušku z leopardí kůže. Kožený plášť, bohatě našasený, splýval z ramen až ke kolenům. Na jednom konci byl kratší. Spínal jej provazec z leopardích oháněk. Kolem krku ji visel náhrdelník z lidských zubů a na zápěstích a kotnících těžké náramky, z nichž ne jeden byl z ryzího zlata. Pokrývku hlavy tvořila čapka z leopardí kůže, vyztužená chocholem z ptačích per. Poslední součást slavnostního oděvu dívku naplnila hrůzou: na konečky prstů jí byly nasazeny ostré drápy z nejdražšího kovu. Rázem jí připomněly krutou smrt domorodce, který se tak neohroženě a

statečně bil za její život.

A tak byla Kali Bwana připravena k divokému rituálu v chrámu Leopardího boha, jenž z ní měl učinit nejvyšší kněžku. Odhalená zrada

Muzimo bloumal pralesem. Byl rád, že je sám, daleko od hlučných, vychloubačných tvorů zvaných lidé. Pravda, duch Nyamwegiho měl též právě jeden ze svých záchvatů chvástavosti, leč Muzimo mu nevěnoval valnou pozornost. Jen tu a tam jej okřikl, napomínaje ho, že se chová jako člověk. Duch Nyamwegiho však nikdy dlouho zticha nezůstal, neboť měl velmi krátkou paměť. Pouze v případech, kdy se Muzimovi v očích objevil zvláštní, přísný výraz, se dokázal na delší dobu ovládnout. To se ovšem stávalo jen zřídka, v okamžicích skutečné nutnosti.

Oba poutníci vyrazili ráno z tábora Utengů, aby prozkoumali vesnici Leopardích mužů. Čas nehrál žádnou roli. Měli jej tolik, že nebylo proč spěchat.

Konečně stanuli osadě na dohled. Válečníci, kteří se vydali vstříc nepříteli, již byli pryč, avšak Muzimo je neviděl.

Zvolil totiž cestu, jež vedla k vesnici oklikou. Leopardí muži také mezitím odvezli bílou dívku do chrámu - ale i kdyby zůstala v osadě, nic by to pro Orandova ducha neznamenovalo. Osudy bílých lidí jej nezajímaly víc než osudy černochů. Vesnice, již nyní obhlížel zpoza hustého listoví vysokého stromu, se příliš nelišila od Tumbaie, jen palisáda byla vyšší a mohutnější. Na hlavní ulici zahlédl několik mužů a žen. Zatímco první si hověli ve stínu, druhé spěchaly za prací, majíce si přitom stále co říci.

Muzima zprvu příliš nezajímalo, co vidí. Válečníků tu bylo poskrovnu. Pokud Utengové vesničany překvapí, nebude těžké je přemoci! Největší překážkou se zdála masivní a vysoká brána, u které sedělo několik strážců. Snad bude lépe vyčkat do noci, kdy může hrstka odvážných mužů nepozorovaně ztéci ohradu a otevřít bránu ostatním bez větších obtíží. Nakonec se Muzimo rozhodl, že to provede sám. Pro něho to nebude nic těžkého!

Vtom spatřil skupinu lidí před velkou chatrčí. Tvořil ji vysoký muž, v němž intuitivně poznal náčelníka, a několik jeho soukmenovců, s nimiž živě rozmlouval. Nebyl to však náčelník, kdo jej zaujal. Byl to kdosi jiný. Muzimo ho hned poznal a sraštil obočí. Co dělá Lupingu v osadě Leopardích mužů? Bylo zřejmé, že není zajat, neboť ostatní se k němu chovali zcela přátelsky.

Muzimo čekal. Viděl, jak Lupingu opouští hlouček a kráčí k bráně. Viděl, jak mu strážé otevírají a on mizí v džungli, ubíraje se směrem k táboru Utengů. Muzimo byl zmaten. Co má Lupingu za lubem? A kde se tu vůbec bere? Možná že byl na výzvěděch u Leopardích mužů a nyní se vrací se zprávou k Orandovi!

Muzimo se tiše snesl ze stromu a vyrazil za černochem. Ten, nemaje o svém pronásledovateli sebemenší tušení, spěchal do tábora svých soukmenovců - těch, které zradil.

Odkudsi zdáli zaslechl Muzimo četné zvuky. Zvuky, které Lupingu nezachytil. Kdyby tomu tak bylo, prozradily by mu, že se k němu blíží větší počet mužů. Byly to kroky spěchajících bojovníků. Zpozoroval je, když byli již téměř u něho.

Odbočil ze stezky a skryl se v nedalekém porostu.

Muzimo číhal ve větvích vysokého stromu. Zachytil pach přichozích a zjistil, že jde o neznámé muže. Cítil člověka a čerstvou krev. Mezi válečníky byli ranění! Vypadalo to, že přicházejí z bitvy.

Konečně je uviděl. Nebyli to Utengové Jak mu prozradily jeho citlivé nozdry. Soudil, že jde o Leopardí muže. Patrně se vracejí do své osady. Kde ale byli? Utkali se snad s Orandem?

Snažil se je spočítat. Byly jich celé tři stovky. Orando měl pouze stovku věrných. Nezdálo se však, že by byl na hlavu poražen, neboť mezi bojovníky nebyli ani zajatci, ani mrtví. Leopardí muži by jistě nenechali na místě padlé válečníky, ať cizí či své vlastní, kdyby zvítězili. Spíše byli zahnáni na ústup. A zřejmě utrpěli značné ztráty. To vše však byla pouhá domněnka. Až narazí na Utengy, jistě se doví pravdu! Teď ale musí hlídat Lupinga, který se dosud skrýval v houští za stezkou.

Sotva Leopardí muži přešli, Lupingu opustil skryš a pokračoval v cestě. Nad ním se vznášel větrovým Muzimo a spolu s ním duch Nyamwegiho. Když dorazili do tábora Utengů, viděli jen stopy po nedávné bitvě. Utengové tu nebyli.

Lupingu byl spokojen - jeho plán se podařil. Leopardí muži donutili Utengy k ústupu, byť bylo zřejmé, že zdaleka nemají vyhráno. Chvilí váhal - má následovat své někdejší spolubojovníky, nebo se vrátit do vesnice a zúčastnit se slavnosti v chrámu Leopardího boha? Nakonec rozhodl, že bezpečnější bude dát se po stopě Utengů. Dalším odloučením by jistě vzbudil podezření ze zrahy! Netušil, že situaci nemá pevně v rukou a že někdo mnohem silnější sleduje každý jeho krok a čte každou jeho myšlenku!

Urazil sotva pár mil, když byl zastaven stráží, v níž poznal bratra dívky, kterou mu odloudil Nyamwegi. Jakmile strážný zjistil, o koho jde, dovolil mu pokračovat v cestě. Po chvíli Lupingu vešel do tábora, obehnaného vztyčenými oštěpy. Neklidní bojovníci mu vyběhli vstříc. Na zemi kolem ležela spousta raněných a dokonce několik mrtvých, jimž jejich druhové kopali společný hrob.

Lupingu byl zahrnut přívalem otázek. Nevrlé pohledy válečníků ho varovaly, že vše, co řekne, musí být nanejvýš věrohodné.

Orando jej uvítal se zachmuřenou tváří.

"Kde jsi byl, zatímco my jsme bojovali?!" zeptal se.

"I já jsem bojoval," hájil se Lupingu.

"Neviděl jsem tě," namítl Orando. "Nebyl jsi tam. Dnes ráno jsi nebyl v táboře. Kde jsi byl? Dej pozor, ať tvůj jazyk nelže!"

"Mluvim vždycky pravdu," opáčil Lupingu. "Minulou noc jsem si řekl: Orando nemá Lupinga rád. Mnozí ho nemají rádi, protože jim radil, aby se vystříhali války s Leopardími muži. Teď musí udělat něco, aby jim dokázal, že je statečný. A aby je zachránil před nepřítelem. - A tak jsem za tmy opustil tábor a vydal se k Leopardím mužům, abych vyzvěděl, co chystají. Ztratil jsem se, a když jsem hledal cestu, narazil jsem na oddíl bojovníků. Neutekl jsem. Bojoval jsem s nimi a tři zabil. Nakonec mě zezadu přemohli a zajali. Poznám jsem, že jsem v rukou Leopardích mužů. Pak došlo k bitvě s vámi.

Neviděl jsem ji, neboť stráž mě držela stranou. Po chvíli začali Leopardí muži prchat a já věděl, že Utengové zvítězili. Ve zmatku se mi podařilo utéci a skrýt se. Když byli všichni pryč, vrátil jsem se do svého tábora, Orlando."

Lobongův syn nebyl hlupák. Nevěřil Lupingově historce, ale zároveň neznal pravdu. To, že Lupingu zběhl, přičítal jeho zbabělosti. Až se vrátí do Kibbu, jistě neujde odplatě mužů a posměchu žen.

Pokrčil rameny. Byla spousta důležitějších věcí, na které teď myslel.

"Chceš-li, aby tě bojovníci přijali mezi sebe," řekl, "zůstaň a bojuj po jejich boku!" A na ta slova se vzdálil.

Náhle se přímo do středu bojovníků snesli z větví Muzimo a duch Nyamwegiho. Muži se řádně lekli, neboť jejich nervy byly napjaté k prasknutí. Někteří zvedli kopí, aby se postavili vetřelci, ale když zjistili, o koho jde, uklidnili se. Přítomnost duchů, kteří se k nim chovají přátelsky, je naplnila vírou, že jde o dobré znamení.

"Bojovali jste s Leopardími muži," řekl Muzimo. "Viděl jsem, jak prchají. Ale tví lidé, Orlando, se chovají, jako by byli poraženi. Nerozumím tomu."

"Napadli nás nepřipravené," vysvětloval Orlando. "Mnoho našich mužů bylo zabito či zraněno, ale Utengové byli stateční. Semkli se a zahnali vetřelce. Mnoho jich pobili. A tak Leopardí muži uprchli. Nepronásledovali jsme je, protože jich bylo mnohem víc. Po bitvě se mí lidé počali bát, že se nepřítel vrátí s posilou. Nechtěli více bojovat. Říkají, že jsme zvítězili a Nyamwegi je pomstěn. Chtějí domů. Proto jsme se stáhli a zbudovali nový tábor. Tady pohřbíme mrtvé. A pak uděláme, jak přikáže naši bohové. Jen nevím - a to mě nejvíc trápí - odkud se Leopardí muži dověděli, že jsme tady. Volali na nás, že je jejich bůh poslal pro oběti. Říkali, že nás dnes v noci všechny snědí. Proto se Utengové bojí a chtějí odtud."

"Rád bys věděl, kdo prozradil Leopardím mužům, kde je váš tábor?" zeptal se Muzimo.

Lupingu se roztřásl strachy a učinil několik kroků směrem k džungli.

"Dej pozor na Lupinga," pokračoval Muzimo. "Aby znovu nešel vyzvídat k nepříteli."

Lupingu se pokusil o útek, bylo však již pozdě. Několik bojovníků mu zastoupilo cestu. Strhli jej zpět, jakkoli se bránil.

"Nebyl to bůh, kdo řekl Leopardím mužům, že přišli Utengové," pravil Muzimo. "Pozoroval jsem osadu z koruny stromu a viděl jsem muže, který roznášel s náčelníkem. Chovali se k sobě velice přátelsky, jako by oba byli Leopardí muži. Když onen člověk opustil vesnici, šel jsem za ním. Viděl jsem, jak se skryl, když se nepřítel vracel z boje. Sledoval jsem ho až do tábora Utengů. A slyšel jsem, jak Orandovi lže. To je vše."

Na ta slova se ozvaly výkřiky, volající po pomstě. Bojovníci se vrhli na Lupinga a srazili jej k zemi. Kdyby Muzimo nezasáhl, jistě by ho zabili. Uchopil muže a zakryl jej svým mohutným tělem. Duch Nyamwegiho zatím skočil do větví, kde počal divoce poskakovat a pištět, jakkoli nevěděl, oč jde.

"Nezabíjejte ho," řekl Muzimo. "Nechte ho mně."

"Zrádce musí zemřít!!!" hřmělo táborem.

"Nechte mi ho," opakoval Muzimo.

"Nechte ho Muzimovi," přitakal Orlando. Teprve tehdy bojovníci nechali Lupinga na pokoji.

"Přineste provazy," vyzval je Muzimo. "Svažte mu ruce a nohy."

Když se tak stalo, utvořili válečníci kolem Lupinga půlkruh, očekávající, že budou svědky zrádcovy smrti rukou nadpřirozené bytosti. Viděli, jak si Muzimo přehazuje zajatce přes rameno. Viděli, jak s ním míří ke stromu, jako by ani necítil jeho tíhu, vyskakuje do větví a mizí v hustém listoví, rozplynův se mezi stíny nadcházejícího soumraku...

Leopardí bůh

Blížila se noc. Slunce, zpola zakryté vrcholky pralesních velikánů, se sklánělo k západu. Jeho paprsky měnily šedavou hladinu široké řeky v rozžhavené zlato. Na stezku na okraji maniokového lánů, kde stála osada, obehnaná kolovou ohradou, vešel otrhaný bílý muž a jeho dva černí společníci.

"Nechod dál, bwana," naléhal jeden z domorodců. "Je to vesnice Leopardích mužů."

"Je to vesnice starého Gato Mgunga," opáčil Old Timer. "Kdysi jsem s ním obchodoval."

"Tehdy jsi přišel se spoustou mužů a s puškami. Tehdy byl Gato Mgungu obchodník. Dnes přichází se dvěma muži. Dnes zjistíš, že náčelník je Leopardí muž!"

"K čertu!" zvolal Američan. "Neodváží se ublížit bělochovi!"

"Ty je neznáš," oponoval domorodec. "Jsou schopni zabít vlastní matku, budou-li potřebovat obětinu!"

"Určitě dívku unesli sem," namítl Old Timer. "Ať tak či onak, jdu dovnitř!"

"Nechci zemřít," řekl černocho.

"Já také ne," přidal se jeho kumpán.

"Počkejte tedy na mě v pralese. Zůstaňte tam do rána, až stín stromů opustí ohradu. Jestli do té doby nepřijdu, vraťte se do tábora, kde čeká mladý bwana, a řekněte mu, že jsem mrtev."

Domorodci potřásli hlavami. "Nechod, bwana. Bílá žena není tvá manželka, matka ani sestra. Proč chceš zemřít kvůli někomu, kdo s tebou nemá nic společného?"

Old Timer pokrčil rameny. "Tomu byste nerozuměli," prohlásil.

Sám nevěděl, zda tomu rozumí. Věděl, že tím, co ho dovedlo až sem, nebyl rozum. Byl to smysl pro povinnost, vypěstovaný nesčíslnými generacemi. A pak ještě něco, silnějšího než on. Zatím si to neuvědomoval. Cítil spíše hněv a touhu po pomstě. Dva dny namáhavého putování džunglí by obojí mohly zlomit, leč nestalo se.

"Možná jsem zpátky za pár minut," řekl. "A jestli ne, pak do zítřejšího rána."

"Hodně štěstí, bwana!"

"Ať dobří duchové střeží tvé kroky!"

Pevnou chůzí vyrazil stezkou, jež protínala maniokové pole, míře k bránám vesnice. Zpoza palisády jej sledovaly divoké oči, zatímco oči jeho sluhů se zalily slzami. Od brány vyběhl bojovník rovnou do náčelníkova příbytku.

"Přichází bílý muž," oznamoval. "Je sám."

"Až vstoupí, přived' ho ke mně," rozkázal náčelník.

Sotva se Old Timer přiblížil k bráně, ta se ihned otevřela. Strážé ho nechaly projít bez povšimnutí. Z jejich výrazů se nedalo nic vyčíst. Naznačil, že přichází v míru. Bojovníci jeho gesto ignorovali, ale ani ho neobtěžovali. Rozhodl tak Gato Mgungu, náčelník.

"Přicházím navštívit svého přítele Gato Mgunga," oznámil.

"Očekává tě," opáčil bojovník, který ohlásil jeho příchod. "Pojď za mnou!"

Old Timer viděl, že všude je spousta válečníků. Byli mezi nimi ranění. Tady muselo dojít k bitvě! Doufal, že zvítězili, neboť v opačném případě by náčelník nebyl v nejlepším rozmaru! Proč ale ony odměřené a nenávistné pohledy vesničanů? Přesto neměl Old Timer v úmyslu vzdát se svého záměru.

Gato Mgungu jej přijal s mrzutým výrazem ve tváři. Seděl na stoličce před chatrčí, obklopen svými nejbližšími. Nikde ani náznak uvítání či úsměvu. Hostův srdečný pozdrav zůstal bez odezvy. Situace se nejevila nijak růžovou.

"Co tu děláš?" osopil se na něho náčelník.

Z návštěvníkovy tváře se vytratil úsměv. Ne, teď nebyla pravá chvíle na lichotky. Cítil to, aniž věděl proč. A věděl, že jen smělost ho může dostat z téhle zapeklité situace.

"Přišel jsem pro bílou dívku," řekl.

Gato Mgungu vyvalil oči. "Jakou bílou dívku?!"

"Nesnaž se zapírat," nelekl se Old Timer. "Je tady. Dva dny jsem na stopě tomu, kdo ji unesl. Vydej mi ji! Chci se vrátit ke svým lidem, kteří mě čekají v pralese!"

"Žádná bílá dívka tu není," zavrčel náčelník. "A žádný běloch mi nebude rozkazovat! Jsem Gato Mgungu, náčelník. Já rozkazuji!!!"

"Budeš mě poslouchat, starý ničemo!" vykřikl muž. "Nebo zaútočím na tvou vesnici a srovnám ji se zemí!"

Gato Mgungu se ušklíbl. "Znám tě, bílý muži. Jste dva a s vámi šest domorodců. Máte jen pár pušek. Jsi chudý. Kradeš slonovinu. Neodvážíš se jít k bílým. Vsadili by tě do vězení. Přišel jsi vyhrožovat, ale slova nezastraší Gato Mgunga! Teď jsi mým zajatcem!!!"

"Nu dobrá," opáčil klidně Old Timer. "Co se mnou uděláš?"

"Zabiji tě," řekl náčelník.

Bílý muž se usmál. "To neuděláš! Protože bys skončil špatně! Vláda nechá vypálit tvou vesnici a tebe pověsit, až to zjistí!"

"Nejistí to," odpověděl náčelník. Pak se obrátil k eskortě. "Odved'te ho! A dohlédněte, aby neuprchl!"

Old Timer se rychle rozhlédl po zachmuřených, nepřátelských tvářích, jež ho obklopovaly. Konečně poznal Bobola, náčelníka, s nímž se kdysi přátelil. Dva bojovníci se jej právě chystali odvést.

"Počkejte!" zadržel je. "Nechte mě promluvit s Bobolem! Jistě zamezí tomuhle šílenství!"

"Odved'te ho!" opakoval Gato Mgungu.

Bojovníci se jej znovu chopili, a když Bobolo zůstal netečný, přestal klást odpor. Odbrojlili ho a odvěkli do nevelké, zatuchlé chýše, kde ho pevně svázali. Před vchodem se pak usadil osamocený domorodec jako hlídka. Jediné, nač všichni zapomněli, byl bělochův kapesní nůž.

Old Timer se cítil velmi nepohodlně. Provazy se mu zařezávaly do zápěstí a kotníků a působily mu bolest. Špinavá podlaha byla nerovná a tvrdá. Místností poletovala mračna dotěrného hmyzu. A všude to páchlo zatuchlinou. Old Timer litoval, že neuposlechl rady svých dvou společníků. Pak ale počal myslet na dívku. Žije ještě? Jako by ji náhle viděl přímo před sebou. Její půvabnou tvář a ztepilou postavu. Jestli se odtud dostane, udělá vše proto, aby ji zachránil.

Zaměstnán podobnými úvahami, zaslechl náhle rozhovor strážé s jakýmsi mužem. Vzápětí onen muž vstoupil do chatrče. Byla noc. Jediným světlem byl slabý odlesk táborových ohňů a několika loučí, které planuly před náčelníkovým příbytkem. Vnitřek Old Timerova vězení byl ponořen do hluboké tmy. Proto zajatec nepoznal, kdo je onen příchozí. Možná je to popravčí, jehož posílá sám náčelník! Leč sotva muž promluvil, Old Timer poznal Bobola.

"Snad bych ti mohl pomoci," řekl černocho. "Chceš odtud?"

"Ovšem. Starý Gato Mgungu se musel zbláznit!"

"Nemá rád bílé muže. Já jsem jejich přítel. Pomohu ti."

"Uděláš dobře, Bobolo," dodal Old Timer. "Nebudeš litovat."

"Nebude to zadarmo," upozornil Bobolo.

"Co žádáš?"

"Není to pro mě," ujišťoval jej černocho. "Musím zaplatit ostatním."

"Kolik?"

"Deset sloních klů."

Old Timer vypískl. "Nechceš ještě jachtu a rolls-royce?"

"Ano," potvrdil Bobolo, jakkoli nevěděl, o čem jde.

"Tak ty nedostaneš. Ale i deset klů je příliš!"

Bobolo pokrčil rameny. "Ty víš nejlépe, zač tvůj život stojí." Zvedl se a zamířil ke dveřím.

"Počkej!" zvolal Old Timer. "Víš, že získat teď slonovinu není snadné."

"Chtěl jsem žádat sto klů, ale jsi přítel, a tak mi stačí deset."

"Dostaň mě odtud a já ti je přinesu. Chce to čas, ale seženu je!"

Bobolo potřásl odmítavě hlavou. "Nejdřív musím mít kly. Vzkaz svému bílému příteli, ať je pošle. Pak budeš volný."

"Jak mu mohu poslat vzkaz? Moji muži tu nejsou."

"Vyšlu posla."

"Dobrá," souhlasil Old Timer. "Rozvaž mi pouta na rukou a já napíši vzkaz. V kapse mám tužku a notes."

"To nepůjde. Nevím, co mluvící papír obsahuje. Co když tvá zpráva způsobí Bobolovi potíže?"

"Na to se můžeš spolehnout!" měl na jazyku Old Timer. Nahlas však dodal: "Jak jinak se můj přítel doví, že je zpráva ode mě?"

"Pošli něco, co zná. Nosíš prsten. Dnes jsem ho viděl."

"Ale jak já se dovím, žeš doručil správnou zprávu? Mohl bys chtít třeba sto klů!"

"Jsem tvůj přítel a čestný muž. Jiná možnost není. Dáš mi ten prsten?"

"Nuže dobrá, vezmi si ho."

Černoch sňal Old Timerovi cetku z prsteníku. "Až dojde slonovina, budeš volný," zopakoval a vyšel z chatrče.

"Nevěřím tomu starému ničemovi ani slovo," pomyslel si Old Timer, "ale co jiného mi zbývá?"

Bobolo prohlédl prsten v záři ohně a usmál se.

"Jsem chytrý muž," uvažoval nahlas. "Budu mít prsten i slonovinu!"

Osvobodit zajatce nebylo v jeho silách. Ostatně, ani by se o něco podobného nepokusil. Když dorazil na poradu náčelníků, byl se sebou náramně spokojen. Muži právě hovořili o tom, co s bílým zajatcem. Jedni navrhovali zabít jej a sníst ve vesnici, aby se nemuseli dělit s kněžními, druzí ho naopak chtěli obětovat Leopardimu bohu a zužítkovat jeho maso při slavnosti spojené s uvedením nové velekněžky do úřadu. Každý se hlásil o slovo. Muži už jsou při podobných příležitostech tací. Černí či bílí, všichni se rádi poslouchají!

Gato Mgungu se právě holedbal chrabřými činy ve válce, kterou vedl před dvaceti lety, když byl jeho chvalozpěv náhle přerušen. Ve větroví nad nimi to zašumělo. A pak cosi spadlo přímo doprostřed shromáždění. Muži vyskočili na nohy. Zvedli vyděšené pohledy vzhůru, leč v koruně nic neviděli. Shlédlí tedy dolů a spatřili svázané lidské tělo s proříznutým hrdlem.

"To je Lupingu z kmene Utenga," zašeptal náčelník. "Prozradil mi, že se nás chystá napadnout Lobongův syn se svými lidmi."

"To je zlé znamení," mínil jiný.

"Potrestali zrádce" připojil se další.

"Ale kdo ho vytáhl na strom a pak shodil dolů?" otázal se Bobolo.

"Mluvil dnes o někom, kdo je prý muzimem náčelníkova syna," připomněl Gato Mgungu. "Bílý obr, mocnější než Sobito, kouzelník z Tumbaie."

"Slyšeli jsme o něm."

"A ještě o někom," pokračoval Gato Mgungu. "Je to duch Nyamwegiho z Kibbu, kterého zabily děti Leopardiho boha. Přijal podobu malé opice."

"Možná to byl Muzimo, kdo sem přinesl Lupinga," mínil Bobolo. "Byla to výstraha. Dovedme bílého muže k veleknězi, ať rozhodne. Zabiye-li ho, vina nepadne na naši hlavu."

"To jsou slova moudrého muže," pravil bojovník, jenž byl zřejmě Bobolovi čímsi zavázán.

"Je tma," vmísil se kdosi. "Možná by bylo lépe vyčkat do rána."

"Ne, teď je ten pravý čas," řekl náčelník. "Je-li Muzimo bílý a hněvá-li se, že jsme uvěznili bílého muže, jistě vtrhne do vesnice. Odvedeme zajatce do chrámu. Velekněz a Leopardí bůh jsou silnější než jakýkoli muzimo."

Ukryt na stromě, Muzimo sledoval domorodce, shromážděné za palisádou. Duch Nyamwegiho, unaven vším, co se děje kolem, spal zatím v jeho náručí. Muzimo viděl, jak se muži ozbrojují a houfují do bojového šiku, plnice náčelníkovy příkazy. Bílý zajatec byl vyvlečen z chýše, zbaven pout a za doprovodu eskorty veden k bráně a dále dolů k řece. Odtud pak vyrazilo třicet kanoí, každá o síle deseti mužů. Ve vesnici zůstalo jen několik strážných. Když poslední plavidlo s pomalovanými válečníky na palubě zmizelo ve tmě, hnáno úderem pádel, Muzimo seskočil ze stromu a vydal se za flotilou. Po břehu vedla dobře značená stezka. Kanoé měl stále na doslech.

Duch Nyamwegiho, nucený místo spánku pronásledovat nenáviděné Gomangani, jež ani nedokázal spočítat, byl vyděšen a zmaten.

"Vraťme se!" vřeštěl. "Proč se musíme trmácet za Gomangani, kteří nás zabijí, sotva nás uvidí? Proč nemůžeme spát v bezpečí na stromě?"

"Jsou to Orandovi nepřátelé," vysvětloval Muzimo. "Zjistíme, kam jdou a co mají v úmyslu."

"Nechci vědět, kam jdou a co mají v úmyslu," štkal duch Nyamwegiho. "Chci spát. Jestli půjdeme dál, napadne nás Sheeta, Sabor nebo Numa. A když ne oni, tak Gomangani! Vraťme se!!!"

"Ne," odpověděl bílý obr. "Jsem Muzimo. Muzimo je dobrý duch. Proto musí za noci, stejně jako za dne, sledovat nepřátele svých přátel. Jestli nechceš jít se mnou, vylez na strom a spi!"

Duch Nyamwegiho se bál jít dál, ale ještě víc se bál zůstat. A navíc sám. A tak neodpověděl. Muzimo tedy pokračoval v cestě podél řeky.

Urazili asi dvě míle, když Muzimo zjistil, že kanoé zastavily. Okamžitě zvýšil obezřelost. Po chvíli se před ním otevřela nevelká zátoka. Právě tudy proplouvaly lodice domorodců. Protože stezka tu končila, vyhoupl se do větvy a vydal se za plavidly, veden úderem pádel na vodní hladinu.

Old Timer seděl v kanoi, řízené Bobolem. Chtěl se ho vyptat na spoustu věcí, leč černoch naznačil, aby byl zticha.

Nikdo nesmí vědět, že jsou smluveni!

"Tam, kam jedeš, budeš v bezpečí. Tví nepřátelé tě nenajdou," zašeptal.

"Ale ani přátelé," poznamenal Old Timer trpce. Na to již Bobolo neodpověděl.

Řeka, zahalená hustým porostem, jenž bránil i matnému svitu měsíčních paprsků proniknout hlouběji, byla ponořena do tmy. Old Timer nerozeznal muže vedle sebe. To, že vedou lodici neomylně k cíli, pokládal za zázrak. Jaký je to vlastně cíl? Vše, co se dosud dělo, bylo obestřeno tajemstvím. Již sama řeka působila tajuplným dojmem. Mlčení bojovníků pak

jen umocňovalo tísnivou atmosféru. Old Timerovi se zdálo, jako by duchové zemřelých pádlovali po řece smrti - tři stovky bájných Charonů, odvázejících odsouzence do samého pekla. Byla to pochmurná představa a nebylo snadné ji zapudit. Ještě nikdy se Old Timer necítil tak zoufale.

"Alespoň mám jistotu, že už mě nemůže potkat nic horšího," uvažoval.

Jen jedna myšlenka ho stále pronásledovala. Byla to dívka a její osud. Zdálo se mu, že když jej zajali, v táboře nebyla. Ale byl to více pocit než jistota. Patrně ji dovedli do vesnice krátce předtím, než sem přivedli jeho. Jakkoli si připouštěl, že je mezi kanibaly, věřil, že ta, kterou hledá, dosud žije. Od chvíle, kdy byl zajat, nebyl na žádný z kambalských obřadů čas. Není vyloučeno, že dívku odvezli tam, kam právě teď odvázejí jeho! Doufal, že právě tahle domněnka se záhy potvrdí jako pravdivá. Nejen proto, že dává naději dívku osvobodit, ale také proto, že jí bude znovu nablízku. Čím déle byl od ní odloučen, tím více po ní toužil. Dívčin půvab rozněcoval jeho fantazii, stejně jako počínání divochů jeho hněv.

Takto uvažuje, byl náhle vytržen z myšlenek nenadálou září na pravém břehu. Zprvu neviděl nic jiného, ale pak počal rozeznávat lidské postavy a za nimi jakousi mohutnou stavbu. Ve svitu loučí, s nimiž vycházeli lidé z budovy, spatřil na molu řadu lodic a další, které právě přistávaly.

Konečně i jeho kanoe přirazila ke břehu a on byl vyveden na pevnou zem. Byli tu bojovníci z osady i místní divoši. V rukou třímali pochodně. Několik jich mělo ohavné masky. To byli kněží chrámu Leopardího boha.

Old Timer si počal zvolna uvědomovat, že byl zavlčen do tajuplného světa Leopardích mužů, o nichž slyšel nejednu hrůzostrašnou historku z úst na smrt vyděšených domorodců, kterou pokládal toliko za výplod bujné fantazie. Teď, když ho vedli vstupní branou do barbarského interiéru budovy, už věděl, že nejde o výmysl.

Vnitřek chrámu vypadal ve svitu loučí velmi působivě. Velká místnost byla plná bojovníků z vesnice Gato Mgunga. Procházeli kolem hromad leopardích kůže, kde je kněží ve škraboškách vyzývali, aby se do nich oblékli. Ledva tak učinili, byl zajatec v obležení hordy divochů v černožlutých hábitech, s ocelovými drápy na prstech, pomalovanými tvářemi a leopardími čapkami na hlavách.

Světlo pochodní se v pitoreskních stínech odráželo od ebenových těl, bohatě zdobených štítů a masek, které tu visely na masivních pilířích, nesoucích strop budovy. Ozařovalo vyvýšené pódium na konci sálu, kde na malém výstupku stál nejvyšší kněz. Kolem něho byla spousta nižších hodnostářů. K silnému kůlu nedaleko odtud byl uvázan statný leopard. Blýskal očima a vrčel na shromážděné, ztělesňuje divoký kult, jehož byl sám symbolem i modlou.

Oči zajatcovy hledaly dívku, leč marně. Zachvěl se při pomyslení, že ji ukrývají kdesi v tomto strašlivém místě. Byl rozhodnut podstoupit cokoli, aby se dověděl víc. Pokud zde oba zůstanou, nemají sebemenší naději. Budou svědky nejtajnějšího rituálu a žádná moc na Zemi je už nemůže spasit. Věděl, že Bobolovy sliby byly plané - nikdo jiný než Leopardí muži se nesmí obřadů zúčastnit, aniž by poté nezemřel.

Sotva Gato Mgungu, Bobolo a ostatní předáci zaujali svá místa v první řadě, náčelník promluvil k veleknězi. Na jeho pokyn vyvlekly strážce Old Timera na pódium. Tři stovky párů divokých očí, planoucích nenávistí a vzrušením, se obrátily k vězni. Nejvyšší kněz pak oslovil vrčící šelmu.

"Leopardí bože," zvolal, "tví věrní služebníci zajali nepřitele tvého lidu a přivedli jej do velkého chrámu. Jaká je tvá vůle?"

Chvilí bylo ticho. Zraky všech byly nyní upřeny na leoparda. A pak se stalo něco, při čem se zajatci zjezily vlasy na hlavě. Z rozšklebené tlamy obrovité šelmy se ozvala lidská řeč! Bylo to neuvěřitelné, ale bylo tomu tak. Sluch jej nemohl mýlit!

"Ať zemře, aby nakrmil děti Leopardího boha!" Hlas zněl hluboce a chraplavě, doprovázen zvířecím mručením. "Ale nejdříve uveďte novou velekněžku, kterou přivedl Lulimi na příkaz mého bratra!"

Lulimi, který stál nejbliže veleknězova trůnu, se nadmul pýchou. Přišla jeho velká chvíle, na niž celou dobu čekal. Byl teď středem pozornosti. Učinil několik kroků v divém tanečním rytmu, vyskočil do výšky a vydal pronikavý výkřik, jehož ozvěna se nesla sálem. Teď už jistě nikdo nezapomene, kdo je Lulimi! Vzápětí se však zraky přítomných stočily ke vchodu za pódium. Stála tu černá dívka, spoře oděná a ověšená ozdobami. V kročích na výstupek, následována dalšími kněžkami. Pak nastalo ticho.

Old Timer přemítal, která z nich bude vyvolena. Lišily se od sebe jen mírou oškřivenosti a věkem. Měly ostré zuby, spilované do špice, nosy proklaty jehlicemi ze slonoviny a uši obtěžkány ozdobami z kovu. Tváře měly pomalovány bílou a modrou barvou.

Náhle znovu promluvil Leopardí bůh.

"Přiveďte nejvyšší kněžku!" rozkázal.

Všichni znovu pohlédli ke vchodu. Z pološera chodby sem vcházela postava, ozářená svitem loučí. V té chvíli Old Timer vykřikl úžasem a hrůzou zároveň. Ona postava patřila dívce, kterou hledal!

Když kněží spali

Sotva stařena vstřčila Kali Bwanu do dveří za pódium, dívka se zastavila, neskřívajíc údiv a strach, jež se jí při pohledu do sálu zmocnily. Na pódium stál velekněz, hrozivý ve svém podivném oděvu a divoké masce, za ním pak obrovitý leopard, třesoucí řetězy. A všude kolem zástupy pomalovaných tváří či škrabošek, odrážejících se ve světle pochodní. V místnosti byl těžký vzduch, plný pachu lidských těl. Dívka počala pociťovat nevolnost. Obrátila se a zakryla si obličej dlaní. Stařena za ní zlostně zavrčela a pobídla ji vpřed. Vzápětí nato se dívky chopil nejvyšší kněz a vedl ji doprostřed pódia přímo k vrčícímu leopardovi. Šelma vycenila zuby a skočila po ní. Velekněz však něco podobného očekával, a dříve než leopard zaťal drápy do hebkého těla, trhl řetězem.

Old Timer se zachvěl. Dívčina beznadějná situace jej děsila víc než jeho vlastní úděl. Měl zlost na všechny kolem i na svou bezmocnost. Vzpomněl si, jak nevybíravě se k dívce choval, a cítil, že se hanbí. Vtom se jejich pohledy setkaly. Dívka měla v očích strach a nedůvěru. Zprvu si neuvědomovala, že i on je zajatec. Mužova přítomnost jí připomněla jen

jeho hrubost a odměřenost. Viděla v něm dalšího nepřítele. Uklidňovalo ji jediné - že je běloch. Nevěřila, že by dokázal stát se založeným rukama a dívat se, jak ji černoši týrají. Pak jí počalo docházet, že zřejmě ani on tu není z vlastní vůle. Jakkoli v něho nekládala valné naděje, pocítila alespoň jistou úlevu.

Přemýšlela o tom, jaká podivná hra osudu je znovu svedla dohromady. Ani ve snu by ji nenapadlo, že byl zadržen při pokusu ji osvobodit. Kdyby to věděla a znala důvody, které ho k tomu vedly, jeho přítomnost by jí nepřipadala zvláštní. Leč nevěděla to. Jen si uvědomila, že osud podobný jejímu sdílí příslušník téže rasy, jemuž nelze upřít jistou statečnost.

Když Old Timer hleděl v němém úžasu na štíhlou postavu a půvabnou tvář mladé velekněžky chrámu Leopardího boha, nečinil tak sám. Stejně upřeným pohledem ji sledovali ostatní - a také Bobolo. Byl to pohled dychtivý a pronikavý.

Černoch si olízl rty. Byl hladov, leč nikoli po jídle.

Slavnost začala. Imigeg zaujal místo uprostřed jeviště. Così nesrozumitelného blábolil. Tu a tam oslovil kněze či kněžku a poté Leopardího boha. Vždy, když šelma odpověděla, tváře přítomných přelétl stín bázně a pokory. Bílá dívka a její spoluvězeň již překonali počáteční údiv a zůstávali neteční.

Byl tu však jiný posluchač, kterého mluvící leopard zaujal. Ač nikdy neviděl nic podobného, tušil v celé věci podvod. Ukryt za hlavním trámem chrámové střechy, shlížel dolů na pozoruhodné divadlo, jež se tu odehrávalo. Byl to Muzimo. Za ním, třesa se strachy z tolika šelem, křčil se duch Nyamwegiho.

"Bojím se," pištěl. "Nkima se bojí. Vraťme se do Tarzanovy země. Tam je Tarzan pánem. Tady ho nikdo nezná a není víc než Gomangani."

"Stále mluvíš o Nkimovi a Tarzanovi," opáčil Muzimo. "Nikdy jsem o nich neslyšel. Ty jsi duch Nyamwegiho a já Muzimo. Kolikrát ti to mám opakovat?"

"Ty jsi Tarzan a já Nkima," namítla opička. "Jsi Tarmangani."

"Jsem duch Orandova předka," pravil Muzimo. "Což ti to Orando neřekl?"

"Nevím," bránil se duch Nyamwegiho. "Nerozumím řeči Gomangani. Vím jen, že jsem Nkima a že Tarzan se změnil. Co na něho spadl strom, je jiný. Bojím se. Chci odtud pryč!"

"Už brzy," slíbil Muzimo. Byl zcela zaujat tím, co se dělo dole. Viděl bílého muže a bílou ženu. Tušil, co je čeká, leč necítil ani lítost, ani sounáležitost se svými pokrevními příbuznými. Byl duchem černého náčelníkova syna.

Budoucnost těch dvou jej nechávala chladným. Něco jej ale přece zaujalo! Pod jednou z ohavných kněžských škrabošek zachytil známé rysy. Nebyl si jist, neboť dotyčného spatřil jen letmo, nicméně mužovo držení těla mu připadalo povědomé. Na rtech mu pohlál úsměv.

"Pojd'!" vyzval ducha Nyamwegiho, šplhaje na střechu.

Tiše, jako kočka, vyhoupl se malý čtvernožec za ním. Po chvíli Muzimo vyskočil do větví nejbližšího stromu. Duch Nyamwegiho učinil totéž a oba záhy zmizeli v černé tmě pralesa.

V chrámu zatím kněžky zažehly ohně a na ohniště na hliněném výstupku postavily nádoby. Kněží pak přinesli z přilehlé místnosti maso, zabalené do listů banánovníku. Ženy je vložily do kotlů, a sotva se tak stalo, počali muži roznášet džbány s jakýmsi kvasem.

Bojovníci si přihnuli a dali se do tance. Nejprve se rozvlnili v bocích, aby vzápětí počali divoce křepčit, zvedajíce nohy do výše. V rukou třímali oštěpy a štíty. Na konečcích prstů se jim leskly kovové drápy. Ustávali jen občas, aby si zavdali z džbánu. Tanec byl doprovázen rytmickým zpěvem, který nabýval na síle úměrně s rychlostí tanečního kroku. Sál se tak záhy proměnil v rozlehlý taneční parket, do posledního místa zaplněný křepčícími divochy.

Na pódiu trhal zatím Leopardí bůh řetězy, vrčel a řval, vydrážděn lomozem v sále a vůní masa, jež se linula z nádob.

Nejvyšší kněz, silně podroušen, tančil před rozběsněnou šelmou, sotva pár kroků od jejích mohutných tlap.

Bílá dívka ustoupila až na samý konec pódia, na smrt vyděšená hrůznou podívanou. Ač viděla, jak přinášejí maso a kladou je do kotlů, netušila, odkud pochází. Pak ale z jednoho svazku banánovníkových listů vypadl pahýl lidské ruky. V té chvíli ji zachvátila nepopsatelná hrůza a pocítila prudkou nevolnost.

Bílý muž, sledující obřad nepřítomným pohledem, tu a tam zvedl zrak k dívce. Jednou se na ni dokonce pokusil promluvit, avšak jeden ze strážců ho udeřil do obličeje, varuje ho, aby mlčel.

Pití a tanec postupně přivedly divochy do naprostého vytržení. Zdálo se, že by zajatcům mohla svitnout naděje na útek. Hodovníci počali totiž ztrácet poslední zbytky sebekontroly. Jen Bobolo nespouštěl dívku z očí. Díky lihovině se mu hlavou honily ty nejdivočejší myšlenky. Chtěl dívku získat pro sebe. Jak to udělat, dosud nevěděl, ale byl tou představou přímo posedlý. Pak zavadil pohledem o zajatce a così ho napadlo. Bílý muž bude jistě chtít dívku osvobodit. A proto ji bude muset také chránit. Má v úmyslu uprchnout a domnívá se, že Bobolo je jeho spojenec. Sotva bude proti tomu dívku unést! Jen je třeba vyčkat na nejprůhodnější chvíli. Zatím může bílou dívku vyvést z obřadního sálu a ukrýt někde v chrámu.

Kněžky se jedna po druhé počaly ztrácet v opilém davu. Orgie se chýlily ke svému vyvrcholení. Zdálo se, že dívka již nikdo nevěnuje pozornost. Dokonce ani nejvyšší kněz, jenž byl stejně podroušený jako kdokoli jiný.

Bobolo se prodral k zajatci a promluvil ke strážím.

"Přidejte se k ostatním," řekl. "Já na vězně dohlédnu."

Muže nebylo třeba dvakrát pobízet. Slovo náčelníka stačilo - zbavovalo je veškeré odpovědnosti. Ve chvíli byli pryč.

"Rychle!" zvolal Bobolo, uchopiv Old Timera za ruku. "Pojd' za mnou!"

Bílý muž sebou trhl. "Kam?!"

"Pomohu ti utéci," vysvětlil Bobolo.

"Bez bílé ženy neodejdu!" bránil se zajatec.

Jeho slova zcela zapadala do Bobolova plánu.

"I to zařídím. Ale musím tě odtud odvést do některé ze zadních místností. Pak se vrátím pro ni. Nemohu vás vzít oba

najednou. To by bylo velmi nebezpečné. Kdyby na to Imigeg přišel, zabil by mě. Musíš udělat, co ti říkám."

"Proč se o nás tak náhle zajímáš?" nechápal Old Timer.

"Hrozí vám zde nebezpečí," opáčil Bobolo. "Všichni jsou opilí, dokonce i velekněz. Brzy nebude nikdo, kdo by vás chránil. Byli byste ztraceni. Jsem váš přítel. Je dobře, že Bobolo je váš přítel a není opilý."

"Tím si nejsem tak jist," pomyslel si Old Timer.

A pak Bobolo vyrazil vrávoravým krokem k východu ze sálu. Konečně stanuli před jednou z postranních místností.

"Počkej tady," zašeptal. "Přivedu dívku."

"Rozvaž mi pouta na ruku," vyzval jej Old Timer. "Působí mi bolest."

Bobolo váhal, ale jen na okamžik.

"Dobrá," souhlasil. "Ale nesnaž se utéci. Vyvedu tě sám. Beze mě se odtud nedostaneš. Chrám stojí na ostrově obklopeném řekou a bažinami, plnými krokodýlů. Cesta ven vede jen po vodě. Obvykle tu nejsou ani kanoe, aby žádný kněz či kněžka nemohli uprchnout. I oni jsou vlastně zajatci. Počkej na mě, a já tě odtud dostanu!"

"Počkám," souhlasil Old Timer. "Pospěš si a přiveď bílou ženu!"

Bobolo se vrátil do obřadní síně, leč tentokrát dvěma na konci pódia. Tady se zastavil, aby obhlédl situaci. Maso z hrnců bylo již snědeno, ale džbány s opojným mokem dosud kolovaly davem. Nejvyšší kněz ležel ztuhlý na konci výstupku. Leopardí bůh seděl nad zbytkem obětiny, hlasitě vrče. Nejvyšší kněžka stála opřena o přepážku u vchodu. Bobolo ji uchopil za ruku. Otočila se a změřila jej nechápavým pohledem.

"Pojď!" zašeptal a vybídl ji, aby ho následovala. Rozuměla toliko jeho posunků, ale věděla, že se zná s bílým mužem.

Viděla, jak spolu odcházejí kamsi dozadu. Sám Osud jí přivedl do cesty spojení!

Následovala jej tedy labyrintem komnat za obřadním sálem. Měla strach - a jen Bobolo věděl, že oprávněný. Rozvášněn pitím, počal černoch náhle uvažovat o tom zavléci dívku někam do ústraní. Leč než tak mohl učinit, ozval se za ním známý hlas.

"Zdá se, že odvést dívku bylo snadné," řekl. Bobolo se otočil. Před ním stál Old Timer.

"Půjdu s tebou," pokračoval zajatec. "Myslím, že budeš potřebovat pomoc."

Náčelník cosi zavrčel, překvapen a rozmrzen. Potyčka s bílým mužem by jistě vzbudila pozornost stráží! A tak neodpověděl a vedl oba uprchlíky do místnosti, kde předtím zanechal Old Timera.

"Počkejte tu na mě," pravil. "Jestli vás objeví, neříkejte, že jsem vás přivedl já. Řekněte, že jste měli strach a přišli jste se sem schovat." Otočil se a měl se k odchodu.

"Počkej!" zarazil jej Old Timer. "Co když se nám nepodaří dívku odvést? Co se s ní stane?"

Bobolo pokrčil rameny. "Dosud nikdy jsme neměli bílou velekněžku. Možná bude patřit Leopardímu bohu, možná nejvyššímu knězi. Kdo ví?" A s těmi slovy je opustil.

"Možná Leopardímu bohu, možná veleknězi!" opakovala dívka, když jí Old Timer přetlumočil náčelníkova slova. "To je hrozná!!!"

Stála teď blízko něho. Cítil její horké, takřka nahé tělo. Počal se třást, a když promluvil, zadrhával v hlase, opanován náhlým přívalem citu. Chtěl ji obejmout a políbit. Byli teď daleko od obřadního sálu a v ryku divokých orgií by jistě zanikl každý její výkřik! Ocítila se v jeho moci - a přesto se jí ani nedotkl.

"Snad se odtud brzy dostaneme," řekl. "Bobolo slíbil, že nás odvede."

"Znáte ho a věříte mu?" namítla.

"Znám ho pár let," odpověděl. "Ale nevěřím mu. Nevěřím nikomu z nich. Bobolo to dělá proto, že dostane odměnu. Je to lakomý starý ničema!"

"Jakou odměnu?"

"Slonovinu."

"Žádnou nemám."

"Já také ne," přitakal. "Ale seženu ji."

"Zaplatím vám svůj podíl," slíbila. "Mám peníze u železničního zmocněnce."

Usmál se. "Neříkejme hop, dokud jsme nepřeskočili."

"To není příliš povzbudivé!"

"Naše situace není nijak růžová," přiznal Old Timer. "Nemáme valnou šanci. Naši jedinou naději je Bobolo. Je to Leopardí muž a mizera, a navíc opilec. Ale nikdo jiný tu není."

Bobolo cestou do obřadního sálu poněkud vystřízlivěl a dostal náhle strach z toho, co učinil. Aby si dodal znovu odvahy, chopil se jednoho ze džbánů a notně si přihnul. Obsah nádoby na něho měl zázračný vliv. Spatřiv podroušenou kněžku, ležící na podlaze v rohu komnaty, vybavil si obraz nevázaných radovánek v kruhu svých milostnic. O hodinu později však již sám tvrdě spal uprostřed pódia.

K ránu se bojovníci počali probírat z kocoviny. Cítili nevolnost a hlava je bolela. Chtěli dál pít. Ale nikde nebyl ani hlt kvasu, ba dokonce ani sousto. Vypili a snědli vše.

Gato Mgungu nikdy nebyl v Hollywoodu a neznal zvyky civilizovaných lidí. Přesto věděl, co je třeba za daných okolností udělat - v Africe, jako kdekoli jinde. Není-li již co jíst a pít, nezbyvá než jít domů.

Shromáždil přítomné a sdělil jim výsledek své úvahy. Souhlasili, Bobola nevyjímaje. Ten měl v hlavě dosud zatemněno. Zapomněl na vše, co se předešlé noci událo. Věděl, že má cosi důležitého vykonat, ale nedokázal si vzpomenout, o čem jde. A tak, podobně jako ostatní náčelníci, odvedl své muže ke kanoím.

V chrámu zůstala jen hrstka bojovníků, kteří se opili natolik, že nedokázali vstát. Pro ně nechali muži u mola uvázanou poslední lodici. Mezi lidskými troskami, zhroucenými na podlaze, nechyběli ani kněží a kněžky. Imigeg seděl schoulen v rohu pódia a hlasitě chrápal. A spal i Leopardí bůh, syt a unaven.

Kali Bwana a Old Timer zatím v temné kobce netrpělivě čekali na Bobola. Nezvyklé ticho v celé svatyni je zaráželo. A

pak slyšeli dupání chodidel o udusanou zem. Slyšeli jakési příkazy a vzápětí údery pádel. Bylo jasné, že bojovníci se vracejí do vesnice.

"Bobolo už tu měl být," mnil Old Timer.

"Možná odešel a nás tu nechal," dodala Kali Bwana.

Čekali ještě chvíli. Chrámem se rozhostilo mrtvé ticho.

Old Timer se neklidně rozhlížel kolem. "Půjdu zjistit, co se děje," rozhodl. "Možná že Bobolo opravdu odešel. A jestli ano, měli bychom to vědět."

Zamířil ke dveřím. "Nebudu pryč dlouho," slíbil. "Nemějte strach."

Zatímco dívka čekala v komnatě, myslela na svého společníka. Od jejich prvního setkání se změnil. Má o ni starost a již není tak příkrý a hrubý. Přesto se ho stále trochu bála. Měla strach, že pokud se jim podaří utéci, bude mu zavázána. Zatímco takto uvažovala, Old Timer se kradl temným koridorem ke vchodu nad pódiem. Jeho kroky vedl sotva znatelný svítící bod. Konečně dorazil na místo a pohlédl do ztichlého sálu. Řeřavé uhlíky na ohništích byly zakryty bělavým popelem. V komnatě plála skomírajícím plamenem jediná louč. Old Timer viděl spáče, rozložené po podlaze. Nedokázal však rozeznat, kdo je kdo. Proto nevěděl, zda je Bobolo mezi nimi. Přesvědčiv se ještě jednou, že v chrámu není jediná bdící duše, obrátil se a spěchal za dívkou.

"Našel jste ho?" zeptala se.

"Ne. Pochybují, že tu je. Téměř všichni odešli. Zůstalo jen pár nejopilejších, co ještě vyspávají. V tom je naše šance."

"Jak to myslíte?"

"Není tu nikdo, kdo by nám bránil v útěku. Bobolo tvrdil, že tu nejsou kanoe, aby žádný kněz či kněžka nemohli uprchnout. Je možné, že lhal. Ať tak či onak, musíme něco podniknout. Jestli tu zůstaneme, jsme ztraceni. Dokonce i krokodýlové mi budou milejší než tahle chátra!"

"Uděláme, co řeknete," odpověděla dívka. "Ale budu-li vám někdy na obtíž, jděte dál sám. Nejste mi ničím zavázán, ani..."

"Ani?"

"Ani já vám nechci být zavázána. Pamatuji si dobře věci, které jste mi říkal v mém táboře."

Chvilí mlčel, jako by přemýšlel o jejích slovech.

"Pojďte!" vyzval ji příkře. "Není čas na otálení."

Přistoupil k oknu a vyhlédl ven. Byla naprostá tma. Neviděl nic. Věděl, že chrám stojí na mohutných pilířích a že cesta po nich může být nebezpečná. Věděl ale také, že svatyně je obehnaná verandou. Vede-li až k zadním pokojům, netušil. Nezbyvalo než najít takovou místnost, z níž se dá na verandu sestoupit. Pokoušet se o únik hlavním sálem, plným opilých divochů, by bylo značně riskantní.

"Zkusíme jinou komnatu," zašeptal. "Podejte mi ruku, abychom zůstali pohromadě."

Vložila svou dlaň do jeho. Byla měkká a rozpálená. Old Timer znovu pocítil prudký nával citu. Nebylo snadné se opanovat. Ale nechtěl pokazit kouzlo okamžiku. Potichu se vplížili do tmavé chodby. Old Timer tápal rukou kolem sebe, až konečně našel dveře. Opatrně prošli komnatou a zamířili k oknu. Co když tu někdo spí? Při té představě polil Old Timer studený pot. Byl však rozhodnut postavit se každému, kdo by jim chtěl zabránit v útěku.

Naštěstí byla místnost prázdná a uprchlíci dorazili k oknu bez úhony. Muž přehodil nohu přes parapet a po chvíli již stál na verandě. Dívka pak s jeho pomocí učinila totéž.

Byli téměř na konci chrámu. Muž neměl odvahu vydat se ke schodišti, jež vedlo k hlavnímu vchodu. To by mohlo znamenat nové zajetí!

"Musíme sešplhat po některém ze sloupů," rozhodl. "U hlavního vchodu by mohla být stráž. Dokážete to?"

"Myslím, že ano," přitakala.

"Půjdu první," řekl. "Kdybyste sklouzla, zachytím vás."

"Nesklouznu. Můžete jít."

Veranda neměla zábradlí. Muž si lehl na břicho a rukama hmatl pod sebou. Konečně zavadil o vrchol pilíře.

"Tady je to," zašeptal a přesmykl se přes okraj verandy. Dívka jej ihned následovala. Slezl níže a podepřel jí nohy, dokud nenarazili na dřevěnou vzpěru. Pak již bez obtíží sestoupili na zem. Muž vzal dívku za ruku a vedl ji k řece.

Kráčejíce podél chrámu, hledali kanoe. Konečně jednu objevili, uvázanou u kůlu a zpola vytaženou na břeh. Hned počali těžké plavidlo sunout k vodě, snažíce se nedělat hluk. Zprvu se zdálo, že jejich úsilí bude marné, ale nakonec se lodice přece jen odpoutala od mazlavého jilu a ocitla se na hladině. Muž pomohl dívce dovnitř, sám skočil za ní a odrazil kanoe do proudu. Děkujíce Bohu, zamířili tiše slepým ramenem k hlavní řece.

Bitva

Do tábora spících Utengů dorazili Muzimo a duch Nyamwegiho hodinu po půlnoci. Žádný ze strážců je neviděl projít. Nikoho to však nepřekvapilo, neboť věděli, že duchové dokáží projít kterýmkoli místem a v kteroukoli dobu, aniž by je kdo spatřil.

Orando, zkušený voják, právě rozmíst'oval hlídky, když před ním stanul jeho patron.

"Co nového mi přinášíš, Muzimo?" zeptal se. "Jak si počíná nepřítel?"

"Byli jsme v jeho vesnici - duch Nyamwegiho, Lupingu a já."

"A kde je Lupingu?"

"Zůstal tam, poté co doručil zprávu pro Gato Mgunga."

"Tys dal zrádci svobodu!" zvolal Orando.

"Dostal, co zasloužil. Zemřel, než vkročil do vesnice Leopardích mužů."

"Jak potom mohl doručit zprávu pro Gato Mgunga?"

"Přinesl poselství strachu, které Leopardí muži pochopili. Řekl jim, že zrádci neuniknou trestu. A že Orando je silný a

mocný."

"Co Leopardí muži udělali?"

"Uchýlili se do chrámu, aby se poradili s veleknězem a Leopardím bohem. Byli jsme tam s nimi. Moc se však od svého boha nedověděli. Všichni se opili. Všichni, až na zázračného leoparda, který nemohl mluvit, pokud nemohl mluvit velekněz. Přicházím ti říci, že jejich vesnice je teď skoro prázdná. Zůstaly v ní ženy, děti a zbytek bojovníků. Nadešla vhodná chvíle zaútočit nebo zaujmout pozici v záloze a vyčkat, až se bojovníci vrátí z chrámu. Budou zesláblí - a muži nedokáží dobře bojovat, jsou-li slabí."

"Ano, teď je příhodný čas," potvrdil Orlando. Pak zatleskal, aby probudil spáče.

"V chrámu Leopardího boha jsem viděl někoho, koho dobře znáte," pokračoval Muzimo, poté co předáci vzbudili své válečníky. "Je to kněz, jeden z Leopardích mužů."

"Neznám žádného Leopardího muže," mýnil Orlando.

"Znal jsi Lupinga, i když jsi nevěděl, že je Leopardím mužem," připomněl Muzimo. "A znáš Sobita. Právě jeho jsem viděl pod kněžskou maskou. Je to Leopardí muž!"

Orlando chvíli mlčel. "Jsi si jist?"

"Ano."

"Když odcházel, aby promlouval s duchy a demony, a zůstal pryč z Tumbaie mnoho dní, byl u Leopardích mužů," svtlo Orandovi. "Sobito je zrádce. Zemře."

"Ano," souhlasil Muzimo. "Sobito zemře. Dávno měl být mrtev."

Klikatou stezkou vedl pak Orandovy bojovníky k vesnici Gato Mgunga. Pohybovali se tak rychle, jak jim tma a úzká cesta dovozovaly. Nakonec se ocitli na kraji maniokového pole mezi lesem a osadou. Odtud se pak tiše kradli k řece. Muzimo zjistil, že Leopardí muži se dosud nevrátili z chrámu. Proto se bojovníci rozhodli vyčkat, skryti v houští, které rostlo na jedné straně planiny.

Muzimo sám pokračoval dolů k řece. Po chvíli se vrátil se zprávou, že napočítal devětatdvacet kanoí, které míří proti proudu k vesnici.

"Musí to být Leopardí muži. Vracejí se."

Orando se tiše propíjil mezi svými bojovníky, uděleje rozkazy a vyzýváje k statečnosti. Kanoe byly stále blíž. Nyní bylo slyšet pravidelné záběry pádel. Utengové čekali, napjatí a vzrušení.

První plavidlo se dotklo mělčiny a posádka vykročila na pevnou zem. Dříve než domorodci vytáhli loď na břeh, již tu byla druhá. Utengové dosud čekali na pokyn svého náčelníka. Přijížděly další lodice. Muži, kteří z nich vystoupili, ihned zamířili k bránám osady. Na břehu bylo asi dvacet kanoí, když Orando zavelel k útoku. Ozval se divoký válečný pokřik a vzápětí stovka vojáků, ozbrojených oštěpy a luky, vyrazila proti nepříteli.

Utengové záhy rozbili bojový šik Leopardích mužů. Ti byli zaskočení natolik, že nyní mysleli jen na útěk. Někteří zůstali odříznuti od ostatních a snažili se doběhnout ke kanoím. Ti, kdo nestačili vystoupit z lodí, hnali svá plavidla po proudu zpět. Zbylí muži přechali k vesnici, majíce pronásledovatele v patách. Před zavřenými branami, které se strážé neodvážily opustit, došlo k prudkému střetu. U řeky zatím Utengové odřízli cestu posledním Leopardím mužům, kteří se marně pokoušeli dostat k plavidlům. Když viděli, že je pozdě, vyběhli na pomoc obráncům vesnice. Většina jich byla cestou zabita, jen několik jich dorazilo na místo.

Konečně se brány osady otevřely, leč zamýšlený protiútok se nekonal. Vraty sem vtrhla horda rozvášněných Utengů.

Vítězství bylo naprosté. Z vesnice neunikla živá duše. Pomstychtiví pronásledovatelé zapalovali jednu chatrč za druhou. Ti z Leopardích mužů, kteří zůstali venku, hleděli od řeky na záři plamenů, stoupající zpoza lesních velikánů. Bylo jasné, že jejich soukmenovci utrpěli drtivou porážku. Gato Mgungu, krče se na dně své kanoe, zíral na hořící vesnici a cítil, že jeho moc je ohrožena. Také Bobolo leccos viděl, ale ze všech, kdo přežili, si s tím dělal nejméně starostí.

Orando zatím svolal své muže a společně ohledali mrtvé a raněné. Ze stromu za maniokovým lánem pokřikovala malá opička. Byl to duch Nyamwegiho a volal Muzima. Ten však neodpovídal. Orando jej posléze našel mezi oběťmi. Ležel tu bez hnutí, zasažen těžkým úderem do hlavy.

Náčelníkův syn byl smuten a jeho druhové zdrceni. Věřili, že Muzimo pochází ze světa duchů, a proto nemůže zemřít. Náhle si uvědomili, že v bitvě zvítězili bez jeho pomoci. Je to snad podvodník? Plni krvežíznivosti, chtěli dát průchod hněvu a proklát bezvládné tělo svými oštěpy. Orando je však zadržel.

"Duchové nesetrvávají stále v téže podobě," řekl. "Možná vstoupil do jiného těla, nebo nás, sám neviděn, odněkud pozoruje. A je-li to tak, pomstí se každému, kdo by ublížil tělu, které opustil."

Tohle vysvětlení se Utengům zdálo přijatelné. A tak upustili od násilí a pohlíželi na bezvládné tělo se stejnou bázni jako dřív.

"Ať člověk, nebo duch," pokračoval Orando, "pomáhal mi. A ti, kdo ho viděli bojovat, vědí, že tak činil statečně a dobře."

"To je pravda," potvrdil jeden z bojovníků.

"Tarzane! Tarzane!" kvílel duch Nyamwegiho na stromě na kraji maniokového pole. "Tarzane z rodu Opů! Nkima se bojí!"

Bílý muž pádloval zátokou směrem k velké řece, využívaje proudu, který měl jeho a dívku donést do bezpečí. Kali Bwana seděla mlčky na dně lodice. Dávno se zbavila barbarské čapky i náhrdelníku z lidských zubů. Ponechala si toliko náramky na zápěstích a kotnicích. Proč, to nedokázala vysvětlit. Snad proto, že navzdory všemu, čím prošla, zůstala ženou. A navíc půvabnou ženou. A to nelze jen tak opomenout.

Old Timer měl pocit, že jejich plán se počiná plnit. Leopardí muži, které měli před sebou, se museli vrátit do vesnice.

Stěží se tu znovu objeví! Na břehu před chrámem nezůstala jediná kanoe. Nebudou tedy pronásledováni. A pak - Bobolo ho ujistil, že jiná cesta k svatyni Leopardích mužů nevede.

Byl spokojen, když kanoe vplula do proudu. Vtom zaslechl zvuk pádel a srdce mu v té chvíli poskočilo až do krku. Napínaje všechny svaly a vynakládaje veškeré úsilí, obrátil před lodice k pravému břehu v naději, že se tu skryjí v houštině, dokud nepřátelé neprojedou.

Byla tma. Tak černá, že nebylo proč vzdávat se naděje. Konečně se příjíždějící kanoe vynořila z ohbí zátoky, tvořící tmavou skvrnu na neméně tmavém pozadí. Old Timer zadržel dech. Dívka se skrčila za obrubu, aby její zlaté vlasy a bílá pleť neupoutaly pozornost mužů v nepřátelské lodici, jakkoli nebylo vidět téměř na krok.

Kanoe je šťastně minula. Ústí řeky již nebylo daleko. Právě tam hrozilo největší nebezpečí, že budou objeveni. Old Timer zabořil pádlo do vody a loď se dala znovu do pohybu. Jakmile se dostane do proudu, nabere rychlost a budou zachráněni!

Přímě před nimi se objevil temný předmět. Jako by se vynořil z vody rovnou proti přidi! Old Timer se pokusil zabrat, aby stočil plavidlo jiným směrem, bylo však již pozdě. Ozval se tupý úder a kanoe narazila do protijedoucí lodice, plné bojovníků.

Vzápětí se objevila další loď, odkud bylo slyšet vzrušené hlasy. Old Timer mezi nimi poznal Bobola. Válečníci skočili do kanoe a vrhli se na bílého muže. Kdosi ho srazil na podlahu. Vzápětí nato byl pevně svázán.

Opět zaslechl Bobola.

"Rychle! Jsme pronásledováni! Utengové jsou nám v patách!"

Ebenové paže se znovu chopily pádel. Old Timer cítil, že loď vyrazila vpřed směrem k chrámu. Srdce se mu rozbušilo hrůzou. Vždyť svoboda byla na dosah! Taková šance se bude sotva opakovat! Nemyslel na sebe. Měl v hlavě jenom dívku. Hledal ji očima ve tmě, ale marně. Promluvil na ni. Chtěl ji utěšit. Znenadání jej opanoval další příval citu. Modlil se, aby se jí nic nestalo. Znovu zavolaal, avšak nedostalo se mu odpovědi.

"Buď zticha!" okřikl jej bojovník, který seděl vedle něho.

"Kde je dívka?" zeptal se bílý muž.

"Ticho!!!" opakoval tázaný. "Tady žádná není."

Když Sobolova lodice mýjela Old Timerovu kanoi, dostala se k ní tak blízko, že náčelník i ve tmě rozeznal dívčinu sněhobílou pleť a zlaté vlasy. Okamžitě využil příležitosti, chytil se obruby a strhl dívku k sobě. A pak zavolaal na poplach, snaže se vyvolat paniku. Válečníci, sedící za ním, byli z téže vesnice jako on. Ta ležela na levém břehu řeky, několik mil odtud. Náčelník pobídl muže, aby navedli kanoi do nejsilnějšího proudu. Několik mocných záběrů a loď nabrala kýžený směr.

Dívka, která již zcela uvěřila tomu, že jsou zachráněni, byla zděšena. Jediný, kdo jí chtěl pomoci, byl pryč! Ztratila poslední naději!

Pro Old Timera, který ležel na dně plavidla svázán a bezmocen, nebyl návrat do chrámu ničím jiným než další nelítostnou ranou osudu. Cítil, že ho zabijí. Modlil se, aby konec přišel rychle. Znal však příliš dobře kruté obřady kanibalů, aby věděl, že smrt bude pomalá a budou jí předcházet nesnesitelná muka.

Když jej dovedli do chrámu, viděl, že na podlaze obřadní síně dosud leží podroušení modláři. Hluk od vchodu probudil Imigega. Protřel ospalé oči a pak se s námahou zvedl.

"Co se děje?" nechápal.

Právě v té chvíli vstupoval do sálu Gato Mgungu, jehož kanoe před okamžikem připlula.

"Dost se toho událo," zavrčel. "Zatímco vy jste tu leželi opilí, bílý muž uprchl. Utengové pobili mé bojovníky a vypálili mou vesnici. Co tvůj zázračný lektvar, Imigegu? Není dobrý!"

Nejvyšší kněz zvedl zrak. V jeho bledých očích bylo možno číst rozčarování.

"Kde je bílá kněžka?" zeptal se. "Uprchla?"

"Viděl jsem jen bílého muže," opáčil Gato Mgungu.

"Bílá žena tam byla také," upozornil jeden z bojovníků. "Bobolo ji vzal do své lodě."

"Bude tu tedy co nevidět," minil Gato Mgungu. "Bobolova kanoe nebyla daleko od moji."

"Už neuteče," dodal Imigeg. "A muž také ne. Dobře ho svažte a odvedte do vězení na konci chrámu."

"Zabijte ho!!!" křičel Gato Mgungu. "Pak jistě neuteče!"

"Zabijeme ho později," rozhodl Imigeg. Břítý a kritický tón náčelníkův se mu nelíbil. Cítil, že je třeba dát najevo svůj majestát.

"Zabijte ho hned!" trval na svém náčelník. "Nebo vám znovu uteče! A jestli se tak stane, vrátí se s vojáky, kteří vás povraždí a vypálí chrám."

"Já jsem nejvyšší kněz," opáčil Imigeg povýšeným hlasem. "Nepřijímám rozkazy od nikoho jiného než Leopardího boha. Zeptám se ho na radu. A udělám, co řekne."

Otočil se k spícímu leopardovi a lehce jej pobídl špičatou hůlkou. Divoká kočka vyskočila na nohy a zlostně zavrčela.

"Bílý muž uprchl," začal velekněz, "a byl znovu dopaden. Má dnes v noci zemřít!"

"Ne," odpověděl leopard. "Uvězněte ho v kobce na konci chrámu. Nemám hlad."

"Gato Mgungu říká, že ho máme zabít hned," pokračoval Imigeg.

"Řekni mu, že mluvím jen s nejvyšším z kněží, a ne s náčelníkem. Protože Gato Mgungu měl zlé myšlenky, rozhodl jsem, že jeho bojovníci budou poraženi a vesnice vypálena. Bude-li se to opakovat, zemře a stane se obětinou pro mé služebníky. Domluvil jsem."

"Leopardí bůh domluvil," pravil Imigeg.

Gato Mgungu zůstal jako přimrazený. "Mám odvést zajatce do vězení a přesvědčit se, že je pevně spoután?" zeptal se.

"Ano," potvrdil Imigeg. "Odved' ho a podívej se, je-li spoután tak, aby nemohl uprchnout."

Oběť

"Tarzane! Tarzane!" křičel duch Nyamwegiho ze stromu na kraji maniokového pole. "Tarzane z rodu Opů! Nkima se bojí!"

Bílý obr, ležící na zemi, otevřel oči a rozhlédl se kolem. Viděl Oranda a množství bojovníků. Byl zmaten. Náhle vyskočil na nohy.

"Nkimo! Nkimo!" zavolal v řeči opů. "Kde jsi? Tarzan je tady!"

Opička sklouzla ze stromu a vyběhla maniokovým lánem. S radostným pokřikem se vyhoupla na rameno svého pána a objala ho kolem krku, tisknouc se k němu co nejužší. Bylo vidět, že je neskonale šťastna.

"Vidíte," upozornil Orando. "Muzimo není mrtev."

Bílý muž se otočil. "Nejsem Muzimo," řekl. "Jsem Tarzan z rodu Opů." Pak vzal opičku do náruče. "A tohle není duch Nyamwegiho, ale Nkima. Teď si pamatuji vše. Dlouho jsem se o to pokoušel, ale až do dnešního dne se mi to nedařilo - od chvíle, kdy na mě spadl strom."

Mezi černochy nebyl nikdo, kdo by o Tarzanovi z rodu Opů neslyšel. Stal se legendou po celém pralese. Tak jako neviděli duchy a demony, nečekali, že kdy uvidí pána džungle. Orando byl poněkud zklamán, ale nakonec se jemu i všem ostatním ulevilo, když zjistili, že Tarzan je člověk z masa a kostí a že pro něho platí tytéž přírodní zákony jako pro ně. Nikdy si nedokázali představit, do jaké podoby se duch Oranova předka vtělí, ani jakou mocí vládne. A tak přijali plavovlasého obra v jeho nové roli, avšak zatímco dříve byl pokládán za někoho, kdo je povinen plnit příkazy, nyní k němu vzhlíželi s úctou a respektem.

Rozbili tábor u řeky nedaleko trosek vesnice Gato Mgunga. Rostl tu maniok a banánovníky a zůstalo několik koz a slepic, jež měly zaplnit prázdné žaludky, strádající několikadenním půstem.

Během dlouhého dne přemýšlel Tarzan o spoustě věcí. Konečně si vzpomněl, proč přišel do této země, a vybavil si vše, co předcházelo osudné nehodě, která jej zbavila paměti. Slyšel o pustošivých nájezdech Leopardích mužů i jejich tajuplném chrámu. Vypravil se proto na výzvědy, a díky podivuhodné souhře okolností nakonec uspěl.

Paměť se mu vracela postupně a některé detaily si vybavoval jen zvolna. Teprve když nastal večer a s ním čas k jídlu, vzpomněl si na bílého muže a bílou ženu, které spatřil v obřadním sále. Svěřil se Orandovi, ten však o nich nic nevěděl.

"Pokud byli v chrámu, jsou pravděpodobně již mrtvi," prohlásil.

Tarzan seděl dlouho mlčky. Neustále o obou přemýšlel. Neznal je, leč cítil k nim jistou náklonnost, neboť byli téže rasy. Nakonec vstal a zavolal Nkimu, který si hověl na vrcholu jednoho z banánovníků.

"Kam chceš jít?" ptal se Orando.

"Do chrámu Leopardího boha," odpověděl pán džungle.

Old Timer ležel celý den svázan, bez jídla a pití. Tu a tam se přišel některý z kněží přesvědčit, že neuprchl nebo nerozvázal pouta, ale jinak zůstal ponechán o samotě. Obyvatelé chrámu dosud vyspávali po včerejší pitce. Teprve když nastala noc, bylo slyšet, že se ve svatyni něco děje. Z obřadního sálu zněl zpěv, křik nejvyššího kněze a řev leoparda. Old Timer myslel na dívku. Slyšel jednoho z bojovníků, jak sděluje Imigegovi, že je v moci Bobolově. Domníval se, že bude znovu zatažena do některého z příšerných rituálů. Doufal, že ji ještě uvidí, leč naděje, že by ji vysvobodil, se nadobro vzdal. Je zhola nemožné, aby se po neúspěšném útěku pokusil o totéž ještě jednou! Vtom vešel do kobky kněz, nesa pochodeň. Byl to divoce vyhlížející stařec s pomalovanou tváří, jež jen umocňovala jeho odpuzující zjev. Sobito, kouzelník z Tumbaie.

Poklekl a počal zajatce rozvazovat pouta.

"Co se mnou chtějí udělat?" nechápal Old Timer.

Sobito obnažil dvě řady žlutých zubů ve škodolibém úsměvu.

"Co myslíš, bílý muži?" zeptal se místo odpovědi.

"Zabijí mě, předpokládám."

"Ne tak rychle. Maso toho, kdo umírá pomalu a v bolestech, je měkčí."

"Ničemo!" ulevil si vězeň.

Sobito olízl rty. Rád lidi mučil. Ranami i zlým slovem. A tady se naskýtalá příležitost, již nemohl nevyužít.

"Nejprve ti zlomí ruce a nohy," vysvětloval. "Pak budeš ponořen do močálu a spoután tak, že se sotva pohneš. Nad hladinou ti zůstanou jen ústa a nos. Strávíš tak tři dny, aby tvé maso změklo."

"A potom?" otázal se zajatec. Hlas se mu ani nezachvěl. Rozhodl se, že na sobě nedá znát sebemenší rozpoložení.

Zároveň se modlil, aby vydržel mučení, jak se sluší na příslušníka jeho rasy. Tři dny! Bože, jak krutý osud!

"A potom?" pokračoval Sobito. "Potom tě odnesou do chrámu a služebníci Leopardího boha tě svými drápy roztrhají na kusy. Podívej!" A ukázal dlouhé, zahnuté spáry na konci rukávců z leopardí kůže.

"A pak mě sníte?"

"Ano."

"Doufám, že se udáváte!"

Sobito konečně rozvázal smyčky, jež poutaly zajatce na nohou. Kopl do něho a poručil mu, aby vstal.

"Chcete zabít a sníst i bílou dívku?" zeptal se Old Timer.

"Není tu. Bobolo ji unesl. Protože jsi jí pomohl k útěku, budeš trpět o to víc. Už jsem navrhl Imigegovi, aby ti také vypíchl oči, než tě ponoří do močálu. Zapomněl jsem ti to povědět."

"Máš mizernou paměť," souhlasil vězeň. "Doufám, že jinak jsi mi řekl všechno."

Sobito zavrčel. "Pojď se mnou!" nařídil.

Vedl bílého zajatce temným koridorem do velkého sálu, kde se zatím shromáždili Leopardí muži. Sotva spatřili vězně, ozval se místností divoký pokřik. Leopard zavrčel a nejvyšší kněz se dal na pódium do tance. Rozvášněné kněžky

přiskočily, jako by chtěly zajatce roztrhat. Sobito přistrčil Old Timera k výstupku před křepčícího velekněze.

"Tady je obětina!" oznámil.

"Tady je obětina!" volal Imigeg, otáčeje se k Leopardímu bohu. "Jaké jsou tvé rozkazy, ó otče leopardích dětí?"

Zpod čenichu šelmy se vydralo pronikavé zavrčení, poté co ji Imigeg pobídl ostrím své hole.

"Zlomte mu ruce a nohy a připravte ho na slavnost!" rozhodl Leopardí bůh.

"A co bude s Bobolem a bílou kněžkou?" ptal se Imigeg.

"Pošlete bojovníky, ať je chytí a přivedou. Bobolo bude obětován s bílým mužem. Bílou dívku dostane Imigeg," odpověděla šelma. "Jakmile se mu znelíbí, dojde k další slavnosti."

"Taková je vůle Leopardího boha," zvolal Imigeg. "Jak přikázal, tak se stane!"

"Zlomte mu ruce a nohy!" vrčel leopard. "Třetí noci se moji služebníci vrátí, aby pozřeli maso bílého muže. Kdo tak učiní, tomu zbraně bílých lidí neublíží. Zlomte mu ruce a nohy!"

"Zlomte mu ruce a nohy!" opakoval velekněz.

Na ta slova vyrazil na pódium celý zástup modloslužebníků a vrhl se na zajatce. Srazili ho na hliněnou podlahu a roztáhli mu ruce a nohy. Pak se objevily čtyři kněžky, ozbrojené těžkými kyji. Odkudsi z chrámu zazněl buben. Divoce, vyzýváje k šílenému reji kolem bezmocné oběti. Jedna z tanečnic přiskočila a zamávala sukovici zajatci nad hlavou. Na poslední chvíli zasáhl velekněz. Žena se tedy vrátila mezi své družky, pokračujíc v divém víření celým tělem. Vše se opakovalo ještě několikrát a vždy s týmž výsledkem. Že jde jen o jakousi krutou předehru, věděl Old Timer od samého začátku - jen nechápal její smysl. Pokud jej chtěli ještě více zastrašit, nedosáhli svého. Ležel na zádech a díval se na ně bez zaujetí, jako by šlo o běžný rituál, jakých znají divoši bezpočet.

Tanečníci neustávali, křepčice stále rychleji a dosahující stále většího vytržení. Old Timer věděl, že konec je neodvratný. Osud, který mu Sobito tak barvitě vyličil, nebyl jen planou výhrůžkou. Podobná příprava oběti byla u většiny kanibalských kmenů spíše pravidlem než výjimkou. Hrůza z nastávajícího utrpení se mu zadírala do mozku. Snažil se na nic nemyslet, aby se nezbláznil.

Válečníci, vybičovaní tancem a zvukem bubnu, počali pobízet kněžky k činu. Dychtili po vyvrcholení šíleného divadla. Nejvyšší kněz, jenž byl jeho hlavním aktérem, cítil, že obecenstvo ztrácí trpělivost. Vydal pokyn a bubnování ustalo. Tanec se přerušil a dav umkl. Místností se rozhostilo ticho, ještě děsivější než předchozí ryk. A tehdy se kněžky, vyzbrojené palicemi, počaly krok za krokem blížit k bezmocné oběti.

Po proudu

Kali Bwana se krčila na dně kanoe. Slyšela rytmické záběry pádel, ženoucích plavidlo po proudu. Věděla, že plují po velké řece a že se nevracejí ani do chrámu, ani do vesnice Gato Mgunga. Kam ji Osud vlastně vleče?

Bobolo se k ní naklonil blíž. "Neboj se," zašeptal. "Odvedu tě od Leopardích mužů."

Ačkoli neznala z dialektu Bobolova kmene mnoho, smysl toho, co černoch říká, pochopila.

"Kdo jsi?" zeptala se.

"Bobolo, náčelník," odpověděl tázaný.

Dívka si vzpomněla, že bílý muž doufal v pomoc právě tohoto domorodce a že za ni měl zaplatit slonovinou. Znovu v ní ožila naděje. Teď vykoupí svobodu pro oba!

"Je bílý muž v kanoi?"

"Ne."

"Slíbil jsi, že ho zachráníš," připomněla mu.

"Mohu zachránit jen jednoho."

"Kam mě vezeš?"

"Do mé vesnice. Tam budeš v bezpečí. Nikdo ti neublíží!"

"Vezmeš mě k mým lidem?"

"Snad, ale ne hned," vysvětlil. "Není proč spěchat. Zůstaň s Bobolem. Bude k tobě dobrý. Je to velký náčelník. Má spoustu chýší a bojovníků. Budeš mít dost jídla i otroků. Nebudeš pracovat."

Dívka se zachvěla, neboť pochopila, co má Bobolo v úmyslu.

"Ne!" zvolala. "Prosim, nech mě odejít! Bílý muž říkal, že jsi jeho přítel. Zaplatí ti! I já ti zaplatím!"

"Nikdy nezaplatí," opáčil Bobolo. "Jestli už není mrtev, za pár dní bude."

"Já ale mohu zaplatit!" prosila. "Dám, kolik budeš chtít, když mě dovedeš v bezpečí k mým lidem!"

"Nechci zaplatit," zavrčel Bobolo. "Chci tebe!"

Cítila, že její situace je beznadějná. Jediná bytost v celé téhle divočině, která zná její osud a může jí pomoci, je buď mrtva, nebo čeká na smrt! A ona si sama pomoci nedokáže! Ale pak ji cosi napadlo. Existuje cesta na svobodu! Řeka! Ne, nesmí o tom dlouho přemítat. Nesmí myslet na ledovou vodu, propadající se do bezedných hlubin, ani na krokodýly, jinak ztratí odvahu. Musí jednat hned a bez rozmýšlení!

Vyskočila na nohy, leč Bobolo byl příliš blízko. Okamžitě poznal, co má dívka v úmyslu, a strhl ji zpět do kanoe.

Rozzlobil se a udeřil ji do tváře. Pak ji spoutal na rukou i nohou.

"Znovu už to nezkoušej!" varoval.

"Najdu tedy jinou cestu," odpověděla se vzdorem v hlase. "Nedostaneš mě. Uděláš líp, přijmeš-li mou nabídku. Jinak nebudeš mít ani mě, ani výkupné!"

"Zmlkni, ženo!" okřikl ji. "Už toho bylo dost!" A opět ji udeřil.

Celé čtyři hodiny brázdila kanoe říční hladinu. Zdálo se, že černí plavci, zabírající pádly v neutuchajícím rytmu, neznají únavu. Vyšlo slunce, leč ze svého místa na dně plavidla dívka neviděla víc než ebenová těla svých únosců a nelítnou tvář Bobolovu.

Konečně zaslechla hlasy, doléhající sem z břehu. Muži v kanoi okamžitě odpověděli a po chvíli lodice přirazila k pevné

zemi. Bobolo rozvázal dívce pouta a pomohl jí vstát. Před ní na břehu se tlačil zástup divochů - muži, ženy i děti. Za nimi se do dále táhla vesnice, tvořená doškovými chatrčemi a ohradou z kůlů, zpevněných liánovými provazy.

Sotva divoši spatřili bílou zajatkyň, dali se do křiku. Jedna otázka stíhala druhou. Jen vystoupila na břeh, obklopil ji dav zvědavců. Zejména ženy se tvářily nepřátelsky. Počaly ji postrkovat a peskovat. Snad by ji byly umačkaly k smrti, nebýt Bobola, který mezi ně skočil a počal se rozhánět oštěpem.

S polovinou vesnice v patách byla vedena do náčelníkovy chýše, největší stavby z celé osady, lemované řadou menších příbytků s nízkou palisádou. Tady přebýval sám Bobolo se svým harémem a otroky. Před vchodem do chatrče se zástup zastavil a Kali Bwana s náčelníkem vstoupili dovnitř. Dívku okamžitě obklopilo několik žen, tvářících se velmi rozzlobeně. Byly to Bobolovy manželky. Viděla mezi nimi sotva čtrnáctileté děvče i starou bezzubou čarodějnici, která, jak se zdálo, vládla všem ostatním.

Znovu musel Bobolo použít oštěpu, aby ženy zajatkyňi neublížily. Těm nejútočnějším dal nemilosrdně pocítit ostří jeho hrotu. Když se konečně stáhly, obrátil se ke stařeně.

"Uboogo," oslovil ji, "tohle je moje nová žena. Svěřuji ti ji. Dohlédni, ať se jí nic nestane. Dej jí dvě otrokyně. Pošlu nevolníky, ať jí postaví chatrč blízko mé."

"Jsi blázen," namítla Ubooga. "Je bílá. Ženy ji nenechají na pokoji, jestli ji vůbec nechají naživu. A tobě nedopřejí klidu, dokud nezemře, nebo ji nevyženeš! Jsi blázen, žes ji přivedl! Ale tys byl hlupák vždycky!"

"Zavři ústa, ženo!" vykřikl Bobolo. "Já jsem náčelník. Jestli ji ženy ublíží, zabijí je! A tebe s nimi!"

"Možná zabiješ ostatní," zaskřípala stařena, "ale ne mě! Vyškrábu ti oči a vyrvu srdce z těla! Jsi čubčí syn! Tvá matka byla šakalí samice. Ty a náčelník? Nebýt mě, zůstal bys nejposlednějším otrokem! Kdo si myslíš, že jsi? Ani tvá matka nevěděla, kdo byl tvůj otec! Ty..."

Bobolo dál neposlouchal a vyšel z místnosti.

S rukama v bok obrátila se stařena na Kali Bwanu, měříc ji od hlavy k patě. Zaujal ji leopardí oděv, náramky a náhrdelníky.

"Pojď!" vyzvala dívku a uchopila ji za vlasy.

To byla poslední kapka. Raději zemřít, než prodlužovat krutá muka! Kali Bwana se rozmáchla a udeřila stařenu do tváře, až se zapotácela. Ostatní ženy se daly do smíchu. Dívka očekávala, že Ubooga se na ni vrhne a zabije ji, leč nic takového se nestalo. Místo toho zůstala stát a dívala se na ni. Sklapla čelisti a vytřeštila oči překvapením. Pak si uvědomila, že se jí ostatní ženy smějí. Vykřikla, popadla sukovici a vyběhla jim v ústřety. Jako vyplašení králíci rozprchly se do všech stran, aby tu našly záchranu. Některé z nich však rozběsněná čarodějnice přece jen dostihla a na místě ztrestala holí, vyhrožujíc hněvem samotného náčelníka.

Když se vrátila k dívce, znovu ji vybidla, aby šla s ní - tentokrát ovšem již mnohem mírnějším tónem. Bylo zřejmé, že změnila chování. Nebylo přívětivé, ale ani surové. Nicméně domnívat se, že by tato žena dokázala být k někomu přátelská, by bylo čirým bláznovstvím.

Odvedla dívku do své chatrče a zanechala ji pod dozorem dvou otrokyň. Poté Ubooga zamířila k náčelníkovu příbytku. Snad doufala, že si jí všimne sám Bobolo, neboť spousta věcí mezi nimi zůstala nedopovězena. Leč náčelník nikde nebyl. Viděla jen jednoho z bojovníků, který seděl před svou chatrčí, zatímco jeho žena připravovala uvnitř jídlo. Bylo zřejmé, že se též právě vrátil z výpravy.

Ubooga měla mezi Bobolovými manželkami výsadní postavení a jako jediná směla opustit harém. Bez váhání se proto vydala oním směrem.

"Kdo je ta běloška?" zeptala se.

Bojovník byl muž prostého ducha. A pak - nedávno se zpil do němoty a dvě noci nezamhouřil oka, což jeho ostrovtipu nijak nepřidalo. Navíc měl z Uboogy strach, jako ostatně každý ve vesnici. Zvedl ke stařeně krhavé zraky.

"Je to nová velekněžka chrámu Leopardího boha," řekl.

"Jak k ní Bobolo přišel?"

"Vraceli jsme se z bitvy ve vesnici Gato Mgunga. Utrpěli jsme porážku. Cestou do chrámu..." Náhle se zarazil. "Nevím, jak k ní Bobolo přišel."

Ubooga se zašklebila. "Myslela jsem si to," zavrčela. Pak se otočila a počala se belhat zpátky do náčelníkovy chýše. Bojovníkova žena změřila svého druha strohým pohledem.

"Jsi Leopardí muž!" pravila vyčítavě.

"To je lež!" hájil se napadený. "Nic takového jsem neřekl!"

"Ale ano! A řekl jsi Ubooge, že také Bobolo je Leopardí muž! To nebude dobré ani pro něj, ani pro tebe!"

"Ženám, co příliš mluví, by měl být vyříznut jazyk!" opáčil válečník.

"To tys mluvil příliš!" ohradila se žena. "Já jsem neřekla nic. A neřeknu. Myslíš, že chci, aby celá vesnice věděla, že můj manžel je Leopardí muž?!"

Z jejího tónu čísel hněv. Řád Leopardích mužů byl tajným společenstvím. Zahrnoval jen několik osad a kmenů, na něž ti, kdo nebyli členy sekty, pohlíželi s hrůzou a odporem. Zavrhovali její rituály a tomu, komu dokázali, že je Leopardím mužem, hrozilo vyhoštění či dokonce smrt.

Ubooga usedla před chatrč a cosi si pro sebe mumlala. Ostatní ženy z harému dostaly strach, neboť viděly, že se stařena usmívá. A to nikdy nevěstilo nic dobrého.

Sotva se Bobolo vrátil, Ubooga se počala usmívat ještě víc. A tehdy ženy pocítily úlevu - obětí stařenina hněvu se neměly stát ony, nýbrž sám náčelník.

"Kde je bílá žena?" zeptal se Bobolo, stanuv tváří v tvář nejstarší ze svých družek. "Někdo ji snad ublížil?!"

"Tvá kněžka je v pořádku, Leopardí muži!" zasyčela stařena, tak tiše, že ji slyšel jen oslovený.

"Co tím myslíš, proklátá čarodějnice?" vykřikl Bobolo, brunátný hněvem.

"Dlouho jsem měla podezření. Teď to vím."

Bobolo tasil nůž a uchopil ženu za vlasy, aby ji vzápětí přehnul přes koleno.

"Říkalas, že se tě neodvážím zabít!!!" zavrčel.

"Neodvážíš!" odpověděla. "Poslouchej! Řekla jsem to někomu, kdo bude mlčet, dokud mu nepřikáží, aby mluvil, nebo dokud nezemře. Jestli mě zabiješ, celá vesnice se to doví a roztrhá tě na kusy! Teď mě zabij, máš-li odvahu!"

Bobolo jí smýkl na podlahu. Nevěděl, zda Ubooga lže, či mluví pravdu. Mohl se jen domnívat. Neodvážil se ale cokoli udělat. Co když nelhala? Kdyby jeho lidé zjistili, že je Leopardím mužem, opravdu by ho zabili. A sotva by se za něho někdo postavil. Bobolo měl velký strach.

"Kdo ti to řekl?" ptal se. "Ať to byl kdokoli, lhal."

"Dívka je nejvyšší kněžkou v chrámu Leopardího boha," připomněla Ubooga. "Když jsi po prohraném boji odešel z vesnice Gato Mgunga, vrátil ses do chrámu s náčelníkem, o kterém všichni vědí, že je vůdcem Leopardích mužů. A pak jsi unesl bělošku!"

"To je lež! Unesl jsem ji Leopardím mužům! Nejsem jedním z nich!"

"Vrať ji tedy Leopardím mužům, a já vše zamlčím. Nikomu neřeknu, že jsi přítel Gato Mgunga a že jsi s ním bojoval proti jeho nepřátelům, protože pak by každý věděl, že jsi Leopardí muž!"

"To je lež!" opakoval Bobolo, nevěda co říci.

"Ať je to lež, či ne - odvedeš ji?!"

"Dobrá," souhlasil Bobolo. "Za pár dní."

"Dnes!!!" trvala na svém stařena. "Dnes, nebo ji v noci zabiji!"

"Dnes," opakoval Bobolo a měl se k odchodu.

"Kam jdeš?!"

"Pro někoho, kdo ji zavede někam, kde ji Leopardí muži znovu najdou."

"Proč ji rovnou nezabiješ?"

"Kdybych to udělal, Leopardí muži by zabili mě. A také mnoho mých lidí. A ze všeho nejdřív mé manželky..."

"Jdi tedy a pošli s ní někoho," souhlasila stařena. "Ale žádný podvod, ty zplozenče šakalův! Jinak..."

Bobolo dál neposlouchal a vyběhl do vesnice. Měl zlost, ale ještě více se bál. Věděl, že Ubooga nemluví do větru. Zároveň však toužil po bílé dívce. Musí najít způsob, jak ji udržet pro sebe! Ta myšlenka ho provázela celou cestu, když kráčet k chatrči svého kumpána Kapopy, zdejšího šamana.

Našel starého muže, jak rozmlouvá s domorodcem, který po něm chtěl kouzlo, jímž by se zbavil matky jedné ze svých žen. Kapopa požadoval tři kozy - a zaplatit předem. Došlo ke smlouvání, neboť zákazník tvrdil, že jeho tchyně nestojí zaživa ani za jednu kozu, a po smrti nebude stát za víc než za opelichanou slepici. Kapopa byl však neoblomný, a nakonec se muž odporoučel s tím, že si vše ještě promyslí.

Bobolo se svému příteli svěřil bez okolků.

"Kapopa ví, že když jsem se vrátil od řeky, přivedl jsem s sebou bílou ženu," řekl.

Šaman přikývl. "Kdo ve vesnici by to nevěděl?"

"Přivedla mě do nesnázi," pokračoval Bobolo.

"Chceš se jí zbavit?"

"Ne. To si přeje Ubooga."

"Chceš kouzlo, které by zabilo Uboogu?"

"Zaplatil jsem ti již za tři taková kouzla," prohlásil Bobolo, "a Ubooga dosud žije. Nechci další. Tvá kouzla nejsou tak silná jako Ubooga!"

"Co tedy chceš?"

"Řeknu ti to. Protože bílá žena je velekněžkou chrámu Leopardího boha, Ubooga tvrdí, že já musím být Leopardí muž. To je lež. Unesl jsem ji Leopardím mužům. Každý ví, že nejsem jedním z nich."

"Ovšem," přitakal Kapopa.

"Ale Ubooga vyhrožuje, že každému poví, že jsem Leopardí muž, pokud ženu nezabiji nebo neodvedu. Co mám dělat?"

Kapopa chvíli mlčel. Pak zalovil ve vaku, který ležel před ním. Bobolo zneklidněl. Věděl, že kdykoli Kapopa sáhne po některé ze svých kouzelnických pomůcek, nepříjde to levně.

Konečně šaman vyňal malý balíček, zamotaný do kusu špinavé látky. Opatrně jej rozvázal a rozprostřel tkaninu na zem. Bylo tu několik krátkých haluzí a figurka, vyřezaná z kosti. Postavil figurku na výšku čelem k sobě. Pak zatřásl pruty mezi dlaněmi a rozložil je před idol. Pečlivě zkoumal jejich polohu, aby je vzápětí zvedl a znovu rozestavil. I tentokrát je upřeně pozoroval.

Konečně zvedl zrak. "Mám plán," řekl.

"Kolik bude stát?" zeptal se Bobolo. "To chci vědět nejdřív."

"Máš dceru," opáčil šaman.

"Mám jich mnoho," nechápal Bobolo.

"Nechci je všechny."

"Můžeš si vybrat, když mi řekneš, jak to udělat, aby mi zůstala bílá žena a Ubooga o tom nevěděla."

"Je to možné," pokýval hlavou Kapopa. "Ve vesnici malých lidí není kouzelník. Všichni chodí pro kouzla ke Kapopovi. Udělají, co řekne."

"Tomu nerozumím."

"Jejich vesnice není daleko od Bobolovy. Tam odvedeme bílou ženu. Když občas dostanou maso a ryby, ukryjí ji u sebe, dokud Ubooga nezemře. Jednou musí zemřít! Už žila dost dlouho! Bobolo zatím může svou ženu navštěvovat."

"Domluvíš to s malými lidmi?"

"Ano. Půjdu s tebou a bílou ženou a vše zařídím."

"Dobrá," souhlasil Bobolo. "Začneme hned. Až se vrátíme, vybereš si jednu z mých dcer!"

Kapopa zabalil proutky a figurku a vložil je zpátky do vaku. Pak se chopil oštěpu a štítu.

"Přiveď bílou ženu" řekl.

Sobitův návrat

Několik pochodní ozařovalo obřadní síň chrámu Leopardího boha, dějiště nelítostného dramatu. Venku byla hustá tma, takže postavu muže, který se kradl podél břehu řeky, nebylo téměř vidět. Postupoval rychle a tiše mezi kanoemi Leopardích mužů a pouštěl je po proudu. Když byly všechny lodice na vodě, připlížil se k jediné, která tu zůstala, odtáhl ji výš a přirazil s ní u břehu na opačné straně chrámu. Poté se rozběhl k budově a vyšplhal po jednom z pilířů na verandu. V příští chvíli již stál na vzpěře přímo pod střešou a otvorem v ní shlížel dolů. Viděl dost, aby si stačil uvědomit, v jak svízelné situaci se zajatec ocitl. Bylo mu jasné, že za několik okamžiků již může být pozdě.

V sále panovalo zlověstné ticho. Kněžky se zvolna kradly ke své oběti. Věznův konec se blížil. Tarzan se prosmýkl otvorem dovnitř. Přeskočil z trámu na trám, tiše jako kouř, stoupající ze smolnic. Viděl, že kněžky jsou již bílému vězni na dosah. Zdálo se, že nemůže dorazit na pomoc včas. Byl to smělý a šílený plán, který se mu zrodil v hlavě, a jeho úspěch závisel na rozhodnosti a odvaze. Nebude však odsouzen k nezdaru dřív, než se ho vůbec podaří uskutečnit?

Ticho, následující po ryku bubnů a řevu tanečníků, napínalo zajatcovy nervy k prasknutí. Těkal očima ze strany na stranu. Viděl, že rozlícené kněžky jsou čím dál blíže. Vnitřní hlas mu napovídal, že nastává kruté, nemilosrdné rozuzlení celého dramatu. Byl odhodlán nést muka bez hlesu a nedopřát svým trýznitelům radost z pohledu na cizí bolest.

Kněžky byly již téměř u něho, když vtom čísi hlas shůry prořál vražedné ticho.

"Sobito! Sobito!" znělo z trámů. "Jsem Muzimo Oranda, přítel Nyamwegiho. Přišel jsem si pro tebe. A se mnou duch zemřelého."

V téže chvíli seskočil z jednoho ze sloupů polonahý bílý obr s malou opičkou na zádech. Vše proběhlo tak nečekaně, že divoši zůstali jako přimrazení údivem a hrůzou. Sobito se nezmohl na slovo. Roztřásla se mu kolena. Posléze se vzpamatoval a za divokého křiku se rozběhl k bojovníkům, hledaje tu záchranu.

Old Timer, překvapen neméně než černoši, zíral před sebe jako u vytržení. Očekával, že bílý obr počne Sobitu pronásledovat, leč nestalo se tak. Místo toho se obrátil rovnou k němu.

"Připravte se," řekl. "Vyvedu vás z chrámu!" Mluvil mírným hlasem a navíc anglicky. Poté změnil tón i jazyk.

"Chyťte Sobita a přiveďte mi ho!" poručil válečníkům, stojícím pod jevištěm. "Dokud se tak nestane, podržím bílého muže jako rukojmí!"

Než stačili cokoli odpovědět či namítnout, vyrazil k Old Timerovi, rozehnal vyděšené kněze a postavil zajatce na nohy. Nepromluvil přitom jediného slova. Pak se otočil, přeběhl pódium, minul zkoprnělého Imigega a zmizel i s odsouzencem v přilehlém vchodu. Tady se zastavil.

"Kde je bílá dívka?" zeptal se. "Musím ji vzít s sebou."

"Není tady," opáčil Old Timer. "Jeden z náčelníků ji unesl. Myslím, že do své osady."

"Tudy!" zavelel Tarzan a vkročil do dveří po levici. V příští chvíli již byli na verandě, odkud se po jednom ze sloupů spustili na zem. Bílý obr pak zamířil k řece. U břehu ukázal na opuštěnou kanoi.

"Vezměte si tuhle," pravil. "Je to jediná, co tu zůstala. Nemohou vás pronásledovat. Až dorazíte k velké řece, budete mít takový náskok, že vás už nedohoní."

"Vy nepůjdete se mnou?"

"Ne," odpověděl Tarzan, suna plavidlo do proudu. "Víte, jak se jmenuje náčelník, který unesl dívku?"

"Bobolo."

Tarzan odrazil loď od břehu.

"Nevím, jak vám poděkovat, příteli," řekl Old Timer. "Angličtina k tomu snad ani nemá dosti slov!"

Neznámý neodpověděl. O chvíli později již Old Timerova lodice vklouzla do proudu a vydala se temnotou. Old Timer se chopil pádla a notně zabral, aby byl odtud co nejdříve. Doufal, že nikdy více nespátí tuto zátoku smrti a děsu.

Když kanoé zmizela ve tmě, Tarzan se vrátil k chrámu. Znovu vyšplhal po pilíři na verandu a zamířil na konec svatyně. Zpředu bylo slyšet křik. Syn divočiny se usmál, jakmile zjistil, co jeho příčinou. Doraziv ke vchodu za pódium, viděl, jak k němu bojovníci vlekou vřeštícího Sobitu. Postavil se na výstupek vedle Leopardího boha. Oči všech byly upřeny na něho. Smělost, s jakou vstoupil na posvátná místa, i to, jak snadno odvedl vězně, na divochy hluboce zapůsobily. A jestliže před ním prchal sám Sobito, pak nemůže jít o normálního smrtelníka!

"Svažte mu ruce a nohy!" nařídil Tarzan. "A odevzdejte mi ho. Duch Nyamwegiho se dívá a čeká! Pospěšte si!"

Bojovníci šamana spoutali, naložili si ho na ramena a odnesli k zadnímu vchodu.

"Nechte Sobita tady!" vyzval je Tarzan.

"Kde je bílý zajatec?" zeptal se nejodvážnější z bojovníků.

"Najdete ho v poslední komnatě na konci chrámu," odpověděl pán džungle. Pak si přehodil kouzelníka přes rameno a zamířil k místnosti, přes níž dovedl Old Timera na svobodu. A zatímco bojovníci hledali vězně, odnášel Sobita do pralesa. Ještě dlouho doléhaly do chrámu Leopardího boha výkřiky a prosby kouzelníka z Tumbaie, až posléze zanikly kdesi v dáli.

Bojovníci se vrátili do obřadního sálu, aby oznámili, že zajatec v chrámu není.

"Byli jsme podvedeni!!!" volal Imigeg. "To Orandův Muzimo vězně unesl!"

"Možná utekl, když Muzimo odnášel Sobita," napadlo Gato Mgunga.

"Prohledejte ostrov!" zvolal jeden z náčelníků.

"Kanoé!!!" přidál se další.

Všichni vyběhli k řece a záhy si uvědomili hroznou skutečnost - na ostrově nezůstala ani jediná loď! Situace divochů

byla ještě horší, než se zprvu zdálo! Jejich vesnice lehla popelem a ti, kdo s nimi neodešli do chrámu, byli buď mrtví, nebo zmizeli v džungli. Pralesem odtud nevedla žádná cesta. A i kdyby - pověřivost by jim nedovolovala do močálů vstoupit. Bažiny i řeka byly navíc plné krokodýlů. Zásoby jídla v chrámu stačily sotva na pár dní. Pro kanibaly věru chmurné vyhlídky! A zejména ti slabší z nich si počali uvědomovat závažnost tohoto faktu...

Orandovi bojovníci seděli kolem ohnišť ve svém táboře na kraji maniokového pole u vesnice Gato Mgunga. Byli sytí a spokojeni. Zítra se konečně vydají na cestu k domovu! Vzpomínali na své velké vítězství. Znovu a znovu přetřásali jeden po druhém své chrabré skutky, které se stávaly čím dál udatnějšími. Pobili dobré dvě tisícovky nepřátel! A jakých nepřátel!

Náhle byli vyrušeni příchodem bílého obra. Jako by ho přinesl vítr. Jednou byl tu, podruhé tam. Tentokrát nesl na zádech člověka.

"Tarzan z rodu Opů!" vykřikl jeden z domorodců.

"Muzimo!" zvolal druhý.

"Co jsi nám přinesl?" zeptal se Orando.

Tarzan shodil bezvládné tělo na zem. "Přinesl jsem vám zpátky vašeho kouzelníka," odpověděl. "Je to zároveň kněz chrámu Leopardího boha."

"To je lež!!!" zaskřípal Sobito.

"Podívejte se na jeho leopardí kůži!" upozornil jeden z bojovníků.

"A drápy Leopardích mužů!" dodal druhý.

"Ne, Sobito nemůže být Leopardí muž!" bránil šamana třetí.

"Našel jsem ho v jejich chrámu," řekl Tarzan. "Myslel jsem, že budete rádi, až bude zpátky, aby připravil kouzlo, které vás ochrání před Leopardími muži."

"Zabijte ho!!!" ozvalo se z řad bojovníků.

"Zabijte Sobitu!" přidali se ostatní.

Rozlícení muži se seběhli kolem.

"Počkejte!" zadržel je Orando. "Bude lépe vzít Sobitu zpátky do Tumbaie. Je mnoho těch, co by ho rádi viděli mrtvého. Mezitím bude mít dost času přemýšlet o tom, kolik zla napáchal. Musí trpět tak, jak nechal trpět ostatní.

Myslím, že rodiče Nyamwegiho ho s radostí uvidí umírat!"

"Zabijte mě hned," prosil Sobito. "Nechci zpátky do Tumbaie!"

"Tarzan ho zajał," řekl kdosi. "Ať tedy rozhodne, co s ním."

"Naložte s ním, jak uznáte za vhodné," odpověděl syn divočiny. "Není to můj kouzelník. Mám jinou práci. Odcházím. Vzpomínejte na Tarzana z rodu Opů, pokud ho už neuvídíte. A k bílým lidem se chovejte přátelsky. Tarzan je váš přítel a vy jeho."

Stejně tiše, jak se objevil, zmizel. A s ním i malý Nkima, kterého bojovníci ze země Watenga znali jako ducha Nyamwegiho.

Malí lidé

Bobolo a Kapopa vlekli Kali Bwanu křivolakými stezkami od řeky, jež byla jedinou spojnici s ostatním světem, dál do pralesa, kde se potulují šelmy a žijí malí lidé. Nebyly tu mýtiny ani otevřené pláně, ba ani domorodé vesnice.

Cesty byly úzké a špatně značené. Malí lidé totiž nemusí pročesávat prales do stejné výšky jako ostatní!

Kapopa šel napřed, neboť znal malé lidi lépe než Bobolo. Oba však věděli, že se rádi skrývají v porostu a střelí po kolemjdoucích otrávené šípy. Kapopu poznají a nechají je projít. Za kouzelníkem kráčela Kali Bwana. Kolem krku měla uvázanou smyčku. Vedle ní šel Bobolo, svíraje v ruce konec provazu.

Dívka neměla nejmenší tušení, co oba muži zamýšlejí. Kráčela odevzdaně a tvářila se netečně. Neměla žádnou naději a jen litovala, že nemůže sama ukončit své trápení. Viděla, že Kapopa má za pasem dýku. Myslela na řeku a krokodýly. Cítila se hůře než kdy předtím. Snad k tomu přispěl tísnivý strach z neznáma. Připadala si jako zvíře, které odvádějí na porážku. Ta představa jí brala dech. Věděla, že Bobolo je kanibal. Možná ji odvádějí do pralesa, aby ji zabili a snědli! Jak to, že ji něco podobného dosud nenapadlo? Ale to znamená smrt! Smrt! Bylo to kruté, ale nyní si nepřála nic jiného. Jak dlouho se prodírali spleť stezek, nevěděla. Náhle, uprostřed nekonečných strání, je zastavil čísi hlas.

"Co chcete v zemi Rebegově?" zeptal se.

"Jsem Kapopa, kouzelník," odpověděl šaman. "A se mnou je Bobolo, náčelník, a jeho žena. Jdeme navštívit Rebegu."

"Znám tě, Kapopo," opáčil hlas. V příští chvíli vyšel z houštiny zakrslý bojovník. Byl vysoký asi čtyři stopy a téměř celý nahý, s výjimkou náhrdelníku a několika kovových náramků a pásků kolem zápěstí. Jeho malá přivřená očka neměla nijak přívětivý pohled. Sotva spatřil dívku, neskrýval překvapení. Vyzval příchod, aby ho následovali, udržuje jejich směr. Vzápětí nato se objevili další dva válečníci. A tak byli Kapopa, Bobolo a bílá dívka dovedeni do vesnice náčelníka Rebegy.

Byla to nuzná osada z nízkých chatrčí s oválnými vchody necelé tři stopy nad zemí. Dohromady tvořily půlkruh, v jehož středu stál příbytek náčelníkův. Celá vesnice byla obehnaná ohradou z kůlů, seřiznutých do špice. Na konci přecházela v branku, kudy se vcházelo dovnitř a vycházelo ven.

Rebega byl starý, vrásčitý muž. Seděl v podřepu před vchodem do svého příbytku, obklopen ženami a dětmi. Když hosté dorazili až k němu, tvářil se, že je nepoznává. Z jeho malých oček číselly zášť a opovržení. Vypadal vskutku odpudivě.

Kapopa s Bobolem jej pozdravili, ale náčelník jen přikývl a cosi zabručel. Na dívku se tvářil odměřeně a nepřátelsky. Když Kali Bwana viděla, jak se kolem houfují malí bojovníci, vybíhající z chýší, nabyla dojmu, že Kapopa a Bobolo

padli do léčky, z níž nebude snadné uniknout. Ta myšlenka ji však nikterak netrápila - nic nemůže být horší než osud, který pro ni zvolil Bobolo. Dosud nikdy neviděla pygmeje. Nebýt únavy, jistě by jim věnovala větší pozornost. Ženy byly ještě menší než muži - jen několik z nich dosahovalo výšky přes tři stopy. Děti pak byly neuvěřitelně vyzábělé. Chodily v cárech a vyhlížely velmi zanedbaně, jako ostatně všichni přítomní.

Chvilí bylo ticho, až konečně Kapopa promluvil.

"Znáš nás, Rebego," řekl. "Jsem Kapopa, kouzelník, a tohle je Bobolo, náčelník."

Kmet přikývl. "Co tu chcete?" zeptal se.

"Jsme Rebegovi přátelé," pokračoval Kapopa.

"Máte prázdné ruce," upozornil pygmejec. "Nevidím žádné dary pro Rebegu."

"Dostaneš je, uděláš-li, oč tě požádáme," slíbil Bobolo.

"Co chcete, aby Rebega udělal?"

"Bobolo přivedl svou bílou ženu," vysvětlil Kapopa. "Ukryj ji u sebe. Nikomu neříkej, že je tady."

"Jaké budou dary?"

"Maso, pisang a ryby. Každý měsíc bude všeho dost pro celou vesnici."

"To nestačí," zavrčel Rebega. "Nechceme v naší vesnici bílou ženu. Máme dost starostí s vlastními ženami."

Kapopa se nahnul k náčelníkovi blíž a cosi mu pošeptal do ucha. Náčelník nezměnil nepřátelský výraz, jen se od té chvíle zdál neklidný a vyděšený. Možná že mu Kapopa pohrozil demony, nevyhoví-li jejich prosbě. Stařec nakonec kapituloval.

"Pošlete jídlo ihned," řekl. "Nemáme dost pro sebe, a tato žena spotřebuje tolik co dva z nás."

"Pošleme ho zítra," slíbil Bobolo. "Přinesu ho sám a zůstanu tu přes noc. Teď se musím vrátit do své vesnice."

Připozdívá se, a není dobré být za noci venku. Leopardí muži jsou všude."

"Ano," potvrdil Rebega. "Leopardí muži jsou všude. Jestli přinesete dost jídla, schovám tu bílou ženu. Jestli ne, pošlu ji zpátky za vámi."

"Nedělej to!" zvolal Bobolo. "Jídlo bude!"

Jakmile se Kapopa a Bobolo vzdálili, dívka se ulevilo. Během hovoru ji všichni okázale přehlíželi. Bylo jí jasné, že černoši jsou stejní jako běloši. Jejich chování závisí na tom, jakou mají moc, a nemá pranic společného s rozumem či láskou k bližnímu.

Když oba hosté zmizeli v pralese, Rebega zavolal na jednu z žen, která stála mezi zvědavci.

"Uveď bílou ženu do své chýše," poručil. "A dohlédni, ať se jí nic nestane. Nikdo cizí k ní nesmí. Domluvil jsem."

"Čím ji nakrmím?" zeptala se žena. "Mého muže zabil na lovu buvol a já nemám ani dost pro sebe."

"Nech ji tedy o hladu, dokud Bobolo nepřinese jídlo, jak slíbil. Odveď ji!"

Žena vzala Kali Bwanu za ruku a vedla ji k sešlé chatrči na samém konci vesnice. Zdálo se, že je to snad nejubožejší stavení v celé osadě. Všude kolem byla špína a nepořádek. Vnitřek chatrče byl tmavý a bez oken. Za dívkou a její strážkyní se do dveří vtěsnilo ještě několik dalších žen. Vzrušeně rozkládaly a lapaly po zajatkyni rukama, snažíce se strhnout z ní ozdoby. Trochu jim rozuměla, neboť byla mezi domorodci již dost dlouho, aby pochytala spoustu slov. A pak - pygmejové mluvili podobnou řečí jako Bobolovi soukmenovci.

Jedna z žen dotykem zjistila, že dívčina pleť je jemná a měkká. Při pomýšlení, jak by asi chutnalo její maso, se dala do smíchu, obnažujíc dvě řady ostrých, žlutých zubů.

"Jestli jí Bobolo nepřinese jídlo, zhubne," poznamenala Wlala, dívčina dozorkyně.

"Pak ji musíme sníst brzy - dřív než zhubne příliš," usoudila jiná. "Naši muži loví, ale masa přinášejí málo. Říkají, že zvířata odešla. A my maso potřebujeme!"

Ženy se rozhodly setrvat v chýši do chvíle, kdy bude třeba vrátit se domů a připravit mužům večeři.

Pocitující únavu z namáhavého pochodu i duševního vypětí, a také nevolnost ze zápachu, jenž se linul chatrčí, dívka ulehla na podlahu, aby se prospala. Ženy ji však počaly popichovat holemi, počínající si velmi nevybíravě. Když odešly, pokusila se uložit ke spánku podruhé, leč ta, již byla svěřena, ji znovu udeřila.

"Nemůžeš spát, pokud já pracuji, bílá ženo!" vykřikla. "Hybaj do práce!"

Vtiskla dívce do ruky kamennou těrku a ukázala na mohutný oblý balvan v rohu místnosti. V jeho dutině bylo několik hrstí zrní. Kali Bwana nerozuměla všemu, co žena říká, ale pochopila, že má zrna rozdrtit. Ač unavena, pustila se do práce, zatímco Wlala připravovala na ohništi před chatrčí večeři.

Když byla hotova, počala hltavě jíst, aniž by dala jediné sousto dívce. Pak se vrátila do chýše.

"Mám hlad," řekla Kali Bwana. "Nedáš mi najíst?"

Wlalu popadl hněv. "Dát ti najíst?!" zvolala. "Nemám dost sama pro sebe! Jsi Bobolova žena. Ať ti přinese jídlo on!"

"Nejsem jeho žena," opáčila dívka. "Jsem jeho zajatkyně. Kdyby mi přátelé věděli, jak se mnou zacházejí, všechny by vás potrestali!"

Wlala se dala do smíchu. "Nikdy se to nedovědí," pravila. "Nikdo nepříjde do země Betetů. V životě jsem viděla jen dva bělochy. Oba jsme snědli. Nikdo nepřišel a nikdo nás nepotrestal. A nikdo nás nepotrestá, když sníme tebe. Proč si tě Bobolo nenechal ve své vesnici? Vyhnaly tě jeho ženy?"

"Myslím, že ano."

"Nikdy tě nevezme zpátky. Cesta z Bobolovy do Rebegovy vesnice je dlouhá. Bobolo nebude chodit tak daleko, aby tě viděl, když má ve své vesnici spoustu manželek. Nechá tě nám!" A Wlala si mlsně olízla rty.

Dívka seděla sklíčena před nádobou se zrním. Byla velmi unavena. Ruce jí klesly podél těla.

"Dělej!" vykřikla Wlala a udeřila ji holí. Dívka slyšela její monotónní hlas jako v polospánku. "A hled', ať je obilí dobře rozemleto!"

Na ta slova vyšla z chatrče, aby si popovídala s ostatními ženami.

Ledva se tak stalo, dívka přestala s prací. Byla tak vyčerpaná, že neudržela třenku. Navíc cítila silný hlad. Pohlédla ze dveří chýše a viděla, že nablízku nikdo není. Vyňala z nádoby kus syrového masa a lačně jej spolýkala. Neodvážila se sníst víc, neboť Wlala by to jistě poznala, ale i málo bylo lepší než nic.

Když se Wlala vrátila, Kali Bwana již spala, opřena o hmoždír. Žena jí uštědřila kopanec, aby ji probudila, ale protože již byla tma, nakonec sama ulehla, dovolujíc zajatkyňi konečně alespoň chvíli nerušeného spánku.

Bobolo se příštího rána nevrátil, a nepřišel ani během dalších dvou dnů. A také neposlal žádné jídlo. Pygmejové byli velmi rozezlení. Všichni už mysleli na slavnost. Nejvíce se hněvala Wlala - snad proto, že měla největší hlad. Navíc podezírala dívku, že ukradla maso. Vyčínila ji, nešetříc ranami. Ale náhle se stalo něco neuvěřitelného. Dívka vyskočila na nohy, uchopila pygmejku, vytrhla jí hůl a sama jí uštědřila notný výprask. Od onoho okamžiku se Wlala již nikdy nepokusila zajatkyňi trestat. Získala vůči ní cosi jako respekt, nicméně o to víc brojila proti nenáviděné cizince mezi ostatními vesničany.

Před Rebegovou chatrčí se shromáždil zástup bojovníků a žen. Byli rozladěni a hladoví.

"Bobolo neposlal jídlo!" vykřikl jeden, opakuje, co před ním vykřiklo již nejméně sto jiných.

"Proč chtít maso, banány nebo ryby, když tu máme jídla dost pro všechny?" dodal další řečník a ukázal k Wlalině chatrči.

"Bobolo přivede bojovníky a pobije nás, jestli ublížíme bílé ženě," upozornil třetí.

"Kapopa nás očaruje a všichni zemřeme!"

"Řekl, že přinese jídlo druhý den!"

"Už jsou to tři dny a ještě se nevrátil!"

"Maso bílé ženy je teď dobré," vmísila se Wlala. "Ujíдалa z mého, ale zadržela jsem ji. Odneseš jídlo z chatrče a schovala. Když ale brzy nedostane najíst, její maso nebude tak dobré jako teď. Sněžme ji!"

"A co Kapopa a Bobolo?" namítl Rebega.

"Nemusíme jim říkat, že jsme zajatkyňi snědli," trvala na svém Wlala.

"Budou si to myslet," oponoval Rebega.

"Řekneme, že přišli Leopardi muži a odvedli ji," navrhl malý bojovník s krysím obličejem. "A když nám nebudou věřit, můžeme odtud odejít. Není tu dobré místo pro lov. Můžeme jít jinam a lovit tam."

Dlouho byl Rebegův strach silnější než přirozená touha po lidském masu. Nakonec však rozhodl, že jestli Bobolo nepřinese jídlo do setmění, uspořádají v noci hostinu.

Ve Wlalině chatrči slyšela Kali Bwana radostné výkřiky. Myslela, že Bobolo konečně dorazil. Doufala, že i ona dostane najíst. Byla zesláblá hladem. Když přišla Wlala, zeptala se jí, zda náčelník splnil svůj slib.

"Bobolo žádné maso neposlal, ale dnes v noci se najíme," odpověděla žena a vycenila zuby v divokém úsměvu.

"Najíme se dosyta. Nebude to ani ovoce, ani ryby." Přistoupila k dívce a zlehka ji ohmatala konečky prstů.

"Najíme se!" opakovala.

Dívka něco tušila, leč naštěstí byla příliš otupělá, aby o tom dokázala přemýšlet. Ona představa pro ni již nebyla tak hrozná jako před několika málo týdny. A pak - smrt nyní pokládala za vysvobození.

Jídlo od Bobola nepřicházelo. V noci se Betetové shromáždili před Rebegovou chatrčí. Ženy přinesly nádoby a rozdělaly ohně. Muži se dali do divokého tance, který však netrval dlouho, neboť byli oslabeni dlouhým půstem. Nakonec jich několik vtrhlo do Wlalinu příbytku a vyvleklo Kali Bwanu ven. Přeli se o to, kdo dívku zabije. Rebega se bál Kapopova hněvu. Z Bobola strach neměl. Bobolo nemohl víc, než je pronásledovat se svými bojovníky, Kapopa však obcoval s duchy a démony. Nakonec bylo rozhodnuto, že exekuci provede některá z žen. Wlala, majíc dosud na paměti dívčinu vzpouru, slíbila, že se celé věci ujme sama.

"Svažte jí ruce a nohy," požádala. "A já s ní skončuji!"

Kali Bwana pochopila. Když se ji bojovníci chystali spoutat, zkrřížila ruce, aby jim usnadnila práci. Strhli ji na zem a omotali provazy. Zavřela oči a počala se modlit. Za ty, které v daleké zemi opustila, a za muže jménem Jerry.

Stopa

Oné noci, kdy Tarzan odnesl Sobito do tábora Utengů, oslavovali domorodci své vítězství kvasem, uloupeným ve vesnici Gato Mgunga. Radovali se dlouho do noci a neskončili dřív, dokud nebyl poslední džbán prázdný. Spali tvrdě a důkladně. Dokonce i strážé klímaly, neboť přemíra lihoviny jim řádně pocuchala poloprázdné žaludky.

Zatímco bojovníci odpočívali, Sobito nelenil. Trhal a škubal provazy, které mu poutaly zápěstí. Měl jen strach, aby nevzbudil něčí pozornost. Cítil, jak pouta povolují. Po celém těle se mu rozlil studený pot. Jeho krůpěje orosily vystouplé čelo. Sotva popadal dech, neboť pracoval s velkým úsilím. Zvolna vysunoval paži ze smyčky. Konečně ruka vyklouzla. Byl volný!

Chvilí ležel mlčky, jako by sbíral síly. Rozhlížel se táborem. Nikdo ho nesledoval. Jen těžký dech podroušených spáčů rušil noční klid. Sobito uvolnil pouta na nohou, pak se pomalu a tiše zvedl a příkrčen zamířil k řece. Za okamžik jej pohltila temnota. Utengové spali, ničeho netušíce.

Na břehu našel kanoe, které vítězové ukořistili ve vesnici lidojedů. S námahou odrazil jednu z nich na hladinu. Byl spokojen, neboť v ní zůstalo pádlo. Skočil do lodice a nechal ji unášet proudem. Měl pocit, že vyvázl ze spárů smrti doslova zázrakem. Dávno zosnoval plán. Měl na to dostatek času, když bojoval s pouty. Věděl, že není bezpečné vracet se do chrámu Leopardiho boha. Dole po proudu však ležela vesnice jeho přítele Bobola, který se po únosu bílé kněžky stal pro Leopardi muže stejně nežádoucím jako on. Pojede tedy tam! Co bude dál, zůstávalo ve hvězdách.

V téže době mířil k Bobolově osadě jiný osamělý plavec. Byl to Old Timer. Také on se rozhodl navštívit starého přítele. Leč cíl jeho návštěvy nebyl přátelský. Nebyl to Bobolo, nýbrž bílá dívka, kdo hnal bývalého desperáta do tohoto dobrodružství. Cosi silnějšího než rozum mu našeptávalo, že ji musí zachránit. Věděl, že má-li přijít pomoc, musí se tak

stát okamžitě. Jak to udělat, nevěděl. Vše bude záviset na tom, co zjistí a co jej napadne.

Zabíraje jemně pádly, myslel na dívku. Vzpomněl si, jak ji uviděl poprvé v jejím táboře. Měla šaty od krve a špíny, ale zároveň půvabnou tvář a dlouhé zlaté vlasy, splývající ve vlnách do čela a kolem ramen. A pak ji spatřil v chrámu Leopardiho boha, oděnou jako barbarku, krásnější než kdy předtím. Toužil s ní mluvit a být jí nablízku. Dávno zapomněl na tu, která byla před ní a která z něho svou nečitelností a svým sobectvím učinila tuláka a vyvržence společnosti. Její obraz, vyvolávající v něm po celé dva dlouhé roky neblahé vzpomínky, se náhle rozplynul. Když na ni myslel teď, usmíval se. A místo aby ji proklínal, jak tomu dříve nezdědka bývalo, v duchu ji děkoval, že ho zavedla až sem a umožnila mu potkat onu překrásnou bytost, jež nyní naplňovala jeho sny.

Old Timer dobře znal tenhle úsek řeky. Věděl, kde leží Bobolova vesnice. Přiblížit se k ní za dne by bylo holou sebevraždou, neboť Bobolo by se jistě rád zbavil nepohodlného svědka. Od chvíle, kdy vyšlo slunce, plul proto v silnějším proudu, drže se levého břehu. Těsně před vesnicí vytáhl plavidlo na pevnou zem. Nevěděl, bude-li je ještě potřebovat, pro jistotu je však uvázal ke stromu a sám pak vyšplhal do listnatého úkrytu v jeho koruně.

Měl v úmyslu projít pralesem k vesnici. Doufal, že nalezne nějaké místo, odkud se bude moci dostat nepozorovaně dovnitř. V každém případě bude třeba vyčkat do tmy. Teprve pak se vplíží do osady a najde dívku, zatímco domorodci budou spát. Byl to odvážný plán - ale jde-li o ženu, jsou muži schopni plánů ještě odvážnějších.

Právě když se chystal slézt ze stromu a vydat se na cestu, spatřil kanoi, která se sem blížila zpoza houštiny. Seděl v ní jediný domorodec. Obávaje se, že sebemenším pohybem by mohl vzbudit pozornost, zůstal v koruně bez hnutí.

Konečně poznal toho, kdo plavidlo řídil - kněze chrámu Leopardiho boha, jehož vydání požadoval tajemný cizinec.

Ano, byl to Sobito! Jak se sem ale dostal? Co to mělo znamenat? Old Timer byl přesvědčen, že bílý obr, který ho zachránil, by kněze stěží pustil na svobodu. Byla to záhada. Její rozřešení bylo nad Old Timerovy síly. Ale vždyť se ho vlastně netýkala. A tak pustil Sobitu z hlavy, sotva mu zmizel z dohledu za nejbližší zátočinou.

Postupuje zvolna džunglí, konečně dorazil k Bobolově osadě. Tady vyšplhal na strom u stezky, odkud viděl vše a sám zůstal neviděn. Nijak ho nepřekvapilo, že mezi domorodci dívka není - jistě ji uvěznil do některé z chatrčí poblíž náčelníkova příbytku. Nezbyvalo než vyčkat, až se úplně setmí. Čekat a doufat!

Dva dny pochodu odtud na protějším břehu byl jeho tábor. Zprvu zvažoval vrátit se tam a vzít na pomoc svého přítele, ale pak si uvědomil, že by tím ztratil další čtyři dny. Nevěděl, co se s Kidem stalo. Neměl dosud čas o tom přemýšlet.

Doufal jen, že na cestě za slonovinou byl úspěšnější než on sám.

Strom, kam se uchýlil, stál na okraji mýtiny. Nedaleko odtud pracovaly ženy, okopávající půdu zašpičatělými holemi.

Štěbetaly přitom jako smečka malých opiček. Old Timer viděl několik mužů, jak prohlíží pasti a oka. Vše působilo klidným a mírumilovným dojmem.

Old Timer řadu domorodců poznal, neboť tu nebyl poprvé. Ačkoli vesničané byli přátelští, neodvažoval se vkročit do osady otevřeně. Vždyť Bobolo ví, že jeho styk s Leopardími muži již není tajemstvím. Sotva by nechal hosta naživu! Co kdyby promluvil?

Old Timer navštívil vesnici již mnohokrát, dnes však pro něho měla zcela jinou tvář. Předtím to byla domorodá osada jako každá jiná, teď se stala vězením jeho vyvolené. Jak by asi uvažoval, kdyby znal pravdu a věděl, že dívka, o které si myslel, že je nablízku, se nachází daleko odtud v chatrči pygmejky Wlaly z kmene Betetů a drtí v hmoždíři obilí za přísného dohledu své věznitelky, polomrtvá hladu?

V Bobolově vesnici zavládlo vzrušení. Přišel Sobito! Náčelník neměl tušení, co se knězi z chrámu Leopardiho boha přihodilo. Nevěděl, že byl v očích řadu zneuctěn. A šaman neměl v úmyslu o tom kohokoli informovat. Sám nevěděl, co bude dál. Do Tumbaie se vrátit nemohl - někde ale žít musel. A jestli nepotřeboval přítele, pak alespoň spojence. A právě jím se mohl stát Bobolo. Věděl, že náčelník unesl bílou zajatkyňu, a doufal, že by z toho mohl vytěžit. Ani slovem se však o ní nezmínil. Věřil, že je ve vesnici a že ji brzy uvidí. Mluvil s Bobolem o spoustě věcí - bílá dívka a Leopardí muži však zůstali opomenuti. Sobito čekal na příhodnou chvíli.

Bobolo byl neklidný. Chtěl odnést Rebegovi maso a ryby a navštívit bílou ženu. Sobito mu křížil jeho plány. Proto přemýšlel, jak se nezvaného hosta zbavit. Napadl ho jed. Báł se však, aby neupadl ještě více v nemilost Leopardích mužů a jejich boha.

Den se nekonečně vlekl. Bobolo dosud nezjistil, proč Sobito vlastně přišel. A kouzelník se marně rozhlížel po bílé dívce.

Old Timer zatím seděl na stromě a obhlížel osadu. Měl hlad a žízeň, ale neodvážil se opustit úkryt, aby mu zatím neuniklo něco důležitého. Bobola i Sobita viděl několikrát. Neustále spolu o něčem hovořili. Možná že se baví o dívce! Přál si, aby už byla noc. Potřeboval protáhnout ztuhlé údy. Potřeboval se napít. Žízeň ho trápila víc než hlad. Ale i kdyby chtěl slézt a dojít k vodě, nemohl. Nedaleko pracovaly ženy na poli.

Dvě z nich byly jen pár kroků odtud. Zastavily se, aby si odpočinuly ve stínu košaté koruny, a zapředly živý rozhovor. Old Timer vyslechl spoustu lechtivých historek o mužích z vesnice. Dozvěděl se, že jistou nepozornou dámou natchytal její manžel ve velmi trapné situaci, že některé kouzelné lektvary jsou účinnější, když se smíchají s ukousanými nehty, že syn jiné dámy má v břiše démona, který mu působí bolesti, jakmile se přejí. Tyto věci ho nijak zvláště nezajímaly, sotva však jedna z žen počala druhé klást podivné otázky, zbystril pozornost.

"Co asi udělal Bobolo se svou bílou ženou?" ptala se.

"Řekl Ubooze, že ji poslal zpátky k Leopardím mužům," odpověděla druhá žena.

"Bobolo je lhář," mínila první. "Nikdy nemluví pravdu."

"Vím, co s ní udělal," ztlumila hlas druhá. "Slyšela jsem Kapopu, jak o tom vypráví své ženě."

"Co říkal?"

"Že ji odvedli do vesnice malých lidí."

"Ti ji snědí."

"Ne. Bobolo slíbil, že jim každý měsíc přinese jídlo, nechají-li ji u sebe."

"Nechtěla bych být ve vesnici malých lidí, i kdyby za mě slíbili cokoli. Jedí lidské maso. Mají pořád hlad a jsou to lháři."

Po chvíli se obě ženy vrátily za prací na pole. Old Timer víc neslyšel. Ale to, co vyslechl, zcela změnilo jeho plány.

Sobolova vesnice ho rázem přestala zajímat. Znovu nebyla víc než domorodou osadou jako každá jiná.

Lvi útočí

Když Tarzan opustil tábor Utengů, vypůjčil si jednu z kanoí, ukořistěných Leopardím mužům, a přeplul na druhý břeh.

Jeho cílem byla Bobolova vesnice. Chtěl se náčelníka vyptat na bílou ženu. Osobně jej nezajímala, jen cítil sounáležitost s člověkem stejné barvy pleti. Byla bílá a on byl také bílý. V životě na tuhle skutečnost často zapomínal, neboť se především cítil jako divoká šelma z džungle. Tentokrát tomu bylo jinak.

Poslední dny a noci jej stály spoustu námahy. Cítil se unaven. Také malý Nkima byl unaven. Sotva vyskočili z lodice, našli pohodlné místo ve větvích nejbližšího stromu, aby si odpočinuli.

Slunce stálo vysoko na obloze, když se Tarzan probudil. Nkima, schoulen vedle něho, ještě spal. Syn divočiny ho uchopil za zátylek a škulil jím, aby se probral.

"Mám hlad," řekl. "Pojďme najít něco k jídlu."

"V lese je jídla dost," zavrčel Nkima. "Klidně můžeme ještě chvíli spát."

"Nechci ani ořechy, ani ovoce," namítl syn divočiny. "Chci maso. Nkima tu může zůstat a spát, ale Tarzan půjde na lov."

"Půjdu s tebou," zapištěl malý opičák. "Je tu cítit Sheeta, leopard. Bojím se zůstat sám. Také Sheeta je na lovu. A chce ulovit Nkimu."

Na rtech pána džungle pohlávil sotva znatelný úsměv.

"Pojďme tedy," řekl. "Zatímco Tarzan bude lovit, může Nkima vybrat ptačí hnízdo."

Lov nebyl příliš úspěšný. Ačkoli se syn divočiny pustil hluboko do pralesa, jeho citlivé nozdry dosud nezachytily pach zvířete, které by si přál ulovit. Cítil jen pronikavé výpary Sheety, leoparda, po jeho mase však netoužil. Nebyl-li dohnán hladem k tomu, aby vzal zavděk čímkoli, vždy dával přednost masu býložravců.

U vědomí toho, že bohatší loviště bude dál od řeky, kam nechodí lidé, ubíral se stále hlouběji do džungle. Neznal tyhle končiny. Nelíbilo se mu tady. Bylo tu málo zvířet.

Takto uvažuje, ucítil náhle pach Wappi, antilopy. Nebyl nijak silný, ale Tarzanovi to stačilo. Okamžitě vyrazil po stopě.

Výpary zvířete byly stále pronikavější. Po chvíli se k nim přidal pach Pacco, zebry, a Numy, lva.

Velký i malý lovec šli neomylně za kořistí. Její pach sílil, stejně jako hlas prázdného žaludku. Tarzan věděl, že kdesi vpředu není jedna antilopa, ale celé stádo. Konečně našel bohaté loviště!

Les náhle končil. Před oběma poutníky se otevřela zelená pláň, tu a tam porostlá stromy. Na obzoru za ní se modraly vysoké hory. Mýtina byla plná svěžího pažit. Asi míli odtud se páslo stádo antilop a s nimi i několik zebí. Syn divočiny sotva slyšitelně zavrčel - jako šelma, která právě zahlédla kořist. K jeho citlivým nozdram dolehl pronikavý pach Numy, krále zvířat. Kdesi ve vysoké trávě jsou lvi! Tarzan doufal, že mají plné žaludky a právě odpočívají. Vždyť tato místa jsou pro šelmy tím nejlepším lovištěm! Nebude-li si všimnout on jich, nebudou si všimnout oni jeho. Dopřít se k antilopě nepozorován bylo pro pána džungle hrozbou. Nemusel ji vidět - jeho čich ho vedl neomylně.

Nejprve obhlédl terén - řadu stromů a skalnatý výběžek, vypínající se z porostu. Možná právě v jeho stínu si hoví Numa a jeho smečka. Zavolal na Nkimu, ale tomu se nikam nechtělo.

"Numa je tady," pištěl opičák, "se svými bratry a sestrami. Číhají na Nkimu! Nkima se bojí!"

"Zůstaň tedy, kde jsi," svolil Tarzan. "Až něco ulovím, vrátím se."

"Nkima se bojí zůstat sám."

Tarzan pohlávil hlavou. "Nkima je velký zbabělec," řekl. "Ať si dělá, co chce. Tarzan jde na lov."

Tiše se vplížil do vysoké trávy, zatímco malý opičák se dál krčil na stromě, zvoliv menší zlo. Viděl, jak jeho pán kráčí planinou plnou lvů. Ač bylo horko, třásl se, jako by jím lomcovala zima.

Tarzan odbočil, aby se vyhnul skalisku. Ale i tam, kde byl, cítil pronikavý pach Numy - pronikavější než výpary antilop. Neměl obavy. Strach neznal. Byl teď asi v půli cesty ke kořisti, která se klidně popásala, ničeho netušíc.

Náhle se odkudsi z levé strany ozvalo zlověstné zavrčení lva. Byla to výstraha, předcházející útoku. Tarzan to dobře věděl. Neměl v úmyslu se s Numou střetnout. Jediné, oč mu šlo, bylo ulovit antilopu a odejít. Uhnul tedy vpravo. Asi padesát stop před sebou uviděl strom. Pokud lev zaútočí, nezbude než hledat záchranu právě tady. Pán džungle však nevěřil, že to bude nutné. Nezavdává k tomu Numovi příčinu.

Vítr sem zavál pach, který byl varovným signálem. Byl to pach Sabor, lvice. Ted' bylo Tarzanovi vše jasné. Narazil na lva na námluvách. To znamenalo, že útok je téměř nevyhnutelný, neboť lev v době páření zaútočí na kohokoli, aniž by k tomu musel být vyprovokován.

Strom byl nyní asi pětadvacet stop daleko. Z porostu za ním zahřměl lví řev. Tarzan se ohlédl a viděl, jak se stvolý prudce rozvlnily. Numa zaútočil!

A pak se objevila mohutná hlava, olemovaná tmavohnědou hřívou. Tarzan měl zlost. Nelíbila se mu představa, že by měl opustit bojiště. K cíli zbývalo jen několik stop - jistě by doběhl včas, rozhodl se však jinak.

Otočil se a stanul tváří v tvář zelenookému monstru. Napřáhl oštěp, napínaje ocelové svaly pod bronzově opálenou kůží. Pak máchl rukou, vloživ do tohoto pohybu veškerou sílu. Těžké válečné kopí Utengů protálo vzduch. Za Numou Tarzan spatřil lvice. Také na několika dalších místech se tráva rozestoupila a vpřed vyrazila celá smečka rozlícených šelem. Syn divočiny hleděl tváří v tvář jisté smrti!

Oštěp zasáhl nejbližšího lva. Tarzan využil nestřežené chvíle a vyhoupl se na strom, který byl jeho jedinou záchranou. Uniknuv z dosahu Numových spárů, pohlédl dolů. Lev tu ve smrtelné agónii chňapal po konci oštěpu, který mu uvízl v hrudi. Za ním se objevila lvice a ještě šest dalších lvů. Antilopy i zebry byly ty tam, rozehnány divokým řevem útočící

šelmy.

Lvice, jež se při pronásledování kořisti nikdy nevzdává, přiskočila ke kmeni a snažila se vetřelce strhnout dolů. Podařilo se jí jednou tlapou přehmátnout přes spodní větev, a takto visíc, snažila se vyškrabat nahoru. Byla však příliš těžká, a tak záhy sklouzla zpátky na zem. Očichala svého mrtvého druha a pak počala za hlasitého vrčení obcházet strom. Šest zbývajících lvů pobíhalo netrpělivě sem a tam, doprovázejíce pronikavým řevem Saborino mručení.

Pán džungle vše sledoval z úkrytu v koruně. Byl zklamán a měl zlost. A na jiném stromě, asi půl míle odtud, pištěla a poskakovala malá opička.

Lvice ještě hodnou chvíli obcházela strom. Tu a tam pohlédla vzhůru, blýskajíc přitom žlutozelenými očima, plnými nenávisti. Konečně ulehla vedle mrtvého samce. Ostatní lvi usedli opodál a ostrými pohledy měřili střídavě Tarzana, lvice i jeden druhého.

Tarzan stočil zrak k místu, odkud mu unikla kořist. Byl hladovější než kdy předtím. I kdyby teď lvi odešli a nechali ho slézt, nebyl by úlovku blíž než ráno. Nalámal haluze a počal je házet po lvice ve snaze ji odehnat. Věděl, že kamkoli se pohne, půjdou samci za ní. Ale ta jen zlostně mručela a zůstala ležet vedle svého mrtvého druha.

Tak uplynul zbytek dne. Přišla noc a lvice se nehnula z místa. Tarzan spal sám sobě, že nechal luk a toulec se šípy v pralese. S nimi by dokázal lvice zabít - a lvi by odtáhli. Bez nich nezbyvá než se pokusit samici odehnat větvemi, nebo čekat. Ale - jak dlouho? Až lvice pocítí hlad, odejde. Jenže kdy to bude? Z tvaru jejího břicha a vůně dechu poznal, že je sytá.

Byl dalek toho vzdát se osudu. Když ale viděl, že Sabor se nemá k odchodu, upustil zatím od všech pokusů dostat se odtud. Na rozdíl od ostatních lidí se netrápil tím, co bude dál. Místo toho se schoulil v rozsoše dvou větví a usnul.

Na konci planiny krčila se na jiném stromě malá opička a ani nedutala. Kdyby byla vidět a dělala hluk, jistě by přilákala Sheetu, leoparda. A že by Sheeta nepohrdl takovou kořistí, o tom nepochybovala.

Když vyšlo slunce a Nkima byl dosud naživu, byl překvapen, nikoli však přesvědčen, že je po nebezpečí. Ve tmě ho Sheeta možná přehlédla, ale za denního světla tomu bude jinak! Snad ho sám uvidí dřív a uteče! Malý opičák byl zoufalý, neboť Tarzan se nevracel. Viděl ho na stromě uprostřed planiny a divil se, proč nesleze a nejde k němu. I on viděl lvy. Ale nevěřil, že by mohli Tarzanovi v čemkoli zabránit. Vždyť jeho pán je mocnější než všichni ostatní obyvatelé džungle dohromady!

Syn divočiny ztrácel trpělivost. Lvice ničím nenaznačila, že se chystá odejít. Několik samců se v noci vydalo na lov a jeden z nich dokonce přitáhl kořist až k místu nedaleko stromu. Tarzan doufal, že Sabor se nechá odlákat vůní masa.

Jakkoli byla pronikavá, lvice o úlovek neprojevila sebemenší zájem.

Nastalo poledne. Tarzan byl hladov a vyschlo mu v hrdle. Nejraději by uřízl z haluze kyj a pustil se do boje. Věděl však, co by následovalo. Stěží by přežil útok všech lvů, kteří by ho napadli, jen by slezl dolů a postavil se lvice. A že by se po něm Sabor vrhla, nebylo pochyb. Nezbyvalo než čekat. Jednou přece lvice musí odejít!

A stalo se. Krátce po poledni se Sabor zvedla a rozběhla se k úlovku, který sem přinesl jeden ze samců. Zmizela ve vysoké trávě, následována zbytkem smečky. Bylo Tarzanovým štěstím, že kořist ležela na opačné straně, než byl okraj džungle. Nečekal, až poslední samec vkročí do porostu, seskočil z větví, vytrhl oštěp z mrtvého lva a zamířil do pralesa. Jeho citlivé uši zachytily každý zvuk. Ani sám Numa by nenašlapoval měkčeji. Žádný ze lvů ho nepronásledoval.

Nkima byl bez sebe radostí. Tarzana však dál trápily hlad a žízeň. Zatímco napít se mohl hned, trvalo ještě dlouho, než něco ulovil. Teprve pak se v myšlenkách vrátil k cíli své cesty. Půjde do Bobolovy vesnice a pořádně s si ji prohlédne. Stezka vedla údolím až k místu, o němž se domníval, že leží přímo proti vesnici, kde měl nalézt dívku. Minul smečku veleopů, vedenou Zuthem, kterého znal z domova. Zastavil se a chvíli s nimi setrval. Nikomu nebylo příliš do řeči, a tak je záhy opustil a pokračoval dál. Putoval korunami stromů k řece, která mu měla napovědět, kde je..

Byla již skoro tma. Nkima se uchýlil svému pánu na bedra, objímaje ho tlapkami kolem krku. Za dne ho doprovázel po svých, ale ledva se setmělo, vzal zavděk jeho rameny, neboť v džungli byla spousta hrozných tvorů a on byl přesvědčen, že na něho mají zálusk.

Pach lidské stopy byl stále silnější - Tarzanovi bylo jasné, že se blíží k osadě Gomangani. Nebyla to Bobolova vesnice - ležela příliš daleko od řeky a výpary byly poněkud odlišné. Přesto stála za návštěvu, neboť pán džungle rád věděl o všem, co se děje v jeho panství. A pak - z osady vycházel ještě jeden pronikavý pach, který zapříčinil, že Tarzan odbočil z přímého směru k řece. Brzy poznal, komu vůně patří. Dívka, kterou hledal, není daleko!

Tiše se plížil k vesnici, aby již za několik okamžiků hleděl z vysokého stromu přímo k chatrči náčelníka Rebegy.

Šípy za noci

Kid se vrátil do svého tábora, vyčerpan marným pátráním po slonech. Doufal, že Old Timer byl úspěšnější. Zprvu se domníval, že právě proto se jeho přítel dosud neobjevuje. Když však uplynula řada dní a po Old Timerovi nebylo nikde ani stopy, počal být neklidný. Ocítl se v nezáviděníhodné situaci. Věrnost a důvěra jeho tří černých průvodců byly značně otřeseny. Jen díky jisté náklonnosti k oběma bělochům setrvali ve výpravě tak dlouho. Ale co bude dál? To Kid nevěděl. Nedokázal si představit, co si počne, až jej černoši opustí. Naštěstí byl dosud schopen zásobit tábor čerstvým masem, takže domorodci vypadali smířeni s osudem. Zároveň však věděl, že se touží vrátit domů a cítí, že ze služby u těchto chudých bělochů jim nekyne pražádný užitek.

Tyto a podobné myšlenky se mu honily hlavou onoho odpoledne, kdy se vracel z lovu. Náhle byl z rozjímání vyrušen křikem svých společníků. Ohlédl se a spatřil dva muže, kteří právě vcházeli do tábora. Byli to Old Timerovi průvodci. Jeho přítel však s nimi nebyl. Ledva přišli blíž, z jejich tváří vyčetl, že něco není v pořádku.

"Kde je váš bwana? A kde Andereya?" zeptal se.

"Oba jsou mrtvi," odpověděl jeden z domorodců.

"Mrtvi?!" zvolal Kid. Rázem se mu zdálo, že je na dně. Old Timer mrtev! Něco takového si nedokázal představit. Teprve teď si uvědomil, jak je na svém starším společníku, který ho vždy vedl a byl mu nápomocen, závislý, a jak silně

přátelské pouto ho k němu víže.

"Jak se to stalo?" naléhal. "Byl to slon?"

"Leopardí muži, bwana," vysvětlil domorodec.

"Leopardí muži! Řekni, co o tom víš?"

Do nejmenší podrobnosti a se vši barvitostí vypověděli oba mladíci o tom, co se událo. Když skončili své vyprávění, Kid usoudil, že naděje dosud žije. Ve skutečnosti nikdo neviděl jeho přítele zemřít. Možná že je dosud vězněn ve vesnici Gato Mgunga.

"Řekl, že pokud se nevrátí do rozbřesku, bude to znamenat, že je mrtev," upozornil domorodec.

Mladík v duchu zhodnotil situaci. Pět domorodců a on - tedy šest lidí - by mělo vyrazit k osadě Leopardích mužů. Ale černoši mají ze svých divokých soukmenovců takový strach, že ho sotva budou ochotni doprovázet! Ať tak či onak, jiného nezbývá. Zvedl zrak ke svým společníkům a vydal rozhodnutí.

"Až zítra vyjde slunce, buďte připraveni na cestu," pravil.

Chvilí váhali. "Kam půjdeme?" zeptal se jeden, neskrývaje pochyby.

"Kam vás povedu," odpověděl Kid lakonicky. Pak se vrátil do svého stanu, přemýšleje o budoucnosti i o tom, co se přihodilo jeho příteli. Kdo jen může být ona dívka? Co přimělo Old Timera k tomu, že se pustil za běloškou? Zbláznil se, nebo už zapomněl, jak nenáviděl bílé ženy? Zřejmě nemohl dělat nic jiného. Dívka se ocitla v nebezpečí a to stačilo, aby se vydal únosům po stopě. Ale jak se k ní vůbec dostal? Tohle nikdo nedokázal vysvětlit.

Kid viděl, jak se domorodci spolu živě baví. Všichni se zdáli rozrušení. Nakonec společně vykročili k bělochovu stanu.

"Co se děje?" zeptal se, sotva stanuli u vchodu.

"Jestli chceš jít do vesnice Leopardích mužů, bwana," začal jejich mluvčí, "nepůjdeme s tebou. Je nás málo a oni nás zabijí a snědí."

"Nesmysl!" zvolal Kid. "Nic takového neudělají. Neodváží se."

"To říkal i starý bwana," odpověděl černoš. "A nevrátil se. Je mrtev."

"Nevěřím, že je mrtev," oponoval Kid. "Půjdeme ho hledat."

"Ty možná, ale my ne," odmítl domorodec.

Kid viděl, že jejich rozhodnutí je nezvratné. Vyhledky do budoucna nevypadaly nijak růžově. Byl však rozhodnut jít, i kdyby zůstal sám. Vtom jej cosi napadlo.

"Půjdete se mnou alespoň kus cesty?"

"Jak daleko?"

"K Bobolově vesnici. Možná mi pomůže."

Domorodci se chvilí dohadovali. Pak se jejich mluvčí obrátil k bílému muži.

"Půjdeme s tebou k Bobolově vesnici," řekl.

"Ale dál ne," dodal jiný.

Old Timer čekal, dokud ženy obdělávající pole neodejdou. Pak opatrně slezl ze stromu. Dosud nikdy u pygmejů nebyl. Často o nich slyšel vyprávět ostatní domorodce a znal přibližný směr, jímž leží jejich vesnice. Věděl, že s Betety nebude lehké pořízení. Byli to divocí, bojechtiví kanibalové. Stezky, vedoucí k jejich osadě, byly pečlivě střeženy, a první výstrahou pro vetřelce byl otrávený šíp. Ačkoli Old Timer tohle všechno znal, ani by jej nenapadlo vzdát se úsilí najít dívku.

Stmívalo se. Old Timer přerušil pátrání jen proto, že neviděl na cestu. S rozbřeskem pak pokračoval dál. Bylo pozdě odpoledne, když se znovu zastavil, dočista zmaten. Na stezce rozeznal vlastní otisky. Po celou dobu chodil v kruhu! Nevěda kudy kam, bloudil klikatou stezkou, která protínala jinou v místě, kde již jednou bezvysledně hledal. Kterým směrem vede, nevěděl. Míří zpět k řece, nebo hlouběji do pralesa? Ať tak či onak, musí dál!

Pečlivě prohlížel každou další cestu, kterou míjel. Některé byly docela dobře značeny. Půda tu byla vlhká a stopy zvířat zřetelné. Nikde však žádný záchytný bod! A brzy bude znovu tma!

Když důkladně prozkoumal jednu boční pěšinu, objevil sotva znatelnou stopu pygmejce. Pocítil radostné vzrušení.

Bylo to poprvé za celý dlouhý den. Až dosud prales nenáviděl. Šero jej děsilo. Zdálo se mu, že džungle je jako mocný a nemilosrdný nepřítel, který se pokouší nejen zhatit jeho plány, ale snad ho dokonce zahubit. Byl rozhodnut se vzepřít a dokázat, že se ničeho nezalekne.

Spěchal nově objevenou stezkou, leč tma jej zastihla dříve, než dorazil k cíli. Tentokrát však pokračoval dál. Zmožen únavou, počal ztrácet sebekontrolu. Jako by na něho kdosi z temnoty volal, aby neumdléval. Byla to dívka?

Naslouchal, tápaje ve tmě. Konečně rozeznal lidský hlas. Nepatřil dívce. Zněl tlumeně a vycházel z černé prázdnoty před ním. Srdce se mu rozbušilo rychleji a každý krok byl nyní opatrnější.

Když dorazil k osadě, neviděl za ohradou víc než odlesk ohně, tančící po stromech a střechách chatrčí. Věděl, že je to vesnice malých lidí. Tady za palisádou byla ta, již hledal. Chtěl na ni zavolat, aby jí dodal odvahy. Chtěl, aby věděla, že je nablízku a že ji přichází zachránit. Nevydal však ani hlásku.

Opatrně se plížil blíž. Nikde neviděl hlídku. Malí lidé nepotřebují na noc stráž. Sotvakdo by se totiž odvážil do temné džungle, plné nástrah a nebezpečí! V noci byl prales malým lidem úkrytem i ochranou.

Kůly, zaražené do země a tvořící ohradu, byly zpevněny liánami. Úzkými šterbinami mezi nimi probleskovalo světlo táborových ohňů. Old Timer se zvolna kradl podél zdi, až dorazil k bráně. Otvorem v ohradě hleděl do vesnice. To, co viděl, nebylo nikterak zajímavé: zástup divochů se shromáždil před největší chatrčí, jež patrně patřila náčelníkovi, a rozpředl bouřlivou debatu. Několik mužů se dalo do tance. Old Timera nezajímalo, co pygmejové dělají. Myslel toliko na dívku. Hledal ji očima, přehlížeje celou vesnici. Nikde ji neviděl, ale nijak ho to nepřekvapilo. Nepochybně ji vězní v některé z chatrčí!

Prohlížel bránu a zjistil, že je pevně přivázána lýčím. Z kapsy vyňal nůž, zapomenutý zde Leopardími muži, a počal provaz přežezávat. V duchu přitom děkoval Bohu, že vesničané mají co na práci, takže nehrozilo nebezpečí, že ho někdo odhalí.

Chtěl si připravit cestu a posléze využít chvíle, kdy se domorodci odeberou na lože, k útěku i s dívkou. Ač to bylo nepochopitelné, zůstával klidný. Věřil, že se mu jeho plán zdaří. Již se těšil na shledání s milovanou bytostí.

Náhle se v kruhu domorodců vytvořila skulina a pohled doprostřed hloučku naplnil muže hrůzou. Uviděl bílou dívku, spoutanou na rukou i nohou, a divoce pomalovanou černošku, jak se k ní blíží s napřaženou dýkou. Jako přikovaný hleděl strnule před sebe. Žena uchopila dívku za vlasy a zvrátila ji hlavu dozadu. Ostří dýky blýskalo vzduchem, záříc ve světle ohňů, jež dávaly tušit, že se blíží ďábelská hostina. Old Timer, vyzbrojen toliko kapesním nožem, proběhl branou a vyrazil k místu tragédie.

Z jeho úst se draly divoké skřeky, připomínající zkoprnělým domorodcům válečný ryk jakéhosi cizího národa. V témže okamžiku prolétl vzduchem šíp a proklál Wlale hrdlo. Old Timer se rychle rozhlédl, pátraje zrakem po vykonavateli trestu, leč stejně jako pygmejové nezjistil, odkud smrtící střela přišla, ani zda ji vyslal přítel, či nepřítel.

Malí lidé chvíli zírali na neznámého bělocha v němém údivu. Old Timer však věděl, že tomu bude jinak, jakmile zjistí, že je sám a nemá zbraň. Vtom dostal spásný nápad. Otočil se a zavolal k bráně:

"Obklíčte vesnici! Nenechte nikoho utéci! Nezabíjejte dřív, dokud se nepokusí zabít mě!"

Použil přitom řeč Bobolova kmene. Věděl, že jí porozumějí.

"Ustupte stranou! Nechte mě odvést bílou ženu, a nic se vám nestane!" pokračoval.

Na odpověď však nečekal. Přiskočil k dívce a vzal ji do náručí. V té chvíli se náčelník probral z leknutí. Viděl toliko jednoho muže. Možná že za branou jsou další, ale což nemá dost udatných bojovníků?

"Zabíjte bělocha!" vykřikl a vyběhl cizinci vstříc. Vtom jeho tělem pronikl šíp. Náčelník padl k zemi jako podřátý. V příštím okamžiku odkudsi vylétly další tři střely a skolily tři nejbližší bojovníky. Zbylí pygmejové propadli panice. Hnání šíleným strachem, rozběhli se do všech stran, hledajíce záchranu ve svých chýších.

Old Timer vzal dívku na ramena, prošel branou a zmizel v pralese. Za sebou slyšel rachot a hluk. Nevěděl, co se stalo - a ani nijak netoužil to vědět.

"Démoni přicházejí!"

To, co Tarzan spatřil při pohledu do vesnice Betetů, jej překvapilo. Viděl bílou dívku, spoutanou provazy. Viděl nádoby na ohništích a tušil, k čemu poslouží. Byl na cestě do Sobolovy osady, aby tu vyhledal bílou zajatkyňu, a teď ji spatřil tady. Jde snad o dvě ženy, chycené divochy na témže místě? To se zdálo nepravděpodobné. Pak to tedy musí být ona žena, o níž se domníval, že ji najde v Bobolově vesnici. Jak se ale dostala až sem?

Na úvahy nebyl čas. Byla prostě tady a bylo třeba jí pomoci. Syn divočiny seskočil na zem, přehoupal se přes palisádu a plížil se osadou, drže se ve stínu chatrčí. Malý Nkima zatím zůstal na stromě, a jakkoli se bál, tvářil se, že odtud prostě kryje svému pánovi záda.

Když pygmejové mýtili les pro stavbu osady, ušetřili několik stromů, aby tvořily nezbytný stín. Jeden z nich rostl přímo za Rebegovou chatrčí. Právě sem vedl Tarzan své kroky. Vyskočil do větvi právě včas, aby viděl, jak jedna z žen bere dívku za vlasy a chápe se čepele, aby jí prořízla hrdlo. Bylo třeba neprodleně jednat!

Pán džungle vložil do luku šíp a napjal tětivu. Vše bylo dilem okamžiku. Vtom se od brány ozval křik a Tarzan vzápětí spatřil bílého muže, jak se neohroženě řítí vpřed. Jakkoli jej nepoznal, vycítil, že neznámý přišel s jediným cílem - osvobodit dívku. Věděl, jaké nebezpečí odvážlivci hrozí, a tak bez váhání několikrát vystřelil mezi divochy. Vyděšení pygmejové se dali na útěk. Tehdy bylo třeba využít nestřežené chvíle a vyvést oba bělochy z osady.

Tarzan neměl s malými lidmi žádné spory. Chtěl jen splnit, co si předsevzal, a odejít. Když se otočil, aby slezl ze stromu, větev, na které stál, náhle praskla a zřítela se na zem, nesouc syna divočiny s sebou. Náraz jej na okamžik omráčil. Když se probral, zjistil, že je obklopen zástupem zakrslých válečníků a svázán na rukou i nohou. Pokusil se roztrhnout pouta, leč ta držela pevně. Bylo jasné, že se stal zajatcem nejkrutějších a nejnelítostnějších divochů, jací žili v povodí velké řeky.

Betetové však byli dosud vyplašení a neklidní. Znovu přivázali bránu, kterou Old Timer otevřel, a posílili stráž.

Otrávené šípy a ostrá kopí byly připraveny ztrestat každého vetřelce. Všude panoval zmátek. Náčelník byl mrtev. Bílá dívka zmizela. Z nebes sestoupil bílý obr a oni jej zajali. To vše se událo během několika vteřin, a tak není divu, že vesničané byli vyvedeni z míry. Ve způsobu, jak naložit s novým vězněm, nebyli všichni zajedno. Jedni se domnívali, že by měl být neprodleně zabít. Druzí, zmatení jeho záhadným příchodem do vesnice, radili vyčkat. Měli strach. Co když je to nadpřirozená bytost?

Hrozba útoku zvenku jim dala na chvíli na Tarzana zapomenout. Je třeba myslet na obranu vesnice, a ne na hostinu. A pak - ráno bývá moudřejší večera. Chopili se tedy zajatcova těla a odtáhli je do jedné z prázdných chatrčí. Dva muži pak zůstali venku na stráži.

Sedě na nejvyšší větvi nedalekého stromu, Nkima se choulil do klubíčka zámutkem a hrůzou - především ale hrůzou. Jakkoli vzešel z téhož předka jako člověk, lišil se od něho. Jeho vlastní neštěstí ho vždy trápilo víc než neštěstí bližních. I kdyby šlo o bytost sebevíc milovanou. Svět mu připadal zlý a krutý. Pokud ho jeho opatrovatel nadržel v náručí, měl jen samé potíže. Často si je působil sám. Tentokrát se ale choval tak, jak mu jeho pán nakázal. Byl zticha a nikoho neprovokoval. Přesto byl nyní sám v černé tmě, cítil pach Sheety a marně se rozhlížel po Tarzanovi, kterého zajali malí Gomangani.

Přál si, aby tu byl Muviro a ostatní Waziriové, či alespoň Jad-bal-ja, Zlatý lev. Ti by jistě dokázali Tarzana vysvobodit a jeho ochránit! Byli však daleko. Tak daleko, že se Nkima vzdal jakékoli naděje, že je ještě někdy uvidí. Chtěl se vydat do osady malých Gomangani, aby byl nablízku svému pánu, nenašel však k tomu odvalu. Krčil se v koruně stromu a čekal na Sheetu, leoparda, či Kudu, slunce. Přijde-li Sheeta první, bude s Nkimou konec! Ale možná že ho předejde

Kudu. Pak snad bude v bezpečí - alespoň do chvíle, kdy znovu nastane černá noc!
Zatímco takto přemítal o neradostných vyhlídkách, ozval se z vesnice pronikavý skřek. Domorodci se polekali, neboť nevěděli, co znamená. Nebylo to poprvé, co ho slyšeli, jak se nese ozvěnou z hloubi pralesa, tajemný a strašný. Ale ještě nikdy nebyl tak blízko! Tentokrát vycházel přímo z jejich vesnice - a to dokonce z jedné z chatrčí!
Zjistili to dva bojovníci, kteří hlídali zajatce. S vyřeštěnými zraky opustili své stanoviště a rozběhli se k ostatním.
"To není člověk, koho jsme zajali!" volal jeden z nich. "Je to démon! Proměnil se ve velkou opici. Což jste ho neslyšeli?"
Domorodci neskrývali strach. Neměli náčelníka, ba co víc - neměli nikoho, kdo by jim poradil a pomohl.
"Viděli jste ho?" zeptal se kdosi. "Jak vypadá?"
"Neviděli, jen slyšeli."
"Když jste ho neviděli, jak víte, že se proměnil v opici?"
"Neřikal jsem, že jsme ho slyšeli?" opáčil strážný. "Když řve lev, musíte se na něho jít podívat do pralesa, abyste věděli, že je to on?"
Pochybovač sklopil hlavu. To znělo přesvědčivě. Nicméně cítil, že musí mít poslední slovo.
"Kdybyste ho viděli, věděli byste to jistě!" prohlásil. "Kdybych já byl na stráži, podíval bych se do chatrče. Neutekl bych jako baba!"
"Jdi a podívej se!" osopil se naň jeden ze strážných.
Reptal zmlkl. Další poznámku si již raději odpustil.
Také Nkima slyšel výkřik. Lekl se, ale strach neměl. Pozorně naslouchal - skřek se již neopakoval. Byl neklidný. Chtěl odpovědět, leč neměl k tomu dost odvahy. Věděl, že by ho slyšel Sheeta. Přál si být u svého pána, ale místo aby se za ním vydal, seděl a čekal. Příliš se bál Sheety.
Betetové se zatím snažili něco vymyslet. Jen málokdo z nich však sebral odvahu k tomu vstoupit do zajatcovy chýše a prohledat ji. Několik nejstatečnějších se již málem odhodlalo - a vtom se pronikavý skřek opakoval. Kdesi v dáli zařval lev. A vzápětí z hloubi džungle zazněla odpověď, jež byla takřka totožná s hlasem, ozývajícím se z chatrče. Pak nastalo ticho, ale jen na okamžik - vystřídal je nářek vdov po Rebegovi a bojovnících, kteří padli za obět neznámému vetřelci. Ženy kvílely, bědovaly a sypaly si hlavu popelem.
Muži prozatím odložili průzkum věžňova obydlí a raději svolali poradu, aby zvolili nového náčelníka. Po dlouhém rokování se jim stal Nyalwa, známý jako neohrožený bojovník. Teď se malí lidé cítili lépe. Znovu se jim počala vracet odvaha. Nyalwa to poznal a věděl, že je třeba kout železo, dokud je žhavé. A pak - jako náčelník by měl učinit něco významného.
"Pojďme zabít bílého muže," řekl. "Budeme klidnější, až zemře."
"A naplníme prázdné žaludky," dodal jeden z bojovníků.
"Ale co když to není člověk, ale démon?" váhal druhý.
To vyvolalo další spor. Nakonec bylo rozhodnuto, že několik mužů vtrhne do chatrče a vykoná ortel. Kdo to však bude?
Nkima zatím skládal zkoušku odvahy. Celou dobu sledoval dění ve vesnici. Viděl, že do Tarzanovy chýše dosud nikdo nevstoupil. A viděl také, že je kolem ní liduprázdno. Opatrně slezl ze stromu, vyskočil na ohradu a přeběhl po ní na opačný konec osady, kde nikdo nebyl. Také strážci u zadní brány utekli, sotva zaslechli divoký křik ze zajatcovy příbytku. Netrvalo dlouho a ocitl se u chatrče, kde ležel jeho pán. U vchodu se zastavil a nahlédl dovnitř. Neviděl však nic. Znovu dostal strach.
"To je Nkima," vypískl. "Sheeta na mě čekal v pralese. Snažil se mě zdržet, ale nebál jsem se. Přišel jsem Tarzanovi na pomoc."
Tma skryla úsměv, který pohlál na rtech syna divočiny. Znal svého Nkima. Věděl, že i kdyby byl Sheeta na míli daleko, neopustil by bezpečný úkryt.
"Nkima je velmi statečný," pochválil jej.
Opíček vzkouzl dovnitř a vyskočil muži na rameno. "Přišel jsem tě zbavit uzlů, které tě poutají," oznámil.
"To nedokážeš," opáčil Tarzan. "Jinak bych tě byl dávno zavolaal."
"Proč ne?" divil se Nkima. "Mé zuby jsou velmi ostré."
"Když mě malí lidé svázali," vysvětloval Tarzan, "zpevnili pouta drátem. Nkima nepřekousne drát."
"Překousu provazy," trval na svém opíček. "A drát rozmotám."
"Zkusit to můžeš," souhlasil syn divočiny. "Myslím ale, že to nesvedeš."
Nyalwa zatím našel pět bojovníků, kteří se uvolili vstoupit s ním do chatrče a zabít zajatce. Litoval, že něco takového vůbec navrhl, ale bylo již pozdě. A pak - jako náčelník musel jít ostatním příkladem!
Zatímco se kradli k chýši, Tarzan zvedl hlavu.
"Přicházejí!" šeptl. "Jdi ven a podívej se," poručil Nkimovi. "Pospěš si!"
Nkima se prosmýkl dveřmi. Viděl šest postav, kráčejících přímo k němu.
"Už jsou tady!" zavřeštěl. "Malí Gomangani už jdou!" A rozběhl se zpátky do pralesa.
Betetové jej zahlédli a nemohli se ubránit překvapení. Bázlivě se zastavili.
"Démon se proměnil v malou opici a uprchl," mnil jeden.
Nyalwa doufal, že je to tak. Ale to by bylo příliš snadné, aby to byla pravda! Nicméně využil situace.
"Můžeme se vrátit zpátky," rozhodl. "Když je pryč, nemůžeme ho zabít."
"Měli bychom se podívat dovnitř," naléhal bojovník, který se chtěl stát náčelníkem a rád by dokázal, že je statečnější než Nyalwa.
"Můžeme se tam podívat ráno, až bude světlo," oponoval náčelník. "Teď je tma. Neuvidíme nic!"

"Přinesu od ohně hořící poleno," navrhl bojovník. "Jestli se Nyalwa bojí, půjdu dovnitř sám. Já se nebojím!!!"

"Nemám strach!" křičel Nyalwa. "Půjdu tam bez světla!" Ale sotva to vyřkl, litoval. Proč jen vždycky něco řekne dřív, než si to rozmyslí?

"Tak proč tu ještě stojíš?" dráždil jej bojovník. "Těžko se dostaneš dovnitř, když budeš stát."

"Nestojím!!!" odsekl Nyalwa, plouže se vpřed.

Zatímco se přeli, Nkima přeskočil ohradu a zmizel v lese. Měl velký strach, ale sotva se ocitl ve větvích, ulevilo se mu. Nezastavil se, nýbrž šplhal stále výš. Zapomněl dokonce i na Sheetu!

Nyalwa se vkradl do dveří a nahlédl dovnitř. Neviděl nic. Ustoupil stranou, třímaje kopí. Pět zbývajících bojovníků se natlačilo za něj. Vtom se chýší rozlehl strašlivý skřek. Nyalwa se otočil, chtěje utéci, ostatní mu však překázeli v cestě. Snažil se protlačit ven, sinalý hrůzou. Jeho soukmenovci na tom nebyli o nic lépe. Nechtěli ho zadržet, jen nebyli tak rychlí jako on. V šíleném zmatku popadali jeden přes druhého, aby se vzápětí zvedli a rozběhli na opačný konec vesnice.

"Ještě tam je!" oznámil Nyalwa, ledva nabral dechu. "To jsem chtěl vědět. Učinil jsem, jak jsem řekl."

"Šli jsme ho zabít!" upozornil bojovník, který toužil po Nyalwově úřadu. "Proč jsi to neudělal? Měl jsi oštěp! A on byl svázaný a bezmocný! Kdybych byl uvnitř já, zabil bych ho! Tys mě ale nepustil!"

"Jdi tedy a zabij ho!" zavrčel Nyalwa, neskrývaje zlost.

"Vím o něčem lepším," vmísil se do hádky jiný válečník.

"Co je to?" ptal se Nyalwa, ochoten přijmout cokoli.

"Obklíčíme chatrč. A až dáš povel, zabodneme kopí do stěny. Tak bílého muže určitě zabijeme."

"Právě to jsem chtěl navrhnout," holedbal se náčelník. "Pojďte všichni za mnou!"

Pygmejové se znovu vydali k chatrči. Jejich počet jim dodával odvahy. Obstoupili příbytek a čekali na náčelníkův pokyn. Oštěpy s otrávenými hroty byly připraveny. Život pána džungle visel na vlásku.

Vtom se zpoza palisády ozvalo divoké vrčení, při němž Nyalwovi slova rozkazu uvízla v hrdle.

"Co je to?!" vykřikl, sotva se trochu vzpamatoval.

Muži zvedli zraky k ohradě a viděli jakési obrovité stíny, jak se blíží přímo k nim.

"Démoni přicházejí!!!" zvolal jeden.

"Jsou to chlupatí lidé z pralesa!" dodal druhý.

Mohutné postavy přeskočily ohradu a vyrazily vpřed. Betetové ustoupili a sevřeli oštěpy. Na střeše zajatcova vězení křepčila a pištěla malá opička.

"Tady! Tady, Zu-tho!" volala. "Tady je Tarzan!"

Statný op s rozložitými plecemi a dlouhými tlapami se rozběhl k chatrči. Za ním následovala celá smečka jemu podobných samců. Betetové se dali na zmatený útěk. Opičák se zastavil u dveří a podíval se dovnitř. Jeho postava byla příliš velká, než aby tudy prošel. Mohutnými tlapami uchopil dřevěné podpěry a vytrhl je ze země. Chatrč se složila jako domek z karet. Na střeše sousední chýše dál tančil a jásal malý Nkima.

"Odnes mě do pralesa," řekl Tarzan Zu-thovi.

Opičák jej zvedl do výšky a zamířil k palisádě. Pygmejové se zatím krčili za náčelníkovým příbytkem. Vůbec netušili, co se na opačném konci vesnice děje.

Opí se vydali na zpáteční cestu, zlověstně mručíce. Neměli rádi pach tvorů, kteří si říkali lidé. Chtěli odtud pryč. Jak přišli, tak odešli. Netrvalo dlouho, a temná džungle je pohltila beze zbytku.

"Nenávídím vás!"

Když Old Timer nesl dívku z vesnice Betetů do pralesa, byl celý rozechvělý. Konečně ji svíral v náručí! Dokonce i nebezpečí, které jim ze všech stran hrozilo, bylo zapomenuto. Tak silný byl mužův pocit štěstí. Našel ji! Zachránil ji! Uvědomil si, že dosud žádná žena v něm nevzbuzovala tolik citu.

Dívka nemluvila. Nekřičela. Vlastně dosud nevěděla, v čí moci se ocitla. To, že ji kdosi vysvobodil, ji nenaplnovalo zvláštní radostí. Měla pocit, že byla vyrvána z náruče milosrdné smrti vstříc novým strastem života. Jako nejpravděpodobnější se jí jevilo, že je to Bobolo, kdo ji v poslední chvíli vyrval z rukou pygmejů. Raději by volila smrt než jeho!

Krátce za vesnicí položil Old Timer dívku na zem a počal ji rozvazovat pouta. Dosud mlčela. Neodvažoval se ji oslovit. Srdce měl až v hrdle. Když povolilo poslední pouto, pomohl jí na nohy. Chtěl ji k sobě přivinout, ale cosi jej zarazilo.

Náhle pocítil ostych. A pak konečně promluvil.

"Díky Bohu jsem přišel včas," řekl.

Dívka vykřikla překvapením.

"Vy jste běloch? Kdo jste?"

"Kdo jste myslela, že jsem?"

"Bobolo."

Usmál se. "Jsem ten, koho nemáte ráda."

"Ach! Riskoval jste život, abyste mě zachránil! Proč jste to udělal? Zdálo se mi, že mě nesnášíte. Snad proto jsem cítila totéž."

"Zapomeňme na to a začneme znovu," navrhl.

"Ano," souhlasila. "Musel jste putovat dlouho a čelit mnoha nebezpečím, než jste mě zachránil. Proč to všechno?"

"Protože..." váhal. "Protože jsem nemohl dopustit, aby bílá žena padla do rukou černým ničemům!"

"Co budeme dělat? Kam půjdeme?"

"Než se rozední, mnoho dělat nemůžeme," odpověděl. "Rád bych se dostal dál od vesnice. Pak si budeme muset do rána odpočinout. Ráno se vydáme hledat můj tábor. Je to asi dva dny cesty po druhém břehu řeky - pokud ji najdu."

Zabloudil jsem, když jsem hledal osadu pygmejů."

Zvolna kráčeli temnotou. Old Timer věděl, že zatím jdou správným směrem, neboť když dorazil na mýtinu, kde ležela vesnice, všiml si polohy hvězd. Jak dlouho ale udrží kurs v temném pralese, odkud hvězdy nebyly vidět, neměl ponětí.

"Co se s vámi stalo, poté co mě Bobolo unesl z kanoe?" zeptala se dívka.

"Odvedli mě zpátky do chrámu."

Dívka se zachvěla. "Hrozné místo!"

"Chtěli si ze mě připravit hostinu," pokračoval Old Timer. "Ještě nikdy jsem nebyl tak blízko smrti. Kněžky by mě byly ubily!"

"Jak jste vyvázl?" chtěla vědět dívka.

"Byl to zázrak," opáčil muž. "Sám si to nedokáži vysvětlit. Ze střechy se ozval čísi hlas. Prohlašoval, že je muzimo jednoho z domorodců. Muzimo je něco jako duch. Zdejší obyvatelé věří, že každý má svého muzima, který nad ním bdí. Pak se dolů spustil obrovitý běloch a unesl mě k řece, kde měl připravenou kanoe."

"Už jste ho někdy viděl?"

"Ne. Říkám, že to byl zázrak! A podobný zázrak se stal ve vesnici pygmejů, když jsem se vás chystal vyrvat z rukou těch krvežíznivých divochů."

"Jediným zázrakem, o kterém vím, je, že jste přišel v pravou chvíli. Nikoho dalšího jsem neviděla. Měla jsem zavřené oči a čekala jsem, až mě jedna z žen probodne. A vy jste jí v tom zabránil."

"Já jsem jí v tom nezabránil," přiznal Old Timer.

"Jakto?"

"Byl to zázrak."

"Tomu nerozumím."

"Když vás stařena vzala za vlasy a napřáhla dýku, náhle ji zabil šíp. V té chvíli jsem se objevil já. Někteří bojovníci se po mně vrhli, ale také je zabily šípy. Odkud se vzaly, nemám ponětí. Neviděl jsem nikoho, kdo by je mohl vystřelit. Nevím, byl-li to někdo, kdo se nám snažil pomoci, nebo někdo, kdo napadl vesnici Betetů."

"Anebo někdo, kdo mě chtěl unést," doplnila dívka. "Nebylo by to poprvé. Co když nám jsou na stopě?"

"Doufám, že se mýlíte," pravil Old Timer. "Kdyby nás pronásledovali, dávno by nás dostihli. Neměli důvod otálet." Pokračovali v cestě ještě asi půl hodiny. Pak se muž zastavil.

"Myslím, že bude lépe, když si do rána odpočineme," řekl. "Jen nevím kde. Není tu jiné místo než stezka. A jestli tudy chodí leopardi, není v těchto končinách bezpečno."

"Můžeme zkusit strom," navrhla dívka.

"To je skvělý nápad. Porost je tu velmi hustý. Sotva bychom našli úkryt pro oba. Dokážete vylézt nahoru?"

"Budu potřebovat trochu pomoci," přiznala.

"Půjdu první a vytáhnu vás," prohlásil.

Vyhlédl nízkou větev a vydrápal se na ni.

"Tady," zašeptal, nakláněje se dolů. "Podejte mi ruku."

Bez námahy ji vytáhl za sebou. "Počkejte tady. Najdu pohodlnější místo."

Slyšela, jak šplhá vzhůru. Po chvíli se vrátil.

"Našel jsem to," oznámil. Společně pak vyšplhali vysoko do koruny, kde objevil vidlici ze silných větví.

"Upravím to jako spací vůz," usmál se. "Počkejte okamžik, než nařežu kratší větve. Jak se mi mohlo podařit najít takové místo?!"

"Možná další zázrak," dodala dívka.

Kolem byla spousta menších haluzí. Muži nedalo příliš práce nařezat jich, kolik bylo třeba. Poskládal je na vidlici a přikryl listím.

"Vyzkoušejte to," vyzval dívku. "Není to prachové peří, ale je to lepší než nic."

"Je to výborné."

Dívka ulehla, aby si po dlouhých dnech konečně odpočinula. A poprvé tak učinila beze strachu.

Ve tmě ji viděl jen matně. Ale v duchu si znovu vybavoval její půvab a znovu po ní zatoužil.

"Kde budete spát?" zeptala se dívka.

"Něco najdu," odpověděl a přisedl k ní. Vášnivě si přál sevřít ji v náručí.

"Jsem tak šťastná," zašeptala ospale. "Něco takového jsem už nečekala. Cítím se s vámi v bezpečí."

Old Timer neodpověděl. Náhle pocítil chladno, jako by se mu krev počala měnit ve vodu. A pak je vystřídal podivný žár. Zdálo se mu, že je podveden. Dívčina slova jej rozladila. Nenasadil snad život, aby ji zachránil? Nezaslouží odměnu? Nedluží mu všechny ženy za to, co způsobila jedna?

"Je to zvláštní," pravila dívka jakoby v polospánku.

"Co?"

"Když jste přišel do mého tábora, bála jsem se vás. A teď bych se bála, kdybyste tu nebyl. Asi nejsem dobrý znalec lidských povah. Ale tehdy jste se choval podivně. Zdá se, že jste se změnil."

Neříkal nic. Jen se rozhlížel tmou, hledaje místo, kam by ulehl. Netrval na pohodlí. Cítil, jak je slabý. Měl hlad a byl unaven. Vyčká tedy do rána. Možná pak vše půjde snáz. Rozhodně se svého záměru nevzdá!

Schoulil se v místě, kde velká větev přiléhala ke kmeni. Nebylo to pohodlné, ale bezpečné. Dívka ležela v rozsoše nad ním. Byl příliš daleko, aby se jí mohl dotknout, a příliš blízko, aby necítil její vůni. Slyšel její pravidelný dech, prozrazující, že spí. Připomínala mu malé děcko - nevinné a důvěřivé. Přál si, aby tomu bylo jinak. Jak je půvabná! A jak krásné má vlasy! A oči! A rty! Nakonec i jeho přemohl spánek a Old Timer tvrdě usnul.

Když se probudil, byl celý ztuhlý a rozbolavělý. Byl již den. Pohlédl vzhůru. Dívka seděla na svém listnatém loži a

dívala se na něho. Když se jejich pohledy setkaly, usmála se. O lidských osudech často rozhodují maličkosti. Kdyby se Kali Bwana neusmála, možná se jejich další životní cesty ubíraly každá jiným směrem.

"Dobré jitro," řekla, když Old Timer opětoval její úsměv. "To jste spal v téhle hrozné pozici celou noc?"

"Nebylo to tak zlé," ujistil ji. "Brzy jsem usnul."

"Pro mě jste vybral pohodlné místo. Proč ne i pro sebe?"

"Spala jste dobře?" odpověděl otázkou.

"Celou noc. Musela jsem být hodně unavená. Důležitější ale je, že jsem se zbavila strachu. Bylo to po dlouhé době poprvé, co jsem spala klidně."

"To jsem rád," řekl. "Ale teď už musíme jít."

"Kam půjdeme?"

"Rád bych na západ, abychom se dostali z Sobolova dosahu, a pak severním směrem k řece. Nebude snadné ji přejít, ale jistě objevíme brod. Větší starost než Bobolo mi ale dělají Betetové. Zatímco Bobolův kmen loví a klade pasti jen nedaleko od břehu, Betetové se pouštějí hluboko do džungle. Naštěstí nikoli na západě."

Pomohl dívce slézt. Po chvíli objevili stezku vedoucí kýženým směrem. Tu a tam narazili na stromy s ovocem, jímž zaplnili prázdné žaludky. Cesta ubíhala pomalu, neboť byli ještě slabí. Nezbyvalo však než jít dál. Oba trápila žízeň. Konečně dorazili k řídce, kde se napili a nabrali nových sil. Old Timer pečlivě prozkoumal stezku. Nenašel jedinou lidskou stopu. To znamenalo, že ji Betetové využívali jen zřídka.

Dívka seděla opřena o kmen zakrslého stromu, zatímco Old Timer ležel opodál a kradmo ji pozoroval. Od dnešního rána ji viděl jiným pohledem, z něhož se nadobro vytratily sobectví i slepá žádostivost. Za její krásou viděl ryzí povahu. V duchu obdivoval neochvějnost a odvalu, s jakou čelila nástrahám divočiny. A proč vlastně?

Ta otázka jako by bořila jeho vzdušné zámky. Proč? Pro koho? Pro Jerryho Jeroma! Old Timer toho muže nikdy neviděl. Jediné, co znal, bylo jeho jméno. Přesto ho neměl rád a žárlil na něho.

Náhle se zvedl. "Jste vdaná?!"

Vystřelil ta dvě slova jako z pistole.

Dívka neskřývala překvapení. "Proč? Ne."

"Máte známost?"

"Nejsou vaše otázky poněkud osobní?"

Náhle jako by cítil stejnou odměřenost, s jakou s ním jednala onoho dne, kdy ji spatřil poprvé. Proč by nemohl být osobní? Což jí nezachránil život? Což mu za to není zavázána? Ale pak si uvědomil, že se choval nevhodně.

"Promiňte," omluvil se.

Dlouho seděl bez hnutí s rukama svěřenýma, dívaje se do země. Dívka ho pozorovala. Ty hluboké šedomodré oči jej měřily od hlavy k patě. Poprvé si prohlížela jeho tvář. Pod hustým vousem viděla ostré, pravidelné rysy. Viděla, že ten muž je pohledný, jakkoli vyhlížel zbědovaně a sešle. Soudila, že mu nebude o mnoho víc než jí.

"Víte," poznamenala, "že dosud neznám vaše jméno?"

Chvilí váhal. "Kid mi říká Old Timer."

"To není jméno," namítla. "A pak - vy přece nejste starý!"

"Děkuji," opáčil. "Ale je-li muž tak starý, jak se cítí, pak jsem jeden z nejstarších smrtelníků."

"Jste unaven, pravila něžně. Její hlas hladil jako matčina ruka. "Hodně jste vytrpěl, a to všechno kvůli mně!"

Snad si v té chvíli vzpomněla, jak mu odpověděla na předchozí otázku, a litovala toho.

"Myslím, že byste si měl odpočinout, jak nejdéle to půjde."

"Jsem v pořádku," odpověděl. "To vy byste si měla odpočinout, ale tady to není bezpečné. Musíme dál, ať jsme unavení, nebo ne, dokud se nedostaneme ze země Betetů."

Vstal a podal jí ruku. Nedbaje námitky, aby nepřepínal síly, přenesl dívku přes říčku a pak společně pokračovali dál širokou stezkou. Old Timer se po chvíli zastavil a uřízl dvě haluze.

"Bude se nám lépe belhat," řekl s úsměvem. "To víte, už nejsme nejmladší."

Hůl, kterou udělal pro sebe, byla těžká a na konci seříznutá do špice. Vypadala více jako zbraň než vycházkový doplněk.

Znovu se vydali na cestu. Dotek dívčiny ruky jej rozněcoval po celém těle. Sotva však vzpomněl na Jerryho Jeroma, rázem ochladl. Chvilí mlčeli, pohříženi do myšlenek. Byla to dívka, jež první přerušila ticho.

"Old Timer není jméno," opakovala. "Nebudu vám tak říkat. Připadá mi to hloupé."

"Není horší než mé pravé jméno," ujistil ji. "Pojmenovali mě po dědečkovi, a dědečkové mívají často podivná jména."

"To vím," přitakala dívka. "Ale jsou to poctivá jména. Já jsem Abner."

"Máte jen jedno jméno?"

"Jen Abner. A vy?"

"Hiram, ale přátelé mi říkali Hi."

"A vaše další jméno? Nemohu vám říkat Hi!"

"Proč ne? Jsme přece přátelé, ne?"

"Dobrá," souhlasila. "Ale neřekl jste mi své druhé jméno."

"Prostě Hi."

"A co když vás budu chtít představit?"

"Komu například?"

"Bobolovi," řekla se smíchem.

"Většinou jsem se setkával s gentlemany," opáčil. "Ale když už jsme u jmen - jak říkají vám?"

"Domorodci mi říkají Kali Bwana."

"Nejsem domorodec," namítl.
"Líbí se mi Kali. Říkejte mi Kali."
"To znamená žena. Dobrá, Ženo."
"Budete-li mi říkat takhle, nebudu vám odpovídat!"
"Jak chcete, Kali." Po chvíli pokračoval. "Líbí se mi. Je to hezké jméno pro dívku."
Jak postupovali dál, byl les stále otevřenější a porost řidší. Také stromů ubylo. Na otevřeném pláni se Old Timer zastavil a pohlédl do slunce. Pak potřásl hlavou.
"Jdeme na východ místo na jih," oznámil.
"Co teď?" lekla se.
"Nezlobte se. Byla to moje chyba, ale přes stromy jsem neviděl na slunce. A neživé předměty často matou. Jsou jako lidé, kteří vás svedou z cesty a pak se pasou na vašem neštěstí."
"Nebyla to vaše chyba," oponovala dívka. "Dělal jste, co bylo ve vašich silách."
"Řeknu vám, co můžeme udělat."
"Nuže?"
"Můžeme jít dál k řece. První potok nás k ní dovede. Pak někde musíme najít brod. Bylo by nebezpečné vracet se k místu, kde jsme začali bloudit. Zatím můžeme vše promyslet. Cesta bude dlouhá."
"Co tedy učiníme?"
"Musíme jíst. A nemáme nic jiného než ovoce a hlízy. Ty nás na cestu příliš neposílí. Potřebujeme maso. Ale není čím ho obstarat. Nemáme zbraně!"
"A nikde žádný obchodní dům," poznamenala.
Její trefná poznámka jej povzbudila. Ta dívka nikdy nevzdychala, ani si nestěžovala! Většinou se tvářila vážně, jak to vyžadovala jejich situace. Ale ani útrapy a strádání, jimž byla vystavena celé týdny, ji nezbavily smyslu pro humor.
"Budeme se muset vyzbrojit sami," pokračoval Old Timer. "Vytrobíme si vlastní zbraně."
"Co takhle pár automatických pušek?" navrhla. "S nimi bychom byli v bezpečí!"
"Luk, šípy a kopí - víc nesvedeme."
"Myslela jsem, že vyrobit pušku není nic těžkého," usmála se. "Vidím, že v tomto ohledu nejsem k ničemu."
"Mýlíte se," řekl. "Nevím, co bych si bez vás počal."
Bylo to poprvé, co takhle mluvil. On, muž, který nenávidí ženy! Dívka pochopila a usmála se.
"Myslela jsem, že nemáte ženy rád," poznamenala. "Zdálo se mi to od chvíle, kdy jste vkročil do mého tábora."
"Neznal jsem vás," hájil se.
"To už zní lépe. Kam se poděl ten starý mrzut, kterého jsem tehdy potkala?"
"To jsem nebyl já, Kali," opáčil, tváře se vážně.
Dívce to znělo jako zpověď a žádost o odpuštění. Jakoby mimoděk vložila svou dlaň do jeho. Její něžný dotyk byl jako jiskra. Otočil se, přivinul dívku k sobě a políbil ji.
Odstrčila jej.
"Jak jste se mohl opovážit?!" zvolala. "Nenávidím vás!!!"
Dívali se jeden na druhého, nabírajíce dech.
"Nenávidím vás!" opakovala.
Pohlédl jí dlouze do očí. "Miluji vás, Kali," řekl.
Protože Nsenene milovala
Zu-tho, veleop, se dostal do sporu s To-yatem, vůdcem smečky. Oba bažili po mladé samici, která právě dospěla. To-yat byl mohutný samec, nejmohutnější v celé smečce, a proto byl jejím vůdcem. Zu-tho váhal, má-li jej vyzvat na souboj. Nicméně to mu nikterak nebránilo, aby po samici dál netoužil. Unesl ji a přemluvil několik mladších samců, kteří byli nespokojeni s To-yatem, aby se k nim přidali. Ti přišli a přivedli své družky. Tak vznikají nové smečky. A jako u lidí, za vším je třeba hledat něžné pohlaví.
Touže po míru, Zu-tho se vydal hledat nová loviště daleko odtud, kde nehrozilo nebezpečí střetu s To-yatem. Ga-yat, jeho dlouholetý přítel, šel s ním. Byl to statný samec, možná ještě silnější než sám To-yat. Měl však mírnou povahu. Nestaral se o to, kdo je vůdcem smečky, pokud měl dost jídla a ostatní nechali jeho družky na pokoji.
Ga-yat i Zu-tho byli dobrými přáteli Tarzana z rodu Opů. Ten měl ještě o poznání blíž ke Ga-yatovi, neboť byl družný a otevřený. Když oba opičáci potkali syna divočiny v místech, která si zvolili za svůj domov, neskrývali radost. A sotva zaslechli jeho volání o pomoc, neváhali ani na okamžik. Vzali s sebou všechny samce, jen dva nechali hlídat samice a mláďata.
Vynesli Tarzana z vesnice Gomangani na malou mýtinu u potoka, hluboko do džungle. Tady ho položili do měkkého pažitů ve stínu stromu. Rozplést dráty, které ho poutaly na rukou a nohou, však nedokázali. Pokoušeli se o to, stejně jako Nkima, ale marně. Nkimovi se nakonec podařilo alespoň přehryzat provazy.
Malý opičák s Ga-yatem přinesl synu divočiny jídlo a pití, a smečka ho chránila před divokými šelmami. Tarzan však věděl, že to nepotrvá dlouho. Dříve či později se opi vydají jinam do pralesa, jak je jejich zvykem, a žádný pocit sympatií či přátelství jim v tom nezabrání. Jen Nkima zůstane. Bude mu nosit ovoce a vodu, ale nebude s to ho chránit. Sotva zahlédne Dango, hyenu, či Sheetu, leoparda, uteče a schová se na stromě.
Tarzan přemýšlel, co dál. Myslel na svého přítele, slona Tantora. Ani on ho však nedokáže zbavit pout. Může ho odtud odnést, ale kam? Široko daleko nebyl nikdo, kdo by mu sňal drátěné okovy! Tantor by jej ochránil, ale k čemu je ochrana pánu džungle, zvyklému postarat se o sebe sám? Raději smrt než tohle!
Náhle dostal nápad. Zavolal na Ga-yata.
Opičák byl v příštím okamžiku u něho. "Jsem Ga-yat," oznámil, jak velel opi mrav. To znamenalo: "Volal jsi mě, a já jsem

tady. Co chceš?"

"Ga-yat se nebojí ničeho," začal Tarzan.

"Ga-yat se nebojí," potvrdil opičák. "Ga-yat zabíjí!"

"Ga-yat se nebojí Gomangani," pokračoval syn divočiny.

"Ga-yat se nebojí," opakoval samec.

"Jen Tarmangani nebo Gomangani dokáží Tarzana rozvázat," upozornil pán džungle.

"Ga-yat zabije Tarmangani i Gomangani."

"Ne," zadržel ho Tarzan. "Ga-yat půjde a přivede někoho, kdo Tarzana osvobodí. Nezabije! Přinese ho sem!"

"Ga-yat rozumí," řekl op po chvíli, během níž se tvářil, že přemýšlí.

"Jdi tedy," vyzval jej Tarzan. Na ta slova Ga-yat vyrazil a v příštím okamžiku zmizel v pralese.

Kid a jeho pět společníků dorazili k severnímu břehu řeky přímo proti Bobolově vesnici. Nebylo těžké upoutat pozornost domorodců a naznačit, že se chystají přebrodit. Několik kanoí hned vyrazilo z osady vstříc přichozím. Byly plné bojovníků. Bobolo nevěděl, o koho jde, a nechtěl se vystavovat nebezpečí. Sobito byl dosud s ním, a ani on neměl zprávu o tom, zda se mezi Leopardími muži nerozneslo, že unesl bílou kněžku. Není vyloučeno, že Gato Mgungu proti němu vysílá trestnou výpravu!

Když první lodice připlula na dohled, několik bojovníků ihned poznalo Kida, neboť jejich vesnici často navštěvoval. Muži vzali hosty na palubu a vydali se na zpáteční cestu.

Domorodci nepřijali Kida nijak obřadně. Vždyť to byl pouhý zloděj slonoviny! Nakonec se náčelník blahosklonně uvolil a přislíbil slyšení. A tak vedli Kida k jeho chatrči. V jejím stínu tu kromě Bobola odpočíval i Sobito a několik stařešinů. Na jeho srdečný pozdrav odpověděli sotva znatelným pokývnutím.

"Co chce bílý muž?" zeptal se Bobolo.

Kid cítil, že chování náčelníkovy je jiné než obvykle. Býval rozhodně přátelštější. Ted' namísto oslovení "bwana" použil odměřeného "bílý muž".

"Přicházím tě požádat o pomoc. Hledám svého přítele, starého bwanu," vysvětloval Kid. "Mí chlapci říkají, že odešel do vesnice Gato Mgunga, ale nikdy odtamtud nevyšel."

"A co já s tím?" opáčil Bobolo. "Proč nejdeš za Gato Mgungem?"

"Protože ty jsi náš přítel," odpověděl Kid. "Věřím, že mi pomůžeš."

"Jak ti mohu pomoci? O tvém příteli nic nevím."

"Můžeš se mnou do vesnice poslat své muže" navrhl Kid, "a já tam požádám o propuštění starého bwany."

"Kolik mi zaplatíš?"

"Ted' ti nemohu dát nic. Až seženu slonovinu, zaplatím."

Bobolo se zašklebil. "Nemám žádné muže, které bych s tebou poslal," řekl. "Přišel jsi za velkým náčelníkem a nepřinesl jsi žádné dary. Chceš bojovníky a nemáš čím zaplatit!"

Kid počal ztrácet trpělivost.

"Ty starý mizero!" zvolal. "Takhle se mnou mluvit nebudeš! Počkám do rána, až se ti vrátí rozum!"

Otočil se a vykročil ulicí, následován svým doprovodem. Slyšel, jak Bobolo křičí na své muže, aby ho zajali. A tehdy si uvědomil, že to přehnal. Naštěstí si hned věděl rady, a tak než jej bojovníci stačili zadržet, obrátil kroky zpátky k Bobolově chatrči.

"A ještě něco," řekl, stanuv černochovi tváří v tvář. "Vyslal jsem jednoho muže na železnici, aby vyřídil, co se tu děje. A že tu počkám, než se vrátí s vojáky. A ty si připrav vysvětlení, kterému by se dalo věřit!"

Nečekal na odpověď, otočil se a zamířil k bráně. Nikdo se ho nepokusil zadržet. Jakmile opustil osadu, usmál se. Samozřejmě že nikoho nikam neposlal a žádné vojáky nečekal!

Aby dokázal, že své pohrůžky myslí vážně, rozbil tábor přímo za branami vesnice. Jeho muži z toho byli zmatení. Někteří vesničané přinesli jídlo, které s nimi směnili za zbylé látky. Mezi zájemci byla i dívka, kterou Kid již delší dobu znal. Byla to šťastná, otevřená povaha. Mladík si s ní rád povídal. Nosil jí drobné dárky a sám se dobře bavil. Nakonec se do něho zamilovala, což Kid cítil spíše jako újmu své volnosti a bezstarostnosti.

Když se setmělo, dívka přišla znovu. Kid právě seděl před stanem a pokuřoval.

"Vítám tě, Nsenene!" zvolal. "Co tě ke mně přivádí?"

Snažila se tvářit důstojně, jakkoli byla zjevně rozrušena.

"Ticho!" zašeptala. "Nevyslovuj mé jméno! Zabili by mě, kdyby mě tu našli!"

"Co se děje?"

"Bobolo se chystá poslat za tebou zítra své muže. Řekne ti, že s tebou půjdou do vesnice Gato Mgunga, ale není to pravda. Až tě dovedou k řece, mimo dohled z osady, zabijí tebe i tvé společníky a hodí vás krokodýlům. A když přijdou bílí muži, řeknou jim, že vás opustili ve vesnici Gato Mgunga. Bílí muži žádnou nenajdou, protože ji vypálili Utengové. Nikdy se nedovědí, že Bobolo lhal."

"Vypálili vesnici Gato Mgunga! Co se stalo se starým bwanou?"

"Nevím. Ve vesnici Gato Mgunga není, neboť je zničena. Myslím, že je mrtev. Prý ho zabili Leopardí muži. Bobolo se jich bojí, protože jim unesl bílou kněžku."

"Bílou kněžku? Koho tím myslíš?"

"Bílou ženu. Viděla jsem ji, když ji Bobolo přivedl, aby si ji ponechal pro sebe. Ubooga ho ale přinutila poslat ji pryč. Byla to bílá žena, velmi bílá, s vlasy v barvě měsíce."

"Kdy to bylo?" ptal se překvapený mladík.

"Před třemi nebo čtyřmi dny. Už si to nepamatuji."

"Kde je teď? Rád bych ji viděl," řekl Kid.

"Nikdo už ji neuvidí."

"Proč ne?"

"Protože ji poslali do vesnice malých lidí."

"Betetů?"

"Ano. Jsou to lidojedi."

"Kde leží jejich vesnice?" naléhal Kid.

"Chceš tam jít a odvést bílou ženu?" V dívčině hlasu bylo cosi, co potvrzovalo, že její city vůči němu nejsou jen přátelské. Cítil v něm podezřívavost a žárlivost.

Přiložil prst k ústům. "Neříkej to nikomu, Nsenene," zašeptal. "Ta bílá žena je má sestra. Musím ji vysvobodit. Řekni mi, kde leží ta vesnice! Až přijdu, přinesu ti pěkný dárek!"

I kdyby cítil výčitky svědomí, že dívce lhal - což necítil - měl pro to dobrý důvod. Pokud byla historka o bílé kněžce pravdivá, bylo jeho povinností jakožto jediného bělocha v širokém okolí ji zachránit. Přemýšlel, zda ji má vydávat za svou matku či dceru, nakonec však usoudil, že sestra bude znít věrohodněji.

"Tvá sestra!" zvolala Nsenene. "Ano, teď si vzpomínám. Je ti podobná. Má stejné oči a nos."

Kid se usmál. Lidská představitost dělá divy!

"Vypadáme opravdu stejně," souhlasil. "Ale teď mi pověz, kde je vesnice!"

Jak nejlépe dovedla, popsala Nsenene místo, kde leží Rebegova osada.

"Půjdu s tebou, vezmeš-li mě," navrhla. "Nechci tu zůstat. Otec mě chce prodat starému muži, kterého nemám ráda."

Půjdu s tebou a budu se o tebe starat až do smrti."

"Nemohu tě teď vzít s sebou," namítl Kid. "Snad jindy, ale teď ne. Možná budu muset bojovat."

"Tedy někdy jindy," svolila dívka. "Musím se vrátit do vesnice, než zavřou bránu," dodala.

Časně ráno se Kid vydal hledat Rebegovu vesnici. Svým mužům namluvil, že se vzdal myšlenky navštívit osadu Gato Mgunga, že však využije doby, po kterou zde budou tábořit, a poohlédne se na tomto břehu řeky po slonovině. Kdyby jim řekl pravdu, sotva by ho následovali.

Zkouška ohněm

Dlouho kráčeli Old Timer a dívka mlčky. Atmosféra byla na bodu mrazu. Kali Bwana šla několik kroků za svým průvodcem. Tu a tam na něho letmo pohlédla. Kam se ubírají její myšlenky, zůstalo utajeno.

Když došli k příjemné mýtině, kudy protékala říčka, Old Timer se zastavil pod jedním ze stromů, jež vyrůstaly z travnatého břehu.

"Tady chvíli zůstaneme," řekl.

Dívka mlčela. Old Timer jí nevěnoval pozornost a počal budovat tábor. Rozhodl se postavit přístřešek z větví a trávy, podobný obydlí Indiánů. Ledva se pustil do práce, dívka mu pomáhala, zdržujíc se jakýchkoli otázek. Pracovali mlčky. Když byl úkryt hotov, Old Timer přinesl dříví na zátop.

"Budeme se muset uskrovnit," řekl, "dokud nevyrobím luk a šípy."

Dívka neodpověděla, a tak se vydal po okolí, aby vyhledal vhodnou větev. Nikdy nešel příliš daleko. Chtěl mít tábor stále pod dohledem. Po chvíli se vrátil s tím nejlepším, co se tu dalo najít. Nožem vyřezal luk, pak jej opatřil tětvou z pružného stvolu liány, a když byl hotov, vyrobil několik šípů. Pracoval rychle a bez oddechu. Dívka v duchu obdivovala jeho hbité prsty. Občas ji pohlédl do tváře, ale pak se vždy otočil, jako by se jejím zrakům vyhýbal. Zpoza ohybu pralesní stezky je sledoval jiný pár očí - divokých očí, podlitých krví a vsazených pod husté brvy. Neměli o tom ani tušení. A tak muž pokračoval v práci a dívka jej přitom pozorovala. Dosud cítila jeho objetí i polibek. Jak byl silný! Věděla, že by ji dokázal rozdrtit jako vaječnou skořápku. Přesto zůstal něžný a ohleduplný. Ať tak či onak, stále se na něho zlobila.

Pak se podívala na sebe a svůj oděv - hromadu cárů, držených pohromadě silou vůle. Ani ona jistě nevypadá příliš lákavě! A přesto ji ten člověk objal a políbil! Hleděla na mužovu tvář. Ač zakryta plnovousem, byla výrazná a pohledná.

Dívka se otočila, chtějíc zahnat podobné myšlenky. A sotva tak učinila, vykřikla děsem a vyskočila na nohy.

"Proboha!!!" zvolala. "Podívejte!"

Muž zvedl zrak. A pak se také on bleskurychle vztyčil.

"Utečte!!!" vykřikl na dívku. "Proboha, Kali, utečte!!!"

Leč dívka zůstala stát, třímajíc v ruce hůl, již ji před časem uřízl. Také on setrval na místě bez hnutí, s připraveným kyjem. Přímě před nimi se objevil mohutný opí samec, největší, jakého kdy Old Timer viděl. Muž se rozhlédl kolem. Vědomí, že dívka stojí vedle něho, jej děsilo.

"Prosím, utečte, Kali!" vyzval dívku. "Nedokáží ho zastavit. Mohu ho alespoň zdržet. Zatím můžete utéci. Rozumíte, Kali? Chce vás!!!"

Dívka se však ani nepohnula. Opičák se krok za krokem blížil.

"Prosím!!!" naléhal muž.

"Když jsem já byla v nebezpečí, nikdy jste neutekl," připomněla dívka.

Chtěl odpovědět, avšak nebyl čas, neboť veleop právě zaútočil. Old Timer sevřel v pěsti kyj a dívka napráhla hůl. Šelma vytrhla muži zbraň a odhodila ji stranou. Pak zasadila dívce úder tlapou, zvedla Old Timera, jako by to byla hadrová panenka, a zamířila s ním do džungle.

Když se Kali Bwana probrala, byla sama. Muž i šelma zmizeli. Volala na něho, ale nedostalo se jí odpovědi. Bylo jí jasné, že ztratila vědomí, nevěděla však, na jak dlouho. Chtěla se vydat za Old Timerem, leč neměla představu, kterým směrem jít.

Pak si vzpomněla na mužova slova. Což jí neřekl, že ji miluje? Ještě před chvílí ho nenáviděla, snažíc se na něm vidět jen to nejhorší - sedraný oděv, zarostlou tvář, prach a špinu. Teď toužila po tom, aby byl s ní, neboť jeho přítomnost znamenala bezpečí. Uvědomila si celou pravdu. Uvědomila si, že i ona ho miluje - svého bezejmenného pobudu v rozervaných šatech.

Tarzan z rodu Opů odevzdaně čekal na svůj osud, byť měl být jakýkoli. Nehodlal plýtvat silami zbytečným lamentováním. Ležel klidně. Nkima vedle něho jen sklíčeně kňučel. Celý svět se proti němu spíkl! Vždy litoval především sám sebe, ale dnes nemohlo být hůř, i kdyby se snad objevil Sheeta, leopard, a chtěl ho sníst. Schylovalo se k večeru, když Tarzanovy citlivé uši zachytily zvuk blížících se kroků. Slyšel je dřív než malý Nkima i jeho zarostlí soukmenovci. Vydal tlumený skřek, aby svolal ostatní. Opi byli okamžitě ve střehu. Samice s mláďaty se shromáždily poblíž opičáků. Všichni naslouchali a věřili. Větr však vanul opačným směrem, takže nezachytily žádný pach. Samci počali ztrácet klid. Byli připraveni na boj i na útěk.

Vtom z porostu vyšla mohutná postava. Kráčela tiše, vzdor své velké váze. Byl to Ga-yat. V tlapách nesl člověka. Zu-tho zavrčel. Viděl Ga-yata, ale necítil ho. Oči a uši se mohou mýlit, ale nos nikdy!

"Jsem Zu-tho!" varoval, obnažuje dvě řady ostrých tesáků.

"Jsem Ga-yat," odpověděl přicházející opičák.

Ostatní konečně ucítili důvěrně známý pach a uklidnili se. Jen výpary neznámé bílé opice je dráždily. Přistoupili blíž, nepřestávající vrčet.

"Zabijeme Tarmangani!" znělo smečkou.

Ga-yat přinesl Old Timera k Tarzanovi a smýkl jím o zem.

"Jsem Ga-yat," zahájil obvyklý rituál. "Tohle je Tarmangani. Žádné Gomangani jsem neviděl."

Samci se tlačili dopředu. Chtěli neznámého napadnout. Old Timer dosud nikdy neviděl tolik velkých opic. Nebyly to gorily. Podobaly se člověku víc než opice, jaké znal. Vzpomněl si na historky, které mu domorodci vyprávěli o těchto zarostlých obyvatelích pralesa. Historky, jimž ani za mák nevěřil. Viděl bílého muže, který tu ležel spoutaný. Zprvu jej nepoznal. Domníval se, že je také zajatcem opic. Vypadaly vskutku hroživě! Děkoval Bohu, že unesly jeho, a ne dívku. Ubohá Kali! Co s ní teď bude?

Samci byli čím dál blíž. Co mají v úmyslu, pochopil i Old Timer. Cítil, že konec se blíží. A pak ke svému překvapení uslyšel podivné skřeky, linoucí se z úst muže, který tu spočíval vedle něho.

"Tarmangani patří Tarzanovi!" vrčel syn divočiny. "Neubližujte mu!"

Ga-yat a Zu-tho zatlačili ostatní opy zpět. Old Timer na vše zíral v němém úžasu. Ten člověk rozmlouvá se zvířaty! Ač se to zdálo neuvěřitelné, huňatí tvorové od něj zvolna ustoupili. Jako by ani oni nebyli skuteční!

"Ještě není jedné potíže konec, a už je tu druhá," ozvalo se vzápětí anglicky.

Old Timer zbystřil pozornost. Ten hlas mu byl povědomý. Pohlédl na bílého obra. Konečně ho poznal.

"Vy jste mi pomohl z chrámu Leopardího boha!" zvolal.

"A teď bych potřeboval pomoci já," opáčil muž v poutech.

"Jsem na tom stejně," poznamenal Old Timer. "Co myslíte, že s námi udělají?"

"Nic."

"Proč mě sem tedy přinesli?"

"Řekl jsem jednomu z nich, aby někoho přivedl," vysvětlil Tarzan. "Byl jste první, na koho narazil. Nečekal bych bělocha."

"Poslal jste tuhle opici, aby mě přivedla?! Oni udělají, oč je požádáte?! Kdo jste a proč jste pro někoho poslal?"

"Jsem Tarzan z rodu Opů," představil se tázaný. "Potřebuji někoho, kdo by mi rozvázal pouta. Velké opice ani malé opičky to nedokáží."

"Tarzan z rodu Opů!" vykřikl Old Timer. "Myslel jsem, že jste jen součástí domorodého folklóru!"

A pak se pustil do rozvazování pout. Byla z měděného drátu a držela pevně.

"Co se stalo s bílou dívkou?" chtěl vědět Tarzan. "Odvedl jste ji do bezpečí? Nemohl jsem za vámi, protože mě zajali malí lidé."

"Už rozumím! To vy jste střílel z luku!"

"Ano."

"Jak vás zajali? A jak jste se odtamtud dostal?"

"Byl jsem na stromě. Praskla pode mnou větev. Na okamžik jsem ztratil vědomí. Spoutali mě a uvěznili."

"Když jsem opouštěl vesnici, slyšel jsem hluk."

"Nepochybně," souhlasil syn divočiny. "Volal jsem veleopy. Přišli a odnesli mě sem. Kde je bílá dívka?"

"Šli jsme společně do mého tábora, když mě unesl opičák," vysvětloval Old Timer. "Zůstala sama. Až vás rozváží, rád bych se pro ni vrátil."

"Půjdu s vámi. Kde to je? Myslíte, že to najdete?"

"Není to daleko. Sotva pár mil. Doufám, že to najdu."

"Když ne vy, najdu to já," uklidnil ho Tarzan.

"Jak?"

"Podle opičákova pachu. Je ještě čerstvý."

Old Timer přikývl, jakkoli tomu nevěřil. Domníval se, že cesta po opičákově stopě potrvá dlouho. Konečně zbavil Tarzana drátů. Syn divočiny vyskočil na nohy. Byl opět volný!

"Pojďme!" zvolal a vyrazil směrem, odkud se Ga-yat vynořil z pralesa. Old Timer se ho snažil následovat, byl však zesláblý hladem a únavou.

"Jděte napřed," řekl svému průvodci. "Nestačím vám a nechci, abyste se mnou ztrácel čas. Je tam sama."
"Když vás opustím, zabloudíte," namítl Tarzan. "Počkejte, už to mám!"
Zavolal na Nkimu, který postupoval po větvích, a opičák byl v mžiku na jeho rameni.
"Zůstaň s Tarmangani," poručil. "A ukaž mu, kudy šel Tarzan!"
Nkima protestoval. Nezajímal se o cizí Tarmangani. Nakonec však pochopil, že bude muset udělat, co si jeho pán přeje.
Old Timer viděl, jak se s ním bílý obr domlouvá. Zdálo se mu neuvěřitelné, že si člověk může rozumět s opicí, ale bylo tomu tak!
"Jděte s Nkimou," řekl Tarzan. "Povede vás správným směrem." A pak zmizel, drže se stopy, o níž Old Timer neměl ani potuchy.

Kali Bwana byla na pokraji zoufalství. Poté co se zcela oddala myšlence, že je zachráněna, zasáhla nepřízeň osudu a vše bylo rázem jinak. Pociťovala smutek, že přišla o svého ochránce, ale navíc utrpěla osobní ztrátu. Vždyť teprve nedávno zjistila, že má toho muže ráda!

Hleděla na přístřeší z trav, které pro ni postavil. Po tváři jí kanuly slzy. Zvedla jeho luk a přitiskla si jej k líci. Cítila, že Old Timera sotva kdy uvidí. Ta představa ji nutila k pláči. Jak je to dávno, co naposledy plakala! Tváří v tvář nebezpečí a strádání byla vždy statečná - nyní se však uchýlila do úkrytu, nemohouc potlačit zármutek.

Vše bylo nadarmo! Pronásledovaly ji chmurné myšlenky. Marně hledala Jerryho. Leopardi muži zabili jejího sluhu a pak ji unesli. Neznámý člověk kvůli ní zemřel - a zdaleka nebyl sám. Vzpomněla si, jak ji běloši i domorodci zrazovali od jejího plánu, ale odmítala je poslouchat. Šla dál za svým cílem - ovšem za jakou cenu! Platila teď strachem z budoucnosti a výčitkami svědomí.

Ležela tu bezmocná, zmítaná žalem. Pak si uvědomila marnost takového počínání. Silou vůle opanovala vypjaté nervy. Ne, nesmí se vzdát! Dokud žije, a dokud nenajde Jerryho, musí dál! Musí se pokusit nalézt řeku, přebrodit ji a vyhledat Old Timerovo tábořiště! Je-li jeho přítel naživu, jistě jí pomůže. Potřebuje však maso. Jinak dlouho nevydrží. Musí použít luku, který on vyrobil. Ještě není na lov pozdě!

Když vyšla z přístřešku, spatřila zvíře, kterého se vždy bála, vědoma si toho, že patří k nejnebezpečnějším v pralese - leoparda. Stál opodál a díval se na ni. Sotva se jejich pohledy střetly, přikrčil se na břicho a divoce zavrčel. A pak se počal plížit přímo k ní, vzrušeně máchaje oháňkou. Mohl zaútočit rovnou, ale zdálo se, že si s kořistí pohrává jako kočka s myší.

Byl stále blíž. Dívka vložila do luku šíp. Věděla, že nebude nikterak snadné tak nepatrnou zbraní zabít tak velké a silné zvíře. Byla však rozhodnuta bojovat o život do poslední chvíle.

Šelma se přiblížila na dosah. Dívka čekala, kdy zaútočí. Myslí jí v té chvíli proběhla spousta věcí - především si ale vzpomněla na muže, jenž ji zachránil ze spárů kanibalů.

Náhle zjistila, že se za leopardem vztyčila postava bílého obra, oděného toliko do bederní roušky. Bez váhání vyběhl leopardovi vstříc. Šelma o něm neměla tušení, neboť byla příliš zaujata kořistí. Muž nevydal hlásku, jen tiše našlapoval měkkým porostem. Vtom si dívka všimla, že není ozbrojen.

Leopard se zvedl ze země. Zdálo se, že dívčina smrt je neodvratná. Ale pak muž skočil šelmě rovnou na hřbet. Dívka si chtěla zakrýt oči, aby nemusela přihlížet masakru. V příští chvíli leopard jistě roztrhá svého protivníka na kusy!

Leč to, co následovalo, sotva se bílý obr vrhl na šelmu, naplnilo dívku úžasem. Snědý cizinec se pustil neohroženě do boje se smrtícími tlapami a tesáky. Oba přitom vydávali divoké skřeky. A pak dívka viděla, jak se neznámý zvedá a táhne zvíře za sebou. Jeho mohutná paže objala šelmu kolem šíje. Zvíře sebou trhlo a pokusilo se vyprostit. Jeho odpor však stále slábl, až posléze zcela znehybnělo. To když mu neznámý srazil vaz.

Chvilí mlčky stál nad obětí, jako by na dívku zapomněl. Pak nakročil na mrtvé tělo a vydal pronikavý skřek vítězného opiho samce. Kali Bwana se roztřásla hrůzou. Cítila, jak jí krev tuhne v žilách. Chtěla odtud. Teď se pro změnu bála bílého obra. Ten se k ní otočil. Viděla, že je příliš pozdě. V ruce dosud držela luk a šíp. Budou však tyto zbraně vůbec k něčemu? Nezdálo se, že by se jich zalekl!

A pak muž promluvil.

"Zdá se, že jsem přišel včas," pravil. "Váš přítel tu bude za okamžik," dodal, neboť viděl, že z něho má dívka strach.

"Můžete sklopit luk. Neublížím vám."

Učinila, jak řekl. "Můj přítel?" opakovala. "Kdo? Koho máte na mysli?"

"Neznám jeho jméno. Máte tu hodně přátel?"

"Jediného. Ale myslela jsem, že je mrtev. Odněsla ho velká opice."

"Je v pořádku," ujistil ji muž. "Není daleko za mnou."

Kalí Bwana poklekla. "Díky Bohu!" zašeptala.

Tarzan tu stál se svěšenými rukama a díval se na ni. Vypadala tak malá a bezbranná! Jak mohla přežít vše, co ji potkalo? Pán džungle vždy obdivoval statečnost. A tato dívka musela být statečná, nebála-li se postavit leopardovi s tak nicotnou zbraní!

Pak zaslechl kroky. Byl to jeho společník. Kráčel zvolna a těžce dýchal, zjevně vyčerpan. Sotva však spatřil dívku, vyběhl jí v ústřety.

"Jste v pořádku?" volal. A tehdy uviděl mrtvého leoparda.

"Ano," přisvědčila.

Tarzanovi se zdálo, že oba stěží zakrývají rozpaky. Nevěděl, co se mezi nimi odehrálo, než je osud rozdělil. Netušil, čím bijí jejich srdce. A čím bije srdce dívčino, netušil ani sám Old Timer. Měl dosud na paměti její slova, hořká jako blín:

"Nenávidím vás!"

Vypověděl jí vše, co se mu přihodilo od chvíle, kdy ho unesl veleop. Pak se obrátil na bílého obra a otázel se, co zamýšlí. Tarzan slíbil, že s nimi zůstane, dokud nenajdou mužův tábor či nedorazí k železniční stanici. K Old Timerovu překvapení dívka prohlásila, že s ním půjde do tábora a pokusí se o novou výpravu, jež by se vydala po stopě Jerryho Jeroma.

Ještě do setmění tu byl Tarzan s úlovkem. Zatímco muž a žena opekli maso na ohni, syn divočiny je pozřel syrové. Malý Nkima si hověl na jeho rameni a slastně podřimoval.

Cesty se setkávají

Časně ráno příštího dne vyrazili k řece. Neušli daleko, když se vítr stočil k severu a Tarzan se zastavil. Jeho citlivé chřípí zachytilo pach, který mnohé prozradil.

"Přímě před námi je tábor," řekl. "Jsou tam bílí lidé."

Old Timer upřel pohled do pralesa. "Nic nevidím," přiznal.

"Já také ne," potvrdil syn divočiny. "Jen cítím."

"Cítíte?!" nechápala Kali Bwana.

"Ovšem. A protože mi můj nos prozradil, že jde o bělochy, mohli by to být přátelé. Zjistím to. Počkejte tady."

Vyhoupł se do větví a zmizel, zanechav muže a ženu o samotě. Oba mlčeli. Muž ještě cítil včerejší pohanu. Chtěl se za své počínání omluvit, zatímco dívka si toužebně přála, aby ji znovu uchopil do náručí a líbal. Místo toho stáli bez hnutí a beze slova jako dva cizinci, dokud se Tarzan nevrátil.

"Je to v pořádku," řekl pán džungle. "Jsou to vojáci a jeden civilista. Pojďme! Myslím, že vás zbaví starostí."

Vojáci právě likvidovali tábor, když Tarzan a jeho společníci přicházeli. Překvapené výkřiky z řad mužstva přilákaly pozornost dvou bílých důstojníků a muže v civilním obleku. Old Timer jej okamžitě poznal.

"Kide!!!" vykřikl. Vzápětí se k oslovenému rozběhla i Kali Bwana.

"Jerry! Jerry!" volala, rozvírajíc náruč.

V Old Timerovi by se krve nedořezal. Jerry! Jerry Jerome, jeho nejlepší přítel! Jak krutý dokáže být Osud!

Sotva se všichni pozdravili, jeden přes druhého vyprávěl, co se přihodilo, než je šťastná náhoda svedla znovu dohromady.

"Není to dlouho," začal poručík, velící výpravě, a obrátil se k dívce, "co jsme slyšeli zvěsti, že vás vaši lidé opustili. Některé jsme zadrželi v jejich vesnicích a oni nám řekli všechno. Byl jsem pověřen vás najít. Včera jsme došli až k Bobolovu kmeni, kde jsme se od dívky jménem Nsenene dověděli, co se stalo. Vyrazili jsme k osadě Betetů a cestou jsme potkali tohoto mladíka. Zabloudil právě v místech, kudy jsme procházeli. Ted' už nic nebrání tomu vzít vás zpátky mezi civilizované lidi."

"Je tu ještě něco, co byste měli udělat, dokud jste tady," upozornil Old Timer.

"A to?"

"V osadě náčelníka Bobola jsou nejméně dva Leopardí muži. Tři z nás je viděli v chrámu Leopardího boha, jak se účastní jejich rituálů. Chcete-li je zatknout, bude to snadné."

"Rád bych," přiznal poručík. "Znáte je?"

"Zajisté," potvrdil Old Timer. "Jedním z nich je starý šaman jménem Sobito, druhým sám náčelník Bobolo."

"Sobito?" vmísil se Tarzan. "Jste si tím jist?"

"Ten, kterého jste odnesl z chrámu. Zaslechl jsem jeho jméno. Viděl jsem, jak ujíždí v kanoi onoho rána poté, co jsem sám uprchl."

"Uvězníme je oba," řekl důstojník. "A teď, jsou-li muži připraveni na cestu, můžeme vyrazit."

"Já zůstanu tady," rozhodl Tarzan. "Už vám nic nehrozí," dodal, obrátiv se k dívce. "Odejděte s těmito muži a už se do džungle nevracejte. Pro samotnou dívku tam není bezpečno."

"Neodcházejte ještě," žádal důstojník. "Potřebuji vás, abyste mi ukázal, který je Sobito."

"Nebudete potřebovat nikoho," opáčil Tarzan. Pak vyskočil na strom a zmizel ostatním z dohledu.

"A je to!" poznamenal Kid.

Cestou k Bobolově vesnici kráčela dívka vedle Kida, zatímco Old Timer šel pár kroků za nimi. Konečně se Kid otočil a oslovil jej.

"Pojď mezi nás, starý brachu! Právě jsem vyprávěl Jessii o tom, co se stalo včera večer v Bobolově vesnici. Jde o tu malou divošku jménem Nsenene. Možná se na ni pamatuješ. Řekla mi o bílé dívce, kterou vězní pygmejové. Začal jsem se o ni zajímat. Chtěl jsem vědět, kde leží jejich osada, abych ji odtud odvedl. Ta malá začala žárlit. Tak mě napadlo říci, že ta dívka je moje sestra. Není to náhoda?"

"Jaká náhoda?" nechápal Old Timer.

Kid neskrýval překvapení. "Ty nevíš? Jessie je moje sestra!"

Old Timerovi klesla čelist. "Tvoje sestra?!"

V té chvíli opět vyšlo slunce a ptáci počali zpívat.

"Proč jste mi neřekl, že hledáte svého bratra?" otočil se k dívce.

"Proč jste mi neřekl, že znáte Jerryho Jeroma?" opáčila.

"Nevěděl jsem, že ho znám! Nikdy mi neřekl své jméno. A já se neptal."

"Měl jsem důvod ti ho zatajit," vmísil se Kid. "Ale už je to v pořádku. Jessie mi všechno řekla."

"Víte..." zaváhala.

"Hi," připomněl Old Timer.

Dívka se usmála. "Víte, Hi, Jerry se domníval, že zabil člověka. Povím vám celý příběh, protože jste přátelé. Jerry miloval mladou dívku z našeho města. Jedné noci se dověděl, že jistý zhýralý muž ji vlákal do svého bytu. Jerry tam šel, strhla

se bitka a Jerry po něm vystřelil. Odvedl dívku domů a slíbil, že neprozradí její účast v aféře. Těže noci uprchl a zanechal vzkaz, že zabil Sama Bergera. Berger však nezemřel a odmítl podat žalobu. Případ byl uzavřen. Věděli jsme, že Jerry se skrývá, aby ušetřil dívku nepříjemností. Trestu se nebál. Netušili jsme ale, kde je. Berger pak byl opravdu zastřelen. Mezitím mě na bratrovu stopu přivedla přítelkyně ze školy. Řekla mi, že odjel do Afriky. Začala jsem ho hledat..."

"A našla," doplnil Old Timer.

"Našla jsem ještě něco," pravila dívka, ale zůstala dlužná vysvětlení.

Bylo již pozdě, když dorazili k Bobolově osadě, kterou našli ve stavu krajního rozrušení. Důstojník vedl své muže rovnou dovnitř. Když spatřil Kida, Old Timera a dívku, náčelník neskryval zděšení. Pokusil se uprchnout, vojáci ho však zadrželi. Důstojník mu oznámil, že je zatčen. Bobolo se ani neptal proč. Zřejmě to věděl.

"Kde je čaroděj Sobito?" zeptal se poručík.

Bobolo se roztřásl jako osika. "Je pryč," řekl.

"Kde?"

"V Tumbai," vysvětlil Bobolo. "Před malou chvílí přilétl démon a odnesl ho. Sestoupil z oblak a zvedl Sobita do výšky, jako by to bylo pírkó. Pak vykřikl, 'Sobito se vrací do Tumbaie!' a zmizel s ním v džungli. Nikdo ho nezastavil."

"A zkoušel to někdo?" zeptal se Old Timer s lehkým úsměvem.

"Ne," odpověděl Bobolo. "Kdo by dokázal zastavit démona?"

Slunce se sklánělo k západu a jeho paprsky si pohrávaly s hladinou řeky, vinoucí se podél Bobolovy osady. Muž a žena stáli na břehu a dívali se po proudu, jenž si tudy klesl cestu k moři, spojuje tak džungli s lidskou civilizací.

"Zítřka se vydáte na cestu," řekl muž. "Za šest až osm týdnů budete doma." Doma! To slovo znělo sladce a nostalgicky.

"Tolik vám to oběma přeji!"

Přistoupila k němu blíž a pohlédla mu do očí.

"Pojedete s námi," rozhodla.

"Jak to?" nechápal.

"Protože vás miluji."